

VIDES PĀRSKATS

BAUSKAS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS

Pasūtītājs:

Bauskas novada pašvaldība

Izpildītājs:

SIA „Reģionālie projekti”

2020

SATURS

Būtiskāko terminu skaidrojums	4
Ievads	5
1.PLĀNOŠANAS DOKUMENTA MĒRĶIS UN UZDEVUMI, SASTĀVS UN SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM	6
1.1. Teritorijas plānojuma sastāvs	6
1.2. Galvenais mērķis un uzdevumi	6
1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	7
2.VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA, IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS UN SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA	9
2.1. Vides pārskata sagatavošanas procedūra	9
2.2. Iesaistītās institūcijas	10
2.3. Sabiedrības informēšana un līdzdalība	10
3.Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	11
3.1. Ģeogrāfiskais novietojums un dabas resursu īss raksturojums	11
3.2. Atmosfēras gaisa kvalitāte un troksnis	12
3.2.1. Stacionāro avotu emisijas	13
3.2.2. Mobilo avotu emisijas	14
3.3. Virszemes un pazemes ūdens kvalitāte	15
3.3.1. Ūdensteces, ūdenstilpes, to kvalitāte	15
3.3.2. Ūdenssaimniecību raksturojums un ietekme uz vidi	17
3.4. Atkritumu apsaimniekošana	22
3.5. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas	23
3.6. Piesārņojošās darbības	23
3.7. Riska teritorijas un objekti	25
4.Iespējamās izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	28
5.Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokuments var būtiski ietekmēt	30
5.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti, bioloģiskā daudzveidība	30
5.2. Pilsētu un ciemu teritorijas	35
5.3. Lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstības teritorijas	37
5.4. Ražošanas teritorijas	38
5.5. Kultūrvēsturiskais mantojums un tūrisms	38
5.6. Dabas resursu izmantošanas teritorijas	40
6. Ar plānošanas dokumentu saistītās vides problēmas	42
7.Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi	46
7.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi	46
7.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi	47
8.PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS	52
9.IETEKMES UZ VIDI SAMAZINĀŠANAS PASĀKUMI	59

10.IESPĒJAMO ALTERNATĪVU IZVĒLES PAMATOJUMS	60
11.IZSTRĀDES METODES	77
12.KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI	78
13.PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS	79
14.ĪSTENOŠANAS MONITORINGS	80
15.KOPSAVILKUMS	82
Pielikumi	84

BŪTISKĀKO TERMINU SKAIDROJUMS

VIETĒJĀS PAŠVALDĪBAS TERITORIJAS PLĀNOJUMS	Vietējās pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi un kuru izstrādā administratīvajai teritorijai vai tās daļai ¹ .
STRATĒGISKAIS IETEKMES UZ VIDĪ NOVĒRTĒJUMS	Ietekmes uz vidi novērtējums plānošanas dokumentam, kura īstenošana var būtiski ietekmēt vidi, arī Vides pārskata sagatavošana, apspriešana, sabiedrības iesaistīšana Vides pārskata apspriešanā un konsultāciju veikšana, vides pārskata un tā apspriešanas rezultātu ņemšana vērā plānošanas dokumenta sagatavošanā un izmantošana lēmumu pieņemšanai, kā arī informācijas sniegšana par pieņemto lēmumu šajā likumā noteiktajā kārtībā ² .
VIDES PĀRSKATS	Atsevišķa sadaļa stratēģijā, plānā, programmā, koncepcijā vai cita veida plānošanas dokumentā (turpmāk – plānošanas dokumenti), uz kuru attiecas šā likuma nosacījumi, vai atsevišķs dokuments, kas nosaka, apraksta un novērtē attiecīgā dokumenta, kā arī iespējamo alternatīvu īstenošanas ietekmi uz vidi, ņemot vērā plānošanas dokumenta mērķus, paredzēto realizācijas vietu un darbības jomu ³ .
VIDES MONITORINGS	Līdzeklis Vides aizsardzības politikas plānošanai, veikto vides aizsardzības pasākumu efektivitātes novērtēšanai, kā arī ietver sevī vides kvalitātes bīstamu izmaiņu agrās brīdināšanas sistēmu, kas ir pamats operatīvai rīcībai seku novēršanai vai mīkstināšanai. Vides monitoringa programma nosaka valsts vides aizsardzības iestāžu veiktā un organizētā vides monitoringa tīklu, parametrus, regularitāti un izmantojamās metodes ⁴ .

¹ Teritorijas attīstības plānošanas likums, 13.10.2011., 1.panta 8.daļa

² Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu", 14.10.1998.

³ Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu", 14.10.1998.

⁴ www.meteo.lv

IEVADS

Bauskas novada teritorijas plānojuma (turpmāk arī Teritorijas plānojums) izstrāde uzsākta saskaņā ar Bauskas novada pašvaldības domes 2017.gada 30.novembra sēdes lēmumu "Par Bauskas novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu" (sēdes protokols Nr.10, 13.p.).

Ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums Bauskas novada teritorijas plānojumam tiek veikts pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja 2018.gada 18.oktobra lēmumu Nr.4-02/72 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu".

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma mērķis ir novērtēt vietējās pašvaldības ilgtermiņa plānošanas dokumenta – teritorijas plānojuma iespējamo ietekmi uz vidi. Vides pārskatā tiek analizēta plānošanas dokumenta atbilstība izvirzītajiem starptautiskajiem, nacionālajiem un reģionālajiem vides aizsardzības politikas mērķiem un kritērijiem, spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī vērtēti teritorijas plānojuma risinājumi attiecībā uz prasībām teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā un transporta infrastruktūra, apgrūtinātās teritorijas un objekti, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi.

Vides pārskats nepieciešams arī plānošanas dokumentiem, kuru ieviešana var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes NATURA 2000 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Bauskas novadā atrodas vairākas **Natura 2000** teritorijas vai to daļas – dabas parka teritorijas "Bauska" daļa, dabas liegums "Paņemūnes meži", dabas liegums "Īslīce" un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis Kulšēnu avots.

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādāšanas principus un saturu nosaka 2004.gada 23.marta MK noteikumi Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums".

Vides pārskatu Bauskas novada teritorijas plānojumam izstrādāja SIA "Reģionālie projekti" (vides speciālisti Santa Pētersone un Inese Brūvere), sadarbībā ar Bauskas novada pašvaldības speciālistiem, un ņemot vērā reglamentējošo normatīvo aktu prasības, Vides pārraudzības valsts biroja un citu atbildīgo institūciju rekomendācijas.

1. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA MĒRĶIS UN UZDEVUMI, SASTĀVS UN SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

1.1. Teritorijas plānojuma sastāvs

Bauskas novada Teritorijas plānojuma sastāvā ietilpst:

- **I PASKAIDROJUMA RAKSTS;**
- **II GRAFISKĀ DAĻA M 1: 10 000** (Bauskas pilsētas teritorijas, pagastu ciemu teritoriju Grafiskās daļas izdrukas M 1: 5000);
- **III TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI (TIAN).**

Teritorijas plānojuma Grafiskā daļa un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi tiek apstiprināti kā Bauskas novada pašvaldības saistošie noteikumi.

Teritorijas plānojuma izstrādes dokumentācija apkopota atsevišķā sējumā "PĀRSKATS PAR TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDI".

PASKAIDROJUMA RAKSTĀ sniegts teritorijas pašreizējas izmantošanas apraksts un teritorijas attīstības priekšnoteikumi, aprakstīti teritorijas attīstības mērķi un virzieni, pašvaldības teritorijas plānojuma risinājumi un to pamatojums. Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un izvērtējums atbilstībai hierarhiski augstākajiem nacionālas, reģionālas un vietējas nozīmes attīstības plānošanas dokumentiem. Paskaidrojuma rakstam pievienoti **TEMATISKIE GRAFISKIE ATTĒLI**.

GRAFISKAJĀ DAĻĀ, atbilstoši mēroga precizitātei M 1:10 000 attēlotas Bauskas pilsētas teritorijas robežas, pagastu ciemu teritoriju robežas, teritorijas funkcionālais zonējums, ielu sarkanās līnijas, teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN), apgrūtinātās teritorijas un objekti, kuriem nosaka aizsargjoslas (ja attiecīgās aizsargjoslas iespējams attēlot izvēlētajā kartes mērogā), transporta organizācija, maģistrālās inženierkomunikācijas un citas teritorijas un objekti.

TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMOS (TIAN) noteiktas vispārīgas prasības teritorijas izmantošanai un plānošanai, konkrētas prasības teritorijas izmantošanai un apbūves parametriem katrā funkcionālajā zonā un teritorijās ar īpašiem noteikumiem (TIN teritorijās), citas prasības, aprobežojumi un nosacījumi, ņemot vērā dabas un kultūrvēsturiskās vērtības, teritorijas īpatnības un specifiku.

PĀRSKATĀ PAR TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDI apkopota informācija un dokumentācija saistībā ar plānošanas dokumenta izstrādi (lēmumi, publikācijas, ziņojumi par institūciju nosacījumu ievērošanu, fizisko un juridisko personu priekšlikumu ņemšanu vērā vai noraidīšanu, izstrādes darba grupu un publiskās apspriešanas sanāksmju protokoli u.c.).

1.2. Galvenais mērķis un uzdevumi

Bauskas novada teritorijas plānojuma izstrādes mērķis ir izstrādāt normatīviem atbilstošu ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentu, kā arī veicināt Bauskas novada ilgtspējīgu attīstību, paredzot vispusīgu apbūves un infrastruktūras attīstību; radīt priekšnoteikumus pievilcīgai dzīves un uzņēmējdarbības videi.

Bauskas novada teritorijas plānojuma izstrādes uzdevums ir: atbilstoši novada attīstības mērķiem izvērtēt novada teritorijas attīstībai esošo potenciālu un izstrādāt novada plānošanas instrumentu novada ilgtermiņa attīstības politikas īstenošanai teritorijas telpiskās izmantošanas aspektā.

Teritorijas plānojuma izstrāde tika uzsākta saskaņā ar Bauskas novada domes 2017.gada 30.novembra sēdes lēmumu "Par Bauskas novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu" (sēdes protokols Nr.10, 13.p.), pamatojoties uz "Likuma par pašvaldībām" 14.panta otrās daļas 1.punktu, Teritorijas attīstības plānošanas likuma 12.panta pirmo daļu, 20.pantu un 23.pantu, MK 14.10.2014. noteikumu Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" 2.punktu, 3.nodaļas 3.3.apakšnodaļu un 5.nodaļas 5.2.apakšnodaļu.

Plānošanas dokuments sagatavots ņemot vērā sabiedrības un dažādu jomu speciālistu pamatotu viedokli attīstības plānošanā un ievērojot plānošanas pamatprincipus – ilgtspējīgas attīstības principu, pēctecības principu, līdzdalības principu, interešu saskaņotības principu, sadarbības un atklātības principu.

MK noteikumi Nr.628 nosaka teritorijas plānojuma sastāvu un izstrādes kārtību, kā arī prasības teritorijas plānojuma izstrādei, izmantojot vienotu valsts informācijas sistēmu – Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmu (turpmāk – TAPIS). TAPIS ir primārā plānošanas dokumenta publicēšanas darba vide un informācijas avots, kurā izstrādāts arī jaunais plānošanas dokuments – Bauskas novada teritorijas plānojums, ievērojot normatīvajā aktā par teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmu noteiktās prasības un izmantojot noteiktu teritorijas izmantošanas veidu klasifikatoru.

2013.gada 30.aprīļa MK noteikumi Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk arī VAN) nosaka vienotas normas teritorijas attīstības plānošanai, izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā vienotu pieeju funkcionālā zonējuma noteikšanai, funkcionālajā zonā atļautajiem galvenajiem un papildizmantošanas veidiem, jaunveidojamo zemes vienību minimālajām platībām lauku teritorijā u.c. normas.

Teritorijas attīstības plānošanas likuma (01.12.2011.) 3.pants kā būtisku teritorijas attīstības plānošanas principu nosaka “pēctecības principu”, ka jaunus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus izstrādā, izvērtējot spēkā esošos attīstības plānošanas dokumentus un to īstenošanas praksi. Ņemot vērā “pēctecības principu”, jaunajā Bauskas novada teritorijas plānojumā pēc iespējas tika saglabātas spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās prasības un normas (ciktāl tās nav pretrunā ar valstī spēkā esošo normatīvo aktu prasībām).

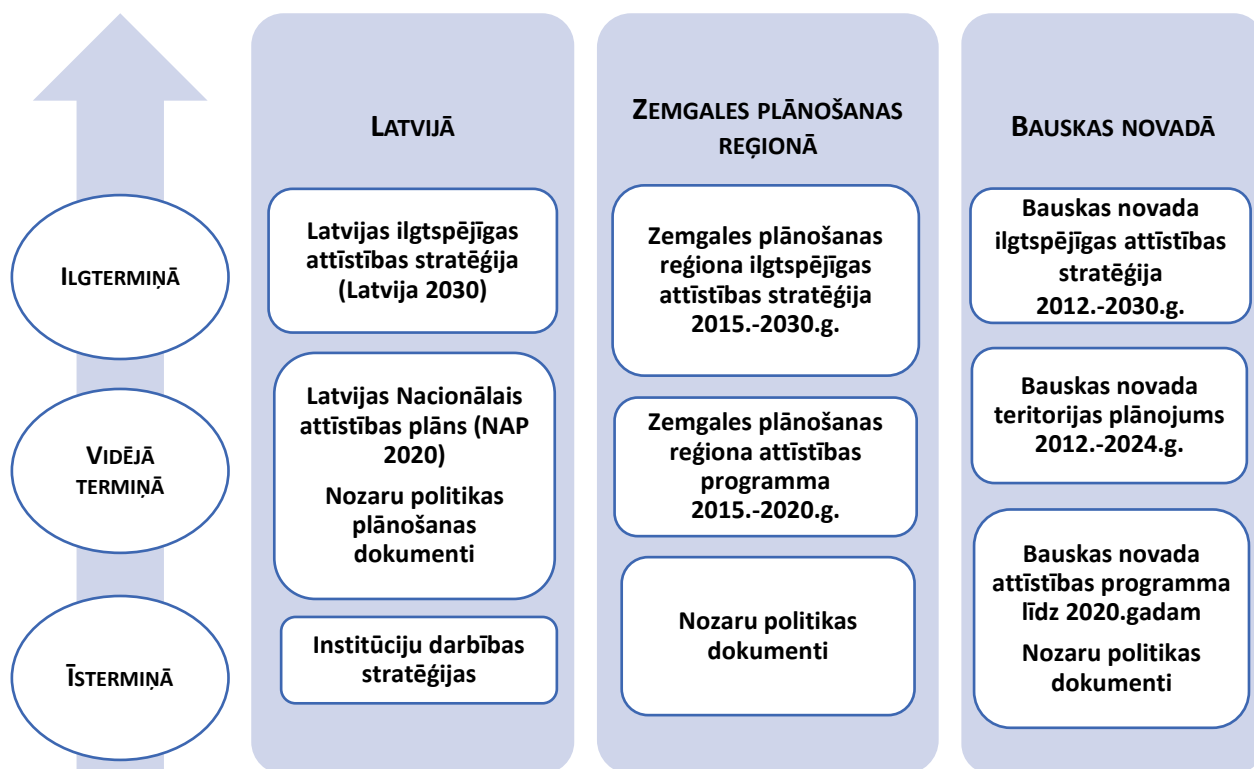
1.3. Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Teritorijas attīstības plānošanas likums nosaka, ka Latvijas Republikā teritorijas attīstību plāno, izstrādājot savstarpēji saskaņotus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus:

- nacionālajā līmenī – Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un Nacionālo attīstības plānu;
- reģionālajā līmenī – plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un attīstības programmu;
- vietējā līmenī – vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, attīstības programmu, teritorijas plānojumu, lokālplānojumus un detālplānojumus.

Izstrādājot teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, tiek ievērots Teritorijas attīstības plānošanas likumā (01.12.2011.) ietvertais savstarpējās saskaņotības princips, kas paredz, izstrādājot teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, tos savstarpēji saskaņot un izvērtēt citos teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto.

Dažādu līmeņu teritorijas attīstības plānošanas dokumentu hierarhiju un saskaņotību skatīt 1.attēlā.

1.attēls. Attīstības plānošanas dokumentu hierarhija

Lai nodrošinātu sabalansētu un saskaņotu teritorijas attīstības plānošanu, Teritorijas plānojuma izstrādē ņemti vērā kaimiņu pašvaldību – Iecavas novada, Vecumnieku novada, Rundāles novada, Jelgavas un Ozolnieku novada attīstības plānošanas dokumenti, kā arī īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plāni un Lielupes upju sateces baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāni.

2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA, IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS UN SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA

2.1. Vides pārskata sagatavošanas procedūra

STRATĒGISKĀS IETEKMES UZ VIDĪ veikšanas nepieciešamību un **VIDES PĀRSKATA** sagatavošanas procedūru nosaka Latvijas Republikas nacionālie normatīvie akti – likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (13.11.1998.) un MK noteikumi Nr.157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (23.03.2004.), kā arī Eiropas Savienības (ES) – Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2001/42/EK (27.06.2001.) par noteiktu plānu un programmu ietekmi uz vidi novērtējumu.

Lēmumu par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu Bauskas novada Teritorijas plānojumam pieņēma Vides pārraudzības valsts birojs (lēmums Nr.4-02/72, 18.10.2018.).

Vides pārskata projekts tika sagatavots, pamatojoties uz Teritorijas plānojuma projekta izvērtējumu – plānošanas dokumentā noteiktajiem risinājumiem attiecība uz Grafiskajā daļā noteikto teritorijas funkcionālo zonējumu un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteiktajiem vispārējiem un atsevišķajiem nosacījumiem turpmākajai novada teritorijas izmantošanai un apbūves veidošanai.

Vides pārskata izstrādē tika izmantoti elektroniski pieejami informācijas avoti, datu bāzes, kā arī dažādi publicēti materiāli, institūciju publiskie gada pārskati, Bauskas novada pašvaldības attīstības plānošanas dokumenti un publiskie gada pārskati.

Nozīmīgākie informācijas avoti

DATU AVOTS	DATU NOSAUKUMS	INFORMĀCIJAS SATURS
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Datu bāzes: Valsts statistikas pārskata veidlapa "Nr.2 – Gaiss. Pārskats par gaisa aizsardzību"	Dati par stacionāro avotu emisijām atmosfēras gaisā
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Valsts statistikas pārskata veidlapa "Nr.3 – Atkritumi. Pārskats par atkritumiem"	Dati par bīstamajiem un sadzīves atkritumiem
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Valsts statistikas pārskata veidlapa "Nr.2 – Ūdens. Pārskats par ūdens resursu lietošanu"	Ūdens patēriņa uzskaitē, novadīto notekūdeņu apjomi, paliekošais piesārņojums
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs	Informācija par piesārņotām un potenciāli piesārņotām teritorijām
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Lielupes baseina apgabala apsaimniekošanas plāns un Plūdu riska pārvaldības plāns 2016.-2021.gadam	Informācija par Lielupes upju sateces baseinu apgabalos esošajiem ūdensobjektiem, to apsaimniekošanu
Dabas aizsardzības pārvalde	www.daba.gov.lv	Dati par īpaši aizsargājamām teritorijām, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām un biotopiem
Vides pārraudzības valsts biroja mājas lapa	www.vpvb.gov.lv	Dati par atļaujām, informācija par procedūru, indikatoru saraksts, informācija pašvaldībām

2.2. Iesaistītās institūcijas

Sagatavotais Vides pārskata projekts tiks nodots izskatīšanai un atzinuma saņemšanai Vides pārraudzības valsts biroja norādītajām institūcijām:

- Valsts vides dienesta Jelgavas reģionālajai vides pārvaldei;
- Veselības inspekcijas Zemgales kontroles nodaļai;
- Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālajai administrācijai.

Pēc atzinumu saņemšanas no iepriekšminētajām institūcijām, Vides pārskata projekts tika papildināts un precizēts atbilstoši institūciju sniegtajiem atzinumiem un iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (VPVB) izvērtēšanai un gala atzinuma sniegšanai. [VPVB 25.03.2020. sniedza pozitīvu atzinumu Nr. 4-03/7 "Par Bauskas novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu"](#).

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma sagatavošanas laikā notika konsultācijas ar Bauskas novada struktūrvienību speciālistiem, kā arī tika veikta pašvaldības teritorijas apsekošana dabā.

2.3. Sabiedrības informēšana un līdzdalība

Vides pārskata sagatavošanas procedūras un sabiedrības līdzdalības principus nosaka 23.03.2004. MK noteikumi Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums", kā arī 14.10.2014. MK noteikumi Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" un 25.08.2009. MK noteikumi Nr.970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesos".

Sagatavojot Vides pārskata projektu, ņemti vērā Vides pārraudzības valsts biroja ieteikumi, pašvaldības priekšlikumi, informācija no kompetentajām institūcijām, kā arī sabiedrības priekšlikumi un precizējumi.

Sagatavotais attīstības plānošanas dokumenta projektu (1.0 un 2.0 redakcijas) materiāls un Vides pārskata projekts tika nodots publiskajai apspriešanai, tika organizētas publiskās apspriešanas sanāksmes Bauskas pilsētā un pagastu centros.

Visi Teritorijas plānojuma redakciju un Vides pārskata projekta materiāli sabiedrībai pieejami Bauskas novada pašvaldības administratīvās ēkā (Uzvaras ielā 1, Bauskā, Bauskas novadā) katru darba dienu, pašvaldības darba laikā, bet elektroniskajā vidē - valsts vienotajā ģeotelpiskās informācijas portāla www.geolatvija.lv sadaļā "[Teritorijas attīstības plānošana](#)", kā arī Bauskas novada pašvaldības interneta vietnē www.bauska.lv. Paziņojumi tika izplatīti arī vietējā laikrakstā un nosūtīti elektroniskā veidā Vides pārraudzības valsts birojā.

Priekšlikumi un ieteikumi par Teritorijas plānojuma redakciju 1.0 un 2.0, Vides pārskata projektu publiskās apspriešanas laikā iesniedzami Bauskas novada pašvaldībā darba laikā vai nosūtot pa pastu (Uzvaras iela 1, Bauska, Bauskas novads, LV-3901), vai elektroniski uz e-pasta adresi: dome@bauska.lv, vai arī reģistrējoties Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (TAPIS). Iesniedzot priekšlikumus, jānorāda kontaktinformācija (vārds, uzvārds, adrese, tālruna numurs un/vai e-pasta adrese), kā arī īpašuma, par kuru tiek izteikts priekšlikums, nosaukums un kadastra numurs.

Pēc Bauskas novada teritorijas plānojuma apstiprināšanas, pašvaldībai 14 dienu laikā ir jāinformē iedzīvotāji, institūcijas par to, kā tika ņemti vērā Vides pārskata iestrādātie ieteikumi, kā arī pasākumi monitoringa veikšanai.

Paziņojumam jābūt brīvi pieejamam pašvaldībā (pie ziņojuma dēļa), arī mājas lapā Internetā.

Plašāka informācija par to, kas jāiekļauj paziņojumā ir Vides pārraudzības valsts biroja mājas lapā www.vpvb.gov.lv.

3. ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS UN IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIKTU ĪSTENOTS

3.1. Ģeogrāfiskais novietojums un dabas resursu īss raksturojums

ĢEOGRĀFISKAIS NOVIETOJUMS UN TERITORIJA

Bauskas novads atrodas Latvijas un Zemgales reģiona centrālajā daļā. Tas robežojas ar Lietuvas Republiku, Iecavas, Vecumnieku, Rundāles, Jelgavas un Ozolnieku novadiem. Novads ietilpst Zemgales plānošanas reģionā.

Platība ir 78,6 km²⁵ un uz 2018.gada sākumu novadā dzīvoja 23 061 iedzīvotāji⁶.

Novada teritorija sastāv no Bauskas pilsēta, Brunavas, Ceraukstes, Codes, Dāviņu, Īslīces, Gailīšu, Mežotnes un Vecsaules pagastiem. Lielākās novada apdzīvotās vietas ir Bauskas pilsēta, kura arī ir novada administratīvais centrs.

Administratīvā centra – Bauskas attālums līdz nacionālās nozīmes centram Jelgavai – 40 km, līdz valsts galvaspilsētai Rīgai – 65 km.

RELJEFS

Bauskas novada teritorija atrodas Viduslatvijas zemienē. Novada rietumu daļa ietilpst Zemgales līdzenumā, bet austrumu – Upmales paugurlīdzenumā.

GEOLOĢISKĀ UZBŪVE

Zemgales līdzenumā kvartāra segas biezums ir 15-20 m. Teritorijas lielākajā daļā zemes virskārtā tiek atsegti limnoglaciālie nogulumi, t.i., aleirīti, smiltis un Zemgales sporstbaseina māli. Teritorijas daļā glaciģēnos un imnoglaciālos nogulumus vietām klāj kūdra, kuras biezums var pārsniegt 3 m.

Upmales paugurlīdzenuma teritorijā devonas iežus klāj 10-20 m bieža kvartāra galvenokārt ledāja un tā kušanas ūdeņu nogulumu sega. Pimrskvartāra iežus sedz sarkanbrūna vai brūna morēnas mālsmilts vai smilšmāls.

Bauskas novada teritorijas ģeoloģiskā griezumā uzbūvi veido kristāliskais pamatklintājs un nogulumiežu sega, kam ir atšķirīgi iežu vecuma, sastāva un attīstības elementi.

KLIMATS

Gada vidējais nokrišņu daudzums Bauskas novadā ir no 450 līdz 598 mm. Visaukstākais mēnesis ir februāris, kad vidējā mēneša gaisa temperatūra ir -4,8 °C.v, bet vissiltākais mēnesis ir jūlijs ar vidējo mēneša gaisa temperatūru +17,0 °C. Vidējā minimālā gaisa temperatūra februārī ir -7,7 °C, bet vidējā maksimālā gaisa temperatūra jūlijā +22,4 °C. Bezsala periods ilgst no 140 līdz 155 dienām.

MEŽI

Bauskas novadā meža zemes aizņem tikai 20,8% (16 385 ha) no kopējās teritorijas (78 608 ha)⁷.

No meža teritorijām, sadalījumā pa aizsargājamām teritorijām, Bauskas novadā pēc pieejamajiem datiem 2018.gadā plašākās teritorijas aizņēma ūdenstilpju, ūdensteču un mitrzemju aizsargjoslas, dabas liegumu, u.c. (TABULA:1).

TABULA:1. Meža un meža zemju platību sadalījums pa aizsargājamām teritorijām Bauskas novadā 2018.g.⁸

Aizsargājamā kategorija	Platība (ha)
Ūdenstilpju, ūdensteču un mitrzemju aizsargjosla, kopā	978,12
Ūdenstilpju un ūdensteču aizsargjosla	504,63

⁵ Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2017.gada 1.janvāri, VZD

⁶ Iedzīvotāju skaits republikas pilsētās, novadu pilsētās un novados 2018.gada sākumā, CSP

⁷ Zemes sadalījums zemes lietošanas veidos (mērvienība - hektāros). Dati uz 01.01.2019., VZD

⁸ Valsts meža dienests. Meža statistikas CD 2018, www.vmd.gov.lv

Aizsargājamā kategorija	Platība (ha)
Aizsargājamā zona gar ūdeņiem	182,79
Aizsargājamā zona gar mitrzemēm	205,38
Dabas liegumu kopplatība	950,0177
Dabas pieminekļi – aizsargājami dendroloģiski stādījumi	2,4592
Dabas pieminekļu kopplatība	2,4592
Dabas parku kopplatība	1,3279
Dabas parka neitrālā zona	0,2213
Dabas parku ainavu aizsardzības zona	0,914
Kultūras pieminekļi un to aizsardzības zonas kopā	295,89
Buferzonas ap mikroliegumiem	63,2626
Valsts nozīme kultūras pieminekļi	6,76
Valsts nozīmes kultūras pieminekļu aizsardzības zonas	27,69
Aizsardzības aizsargjoslu ierobežojuma josla	85,32
Mikroliegumi	80,375
Vietējas nozīmes kultūras pieminekļu aizsardzības zonas	127,06
Vietējas nozīmes kultūras pieminekļi	134,38
Aizsargjosla ap pilsētām	137,9
Zinātniskie objekti	23,83
Īpaši aizsarg. meža iecirkņi	101,74
Bioloģiski nozīmīgu struktūras elementu kopplatība	1,01
Bioloģiski nozīmīgus meža struktūras elementi – lapukoki aizsargjoslās	1,01

ŪDEŅI

Ūdensobjektu zemes aizņem 2,6% no novada teritorijas (2 006 ha)⁹. Bauskas novada teritorijā hidrogrāfisko tīklu veido upes – Lielupe, Mēmele, Mūsa, un Iecava, kā arī atsevišķas nelielas ūdensteces (upītes, strauti un novadgrāvji).

Dabīgo ūdenstilpju novada teritorijā nav, ir tikai mākslīgi izrakti dīķi pie Ozolaines Vecsaules pagastā un Ceraukstes pagastā.

Bauskas novads atrodas Lielupes sateces baseinā ar samērā blīvu upju tīklu. Kā trīs lielākās upes novadā minamas Lielupe, Mūsa un Mēmele. Lielupe ir lielākā Zemgales upe, otrā nozīmīgākā upe Latvijā. Garums – 119 km (no Mēmeles iztekas 310 km). Baseins – 17 600 km² (Latvijā – 8 800 km²). Mūsa (Lietuvā Mūša) ir Lielupes kreisā satekupe, kas saplūst ar Mēmeli. Garums – 164 km (Latvijā 20 km, Latvijas un Lietuvas robežupe 6 km). Baseins – 5 318 km² (Latvijā 120 km²). Mēmele (Lietuvā Nemunēle) ir Lielupes labā satekupe, kas saplūst ar Mūsu pie Bauskas. Garums – 191 km (Latvijā 40 km, Latvijas un Lietuvas robežupe 76 km). Baseins – 4 050 km² (Latvijā 2 110 km²). Novada teritorijā atrodas arī tādas upes kā Iecava, Īslīce un Ceraukste.

3.2. Atmosfēras gaisa kvalitāte un troksnis

Viens no vides kvalitātes ietekmes faktoriem ir gaisa piesārņojums un troksnis. Šie divi faktori atstāj būtisku ietekmi uz iedzīvotāju dzīves telpu un dabas daudzveidību.

Atmosfēras gaisa kvalitāti ietekmē transports, ražošanas uzņēmumi, individuālās saimniecības, u.c. Ietekmi uz gaisa kvalitāti un trokšņa līmeni teritorijā nosaka gan atrašanās attālums no to ietekmējošajiem avotiem, gan dabiskie faktori – valdošie vēji, reljefs, meži, parki, u.c.

Bauskas novadā nav izvietota atmosfēras gaisa kvalitātes monitoringa stacija, līdz ar to netiek veikts gaisa kvalitātes nepārtraukts monitoringa.

Var pieņemt, ka piesārņotākais gaiss un augstāka trokšņa ietekme novadā veidojas pilsētas teritorijā – Bauskā, kur koncentrējas vairāk uzņēmumi un ir aktīvāka satiksme, kā arī pie intensīvākās satiksmes autoceļiem un ražošanas uzņēmumiem novada teritorijā.

⁹ Latvijas Republikas administratīvo teritoriju un teritoriālo vienību zemes pārskats uz 2017.gada 1.janvāri, VZD

3.2.1. Stacionāro avotu emisijas

2018.gadā Bauskas novadā Valsts statistikas pārskatā "Nr.2 – Gaiss" atskaitījušās 20 organizācijas, kuras veic piesārņojošas darbības¹⁰.

Kopumā Bauskas novadā nav lielu rūpniecības uzņēmumu, kuri būtiski ietekmētu gaisa kvalitāti. Sadalījumā pēc nozarēm, 2018.gadā novadā pēc skaita dominēja uzņēmumi, kuri nodarbojas ar graudaugu (izņemot rīsu), pākšaugu un eļļas augu sēklu audzēšanu, kravas pārvadājumiem pa autoceļiem un automobiļu apkopi un remontu. Lielākais uzņēmums pēc apgrozījuma ir SIA "Lielzeltiņi" (darbības veidi – putnkopība un māļputnu gaļas pārstrāde un konservēšana), uzņēmums pieder Lietuvas lauksaimniecības un pārtikas uzņēmumu grupai "Linus Agro Group".

Lielākoties novadā emisijas tiek novadītas vidē no organizācijām, kuras izmanto sadedzināšanas iekārtas, sadedzinot kurināmo katlu māju siltumenerģijas ražošanai. Kā kurināmais novadā tiek izmantota šķelda, koksne, granulas, malka ogles, dabasgāze un cits kurināmais. 2018.gadā kā kurināmais koksne (pārējais) tika patērēta 12 690,65 t (1 iekārtas), dabasgāze 2 268,637 tūkst.m³ (25 iekārtas) u.c.¹¹

Atsevišķu organizāciju darbības ietekmē vidē nonāk arī gaistošie organiskie savienojumi (SIA "Gaižēni", SIA "Lielzeltiņi"). Ražojot plastmasas izstrādājumus, gaisā nonāk etiķskābe, propēns, izoprēns, u.c., bet no degvielas uzpildes stacijām benzīns un petroleja. Veicot naftas produktu cauruļvadu transportu, gaisā nonāk piesātinātie ogļūdeņraži.

Piesārņojošo vielu emisiju kopējais apjoms gaisā no 2013.gada līdz 2017.gadam Bauskas novadā ir samazinājies (TABULA:2). Savukārt kopējais iekārtu skaits, par kurām organizācijas atskaitās, ir palielinājies. Piesārņojošo vielu samazinājumu novadā radījis oglekļa dioksīda samazinājums, kas gaisā nonāk galvenokārt sadedzinot kurināmo.

TABULA:2. Izmešu apjoms Bauskas novadā no 2013. līdz 2017.gadam (t)¹²

	2013.gads	2015.gads	2017.gads
Iekārtu skaits	142	155	176
Kopā	22924,277	21801,59	17057,768
Sēra dioksīds	4,72	0,65	0,63
Petroleja	1,56	0,73	1,78
Benzīns	2,46	0,89	1,22
Cietās izklīdētās daļiņas	39,433	40,30	66,13
PM10[i]	12,053	9,59	33,26
Slāpekļa dioksīds	5,42	8,915	22,34
Piesātinātie ogļūdeņraži	0,04	0,01	0,01
Oglekļa oksīds	39,78	36,83	43,86
Oglekļa dioksīds	22670,44	21529,0	16703,27
Etiķskābe	0,01	0,01	0,01
Etilbenzols	-	0,01	-
PM2, 5[ii]	1,146	0,936	15,46
Slāpekļa oksīdi (NOx)	20,06	20,11	29,39
Amonjaks	82,245	96,65	105,73
Benzaldehīds	0,11	0,07	-
Benzols	0,55	0,35	-
Butāns	4,34	1,95	3,14
Formaldehīds	3,5	3,5	3,5
Metanols	0,11	0,12	0,12
Metāns	13,58	23,49	-
Propāns	0,03	0,07	0,07
Sērūdeņradis	10,19	14,437	11,728
Slāpekļa monoksīdi	10,45	10,482	10,49

¹⁰ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss"

¹¹ VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss"

¹² VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", Valsts statistiskais pārskats "2-Gaiss"

	2013.gads	2015.gads	2017.gads
Stiols	2,05	2,43	5,52
m-Ksilols (meta-ksilols, 1,3-dimetilbenzols)	-	0,03	0,04
Trimetilbenzoli	-	0,02	0,03
Toluols	-	0,01	0,02
Ksiloli	-	-	0,02

3.2.2. Mobilo avotu emisijas

Autotransports un dzelzeļš ir vieni no galvenajiem mobilo emisiju avotiem novada teritorijā. Transporta infrastruktūras ietekmes zonās veidojas gan gaisa piesārņojums, gan trokšņa līmeņa paaugstināšanās.

Bauskas novadu šķērso:

- ✓ Valsts galvenais autoceļš A7 Rīga - Bauska - Lietuvas robeža (Grenctāle);
- ✓ Valsts nozīmes reģionālie autoceļi:
 - P103 Dobeles-Bauska;
 - P87 Aizkraukle-Bauska;
 - P88 Bauska-Linde;
 - P94 Jelgava-Stalģene-Code;
- ✓ valsts vietējās nozīmes autoceļi (26);
- ✓ pašvaldības ceļi.

Valsts nozīmes autoceļu intensitāte pēdējos gados ir maz mainījusies. Satiksmes intensitāte ceļa posmā Iecava-Bauska kopš 2016.gada ir palielinājusies par nepilniem 5%, bet posmā Bauska-LV robeža par 10%. Kopumā ir novērojama tendence ar katru gadu nedaudz pieaugt gan automašīnu kopējam skaitam, gan kravas automašīnu skaitam.

TABULA:3. Satiksmes intensitāte uz valsts galvenā autoceļa A7 (vid. auto skaits diennaktī)¹³

Autoceļa A7 posms	2016	2017	2018	2016 KT%	2017 KT%	2018 KT%
Iecava - Bauska	10002	10977	10492	32	35	32
Bauska - LV robeža	5346	5857	5950	52	52	52

Uz reģionālajiem autoceļiem novadā vidējā automašīnu skaita diennaktī intensitāte pēdējos gados ir bijusi mainīga (TABULA:4). Uz autoceļa P103, posmā Dobeles-Bauska, vidējais automašīnu skaits 2018.gadā bija 2884, no tām 15% sastādīja kravas automašīnas, bet uz autoceļa P87 posmā Aizkraukle-Bauska 2018.gadā bija 2509 automašīnu, no kurām 276 jeb 11% bija kravas automašīnas. Kopumā ir novērojama tendence ar katru gadu nedaudz pieaugt gan automašīnu kopējam skaitam, gan kravas automašīnu skaitam.

TABULA:4. Satiksmes intensitāte uz valsts reģionālajiem autoceļiem (vid. auto skaits diennaktī)¹⁴

Ceļa Nr.	P103	P87	P88	P94
Ceļa nosaukums	Dobeles-Bauska	Aizkraukle-Bauska	Bauska-Linde	Jelgava-Stalģene-Code
Posms	V1033 - Bauska	Bauska - Ozolaine (V1003)	P87 - P89	V28 (Emburga) - A7
2016	2281	2388	449	707
2017	2539	1925	-	-
2018	2844	2509	-	614
2016 KT%	13	10	19	2
2017 KT%	14	9	-	-
2018 KT%	15	11	-	3

¹³ VAS „Latvijas Valsts ceļi”, satiksmes intensitāte, KT – kravas automašīnas, ww.lvceļi.lv

¹⁴ VAS „Latvijas Valsts ceļi”, satiksmes intensitāte, KT – kravas automašīnas, ww.lvceļi.lv

Satiksmes radītais piesārņojums un trokšņa līmeņa paaugstināšanās, novadā galvenokārt izriet no Bauskas novada ģeogrāfiskā novietojuma valsts pierobežā. Valsts galvenais autoceļš A7 ar reģionālajiem autoceļiem veido tranzīta koridorus, uz kuriem ir salīdzinoši augstāka kravas transporta intensitāte. Līdz ar to var prognozēt, ka arī turpmāk novadā esošo gaisa kvalitāti ietekmē satiksmes intensitāte uz valsts galvenā un reģionālajiem ceļiem.

Gaisa piesārņojums no putekļiem Bauskas novadā veidojas uz valsts vietējās nozīmes autoceļiem un pašvaldības ceļiem, lai gan satiksmes intensitāte uz šiem ceļiem ir samērā zema, tiem lielākoties ir grants segums.

Reģistrēto transportlīdzekļu skaits un izmaiņas novada teritorijā arī ir viens no rādītājiem, kas var raksturot potenciālo piesārņojumu no mobilajiem avotiem. 2019.gada sākumā Bauskas novadā kopumā reģistrēti 8420 transportlīdzekļi. Kopš 2016.gada sākuma līdz 2019.gada sākumam Bauskas novadā vērojams transportlīdzekļu skaita pieaugums par 3,5% (TABULA:5).

TABULA:5. Reģistrētie transportlīdzekļi Bauskas novadā¹⁵

	Vieglie	Kravas	Autobusi	Motocikli un tricikli	Piekabes un puspiekabes	Kvadricikli	Mopēdi	Kopā
01.01.2019	6301	773	30	174	794	11	337	8420
01.01.2018	6115	727	5	155	752	15	315	8084
01.01.2017	5876	706	5	154	724	14	291	7770
01.01.2016	6155	749	5	174	755	12	287	8137

3.3. Virszemes un pazemes ūdens kvalitāte

3.3.1. Ūdensteces, ūdenstilpes, to kvalitāte

Bauskas novadā zeme zem ūdeņiem aizņem 1943 ha jeb 2,5% no novada teritorijas¹⁶. Ūdensobjekti ietilpst Lielupes baseina apgabalā ar samērā blīvu upju tīklu.

LIELĀKĀS VIRSZEMES ŪDENSTECES:

- LIELUPE,
- MĒMELE,
- MŪSA,
- ICAVA,
- ĪSLĪCE,
- CERAUKSTE,
- U.C.

LIELĀKĀS ŪDENSTILPES (MĀKSLĪGĀS):

- Ozolaines dīķis (Pitka ezers),
- Ķīku (Bangu dīķis).

Saskaņā ar Civillikuma 1.pielikumu Bauskas novadā nav publiskie ezeri.

Kā publiskās upes ir noteikta Lielupe, Mēmele, Mūsa un Iecava. Pēc MK noteikumiem Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti" (12.03.2002.) par prioritārajiem zivju ūdeņiem noteikta Lielupe, Mūsa un Mēmele (karpveidīgo zivju ūdeņi).

Bauskas novada pašvaldība ir izdevusi saistošos noteikumus Nr.4 "Par licencēto makšķerēšanu Bauskas novada administratīvajā teritorijā Lielupē, Mūsā un Mēmelē" (25.03.2016.).

¹⁵ Reģistrētie (uzskaitē esošie) transportlīdzekļi, www.csdd.lv

¹⁶ Valsts zemes dienesta dati, 2017.01.01., www.vzd.gov.lv

LIELUPES BASEINA APGABALS

Lielupes baseina apgabalam izstrādāts Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, kurā no Bauskas novada teritorijā esošajiem ūdensobjektiem iekļaujas – Lielupe (L143), Iecava (L127), Īslīce (L153), Mēmele (L159), Mūsa (L176) un Pitka ezers (Ozolaines dīķis) (E037), šo ūdensobjektu kvalitāte tiek vērtēta gan kā vidēja, gan kā laba gan arī ļoti slikta un mērķis ir sasniegt labu ekoloģisko kvalitāti (TABULA:6).

TABULA:6. Kvalitātes mērķi un izņēmumi Lielupes upju baseinu apgabala ūdensobjektiem (2016. – 2021.g.)¹⁷

ŪDENSOBJEKTS	ŪDENSOBJEKTA EKOLOĢISKĀ KVALITĀTE	KVALITĀTES MĒRĶIS	PIEZĪMES
LIELUPE (L143)	laba	-	Centralizēto NAI ietekme. Lauksaimniecības, t.sk. dzīvnieku fermu, ietekme. Plūdu risks.
IECAVA (L127)	ļoti slikta	-	Iecavas notekūdeņu AS "BALTICOVO" ietekme. Lauksaimniecības noteču ietekme (izkliedētais piesārņojums). HES ietekme.
ĪSLĪCE (L153)	vidēja	-	Lauksaimnieciskais piesārņojums (izkliedētais), pārrobežu piesārņojuma ietekme. Taisnota (hidromorfoloģiskā ietekme).
MĒMELE (L159)	laba	laba	Pārrobežu piesārņojums, izkliedētais piesārņojums. NAI ietekme.
MŪSA (L176)	vidēja	laba	Pārrobežu piesārņojuma ietekme. Lauksaimniecības piesārņojuma, NAI ietekme.
PITKA EZERS (OZOLAINES DĪĶIS) (E037)	vidēja	laba	Izkliedēts piesārņojums.

Lai sasniegtu ūdensobjektu ekoloģiskās kvalitātes mērķus, Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plānā 2016.-2021.gadam noteikti pamata un papildus pasākumi (TABULA:7).

TABULA:7. Pasākumu programma ūdensobjektu kvalitātes uzlabošanai¹⁸

ŪDENSOBJEKTS	PASĀKUMS
Lielupe (143)	<ul style="list-style-type: none"> – Centralizēto notekūdeņu savākšanas sistēmu darbības pilnveidošana, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tīklu paplašināšanu aglomerācijās ar CE>2000, kas ietekmē riska ūdensobjektus (Īslīce, Bauska); – Ziemas zaļo zonu vai "rugāju lauku" uzturēšana (augu segu ziemā veido ilggadīgie zālāji, daudzgadīgi dārzeni, starpkultūras, ziemāji vai kultūraugu rugāji; levērot 2 m platu veģetācijas buferjoslu ūdensteču un ūdenstilpju krastos, kā arī gar meliorācijas sistēmu novadgrāvjiem.
IECAVA (L127)	<ul style="list-style-type: none"> – Centralizēto notekūdeņu savākšanas sistēmu darbības pilnveidošana, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tīklu paplašināšanu aglomerācijās ar CE>2000, kas ietekmē riska ūdensobjektus (Iecava, Ozolnieki); – Videi draudzīga lauksaimniecības meliorācijas sistēmu pārbūve un atjaunošana, iekļaujot videi draudzīgus meliorācijas sistēmas elementus (sedimentācijas baseini, divpakāpju meliorācijas grāvji u.c. MK noteikumu Nr. 600 12. pielikumā minēti pasākumi); – Veikt polderu uzturēšanas pasākumus; – Veikt izvērtējumu par nepieciešamu turbīnu nostrādi caurplūduma režīmā mazajās HES (Grienvaldes (Lejas) HES);

¹⁷ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, 2015.

¹⁸ Lielupes upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns 2016.-2021.gadam, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, 2015.

ŪDENSOBJEKTS	PASĀKUMS	
	<ul style="list-style-type: none"> – Ūdensteču tīrīšana (aizauguma ar ūdensaugiem pakāpes kontrolēšana, ūdens attīrīšana no atkritumiem), krastu sakopšana, ievērojot labas prakses nosacījumus ar mērķi uzlabot ūdens ekoloģisko kvalitāti; regulētos upju posmos makrofitu izpļaušanu meandrējošā veidā. 	
ĪSLĪCE (L153)	<ul style="list-style-type: none"> – Ziemas zaļo zonu vai “rugāju lauku” uzturēšana (augu segu ziemā veido ilggadīgie zālāji, daudzgadīgi dārzeni, starpkultūras, ziemāji vai kultūraugu rugāji; levērot 2 m platu veģetācijas buferjoslu ūdensteču un ūdenstilpju krastos, kā arī gar meliorācijas sistēmu novadgrāvjiem; – Veikt izvērtējumu par nepieciešamu turbīnu nostrādi caurplūduma režīmā mazajās HES (Rundāles HES). 	
MĒMELE (L159)	<ul style="list-style-type: none"> – Ziemas zaļo zonu vai “rugāju lauku” uzturēšana (augu segu ziemā veido ilggadīgie zālāji, daudzgadīgi dārzeni, starpkultūras, ziemāji vai kultūraugu rugāji; levērot 2 m platu veģetācijas buferjoslu ūdensteču un ūdenstilpju krastos, kā arī gar meliorācijas sistēmu novadgrāvjiem. 	
MŪSA (176)	<ul style="list-style-type: none"> – Nodrošināt kontroli notekūdeņu apsaimniekošanai decentralizētajās kanalizācijas sistēmās, vienoties par veicamajiem uzlabojumiem, ja konstatēta tāda nepieciešamība; – Ziemas zaļo zonu vai “rugāju lauku” uzturēšana (augu segu ziemā veido ilggadīgie zālāji, daudzgadīgi dārzeni, starpkultūras, ziemāji vai kultūraugu rugāji; levērot 2 m platu veģetācijas buferjoslu ūdensteču un ūdenstilpju krastos, kā arī gar meliorācijas sistēmu novadgrāvjiem. 	
PITKA (OZOLAINES (E037)	EZERS (DĪĶIS)	<ul style="list-style-type: none"> – Videi draudzīga lauksaimniecības meliorācijas sistēmu pārbūve un atjaunošana, iekļaujot videi draudzīgus meliorācijas sistēmas elementus (sedimentācijas baseini, divpakāpju meliorācijas grāvji u.c. MK noteikumu Nr. 600 12. pielikumā minēti pasākumi); – Ezera funkcionalitātes uzlabošana; aizauguma ar krūmiem samazināšana, dabiska zālāja un smilšu joslas veidošana ezeram tieši pieguļošajā krasta joslā.

2012.gadā Bauskas novadā tika īstenots Latvijas-Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekts “Kopīgi ūdens apsaimniekošanas pasākumi pārrobežu Lielupes baseinā (GrandeRio)”, kura mērķis bija uzlabot Lielupes upes baseina vides kvalitāti, īstenojot kopīgus ūdens apsaimniekošanas pasākumus efektīvai ūdens resursu apsaimniekošanai pierobežas reģionā.

Lai uzlabotu novadā esošo ūdensobjektu kvalitāti, būtu vēlams veikt regulāru ūdensobjektu apsekošanu, ekoloģiskā stāvokļa novērtēšanu, piesārņojuma avotu identifikāciju un nepieciešamo pasākumu plānu izstrādi un izpildi.

PELDAVIETU KVALITĀTE

Novada teritorijā nav normatīvo aktu prasībām noteiktas peldvietas, līdz ar to netiek veikts regulārs monitorings par peldvietu ūdens kvalitāti. Pie upēm ir izveidotas un labiekārtotas atpūtas zonas.

Pašvaldībai populārākajās peldēšanās vietās, būtu vēlams, savu iespēju robežās, veikt labiekārtošanas darbus, ezeru un upju piekrastes tīrīšanu un ainaviskā stāvokļa uzlabošanu. Sekmēt izkliedētā un punktveida piesārņojuma samazināšanu.

3.3.2. Ūdenssaimniecību raksturojums un ietekme uz vidi

ŪDENSAPGĀDE

Pazemes ūdensobjektu kvantitatīvais stāvoklis un ķīmiskā kvalitāte Bauskas novadā saskaņā ar MK not. Nr.118 (12.03.2002) un MK not. Nr.42 (13.01.2009.) noteiktajām normām, kā arī ar Direktīvas 2000/60/EK V pielikuma 2.3.2.tabulā izklāstītajiem nosacījumiem ir vērtējama kā laba. Riska pazemes ūdeņi izdalīti netiek.

Pēc derīgo izrakteņu reģistra datiem, Bauskas novadā atrodas 13 pazemes ūdens atradnes, no kurām 10 ir saldūdens, 2 sāļūdens, bet viena sālsūdens atradne¹⁹.

Bauskas novadā ūdens apgādei tiek izmantoti pazemes ūdeņi. Ūdens mineralizācijas pakāpe ir salīdzinoši zema. Ir novērojama paaugstināta ūdens cietība, dzelzs, citviet arī sulfāta un mangāna koncentrācija. Centralizētās ūdensapgādes pakalpojumi Bauskas novadā ir pieejami:

- Bauskas pilsētā;
- Brunavas pagastā: *Ērgļu ciemā, Grenctāles ciemā*;
- Ceraukstes pagastā: *Ceraukstes ciemā, Mūsas ciemā, Janeiku ciemā*;
- Codes pagastā: *Jauncodes ciemā, Guntu ciemā, Elektriķu ciemā*;
- Dāviņu pagastā: *Dāviņu ciemā, Lambārtes ciemā*;
- Gailīšu pagastā: *Uzvaras ciemā, Mūsas ciemā, Birzgaļu ciemā, Brunavišķu ciemā, Pamūšas ciemā, Pāces ciemā*;
- Īslīces pagastā: *Bērzkalnu ciemā, Rītausmas ciemā, Bērzu ciemā, Pastališķu ciemā, Ādžūnu ciemā*;
- Mežotnes pagastā: *Mežotnes ciemā, Jumpravas ciemā, Strēlnieku ciemā, Cepļu ciemā, Garozas ciemā*;
- Vecsaules pagastā: *Vecsaules ciemā, Ozolaines ciemā, Kūdras ciemā, Zvaigznes ciemā, Jaunsaules ciemā*.

Ūdensapgādes pakalpojumus Bauskas novadā (Bauskas pilsētā, izņemot Bauskas pilsētas teritoriju Mūsas upes kreisajā krastā, Codes pagasta Jauncodēs un Elektriķu ciemos un Ceraukstes pagasta Mūsas ciemā) nodrošina uzņēmums SIA "Bauskas ūdens", Īslīces pagastā SIA "Īslīces ūdens".

No 2010. līdz 2014.gadam novada teritorijās tika veikts KF finansēts projekts "Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Bauskā".

Ūdensapgādes urbumiem, kas tiek izmantoti ūdens ieguvē, ir veikts aizsargjoslu aprēķins, kā arī veikta aizsargjoslas saskaņošana atbilstoši MK 20.01.2004. noteikumu Nr.43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika" prasībām.

Ūdens kvalitātes kontrole tiek veikta akreditētā laboratorijā, saskaņā ar LR MK 17.11.2017. noteikumiem Nr.671 "Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma prasības un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība" prasībām.

Bauskas pilsētā ūdenssaimniecības pakalpojumus sniedz pašvaldības SIA "Bauskas ūdenssaimniecība". Centralizētās ūdensapgādes infrastruktūra veido ~26,4 km plašu tīklu, pieejams lielākai daļai pilsētas iedzīvotāju. Ūdensapgādi Bauskas pilsētā nodrošina no pazemes ūdensgūtnes. Pilsētā atrodas 6 ūdens ieguves avoti – artēziskās akas. Privāto māju apbūves teritorijas nav pieslēgtas centralizētajai ūdensapgādes sistēmai. Šajās teritorijās pārsvarā ir grodu akas, kurās ūdens kvalitāte, pretēji piegādātajam ūdenim, ir neapmierinoša.

Gailīšu pagastā kopējais ūdensapgādes tīkla garums ir ~10 km. Ūdenssaimniecības pakalpojumi tiek sniegti atsevišķām daudzdzīvokļu mājām, privātmājām, liellopu kūtīm un dažiem uzņēmumiem (veikalam, ceptuvei, sporta kompleksam u.tml.).

Īslīces pagasta ciemos ir 6 centralizētas ūdensapgādes sistēmas: Bērzkalnu, Rītausmas, Bērzu, Pastališķu un Ādžūnu ciemā. Darbojas viena atdzelžošanas stacija Pastališķu ciemā. Bērzkalnu un Rītausmas ciemu centralizētā dzeramā ūdens apgādes sistēmas 9,8 km garumā, izmanto 2126 pagasta iedzīvotāji, kas veido ~ 83% no kopējā iedzīvotāju skaita. Šajos ciemos Bērzkalnu ciema ūdensapgādes sistēmu izmanto arī 229 Bauskas pilsētas iedzīvotāji.

Lai gan pilsētā un lielākajā daļā ciemu ūdensapgādes sistēmām ir uzstādītas dzeramā ūdens sagatavošanas stacijas un veikta atsevišķu tīklu atjaunošana vai izbūve no jauna, savu laiku nokalpojuši ūdensapgādes infrastruktūra nenodrošina kvalitatīva dzeramā ūdens nokļūšanu līdz patērētājiem.

¹⁹ Derīgo izrakteņu atradņu reģistrs, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, www.meteo.lv

Centralizētajai ūdensapgādei tiek izmantoti pazemes ūdeņi no Arukilas, Burtnieku, Gaujas un Amatas svītas kompleksa Gaujas horizonta.

Kopumā ņemtais ūdens daudzums Bauskas novadā no 2013.gada līdz 2017.gadam samazinājās (TABULA:8).

TABULA:8. Ūdens ņemšana Bauskas novadā (tūkst.m³)²⁰

	Kopā ņemtais no dabīgajiem ūdens avotiem	Kopā	Vietu skaits	T.sk. izmērīts	Vīrszemes	Pazemes	Lietus ūdeņi
2017	1784,812	1230,945	70	1230,361	0	1230,945	553,867
2016	1830,547	1323,571	69	1318,097	0	1323,571	506,976
2015	1506,205	1312,845	67	1301,492	0,733	1312,112	193,360
2014	1602,026	1418,517	65	1417,183	0,734	1417,783	183,509
2013	1626,979	1446,452	68	1445,283	0,569	1445,883	180,527

2017.gadā ražošanai novadā tika izmantoti 348,13 tūkst.m³, bet komunālajām sadzīves vajadzībām 696,65 tūkst.m³, ūdens zudumi bija 180,18 tūkst.m³.

Organizāciju skaits, kas atskaitās par ūdens izmantošanu 2013.gadā bija 38, bet 2017.gadā tas bija pieaudzis līdz 42.

Uzņēmumi katrā pagastā, kas novadā 2017.gadā ir ņēmuši vislielākos ūdens apjomus, norādīti TABULA:9.

TABULA:9. Lielākā ūdens ņemšana Bauskas novadā 2017.gadā (tūkst.m³)²¹

	Uzņēmums	Ņemtais ūdens apjoms, tūkst.m ³ /gadā
Bauskas pilsēta	SIA "Bauskas ūdens", Bauska, Zaļā iela 27	461
Brunavas pagasts	SIA "Gaižēni", cūkkopības komplekss "Tunkūni"	42
Ceraukstes pagasts	SIA Latvijas-Izraēlas kopuzņēmums "Lielzeltiņi", Janeikas "Mazzeltiņi"	65
Codes pagasts	Codes pagasta pārvalde, Code	80
Dāviņu pagasts	Dāviņu pagasta pārvalde	27
Gailīšu pagasts	Gailīšu pagasta pārvalde, Uzvara	54
Īslīces pagasts	SIA "Īslīces ūdens", Rītausmas	62
Mežotnes pagasts	Mežotnes pagasta pārvalde, Mežotnes ciems	15
Vecsaules pagasts	Vecsaules pagasta pārvalde, Vecsaules ciems	14

Teritorijās, kur nav pieejama centralizētā ūdensapgāde, tiek izmantota individuālā ūdensapgāde (urbumi un akas), kuru statuss lielākoties nav zināms.

NOTEKŪDEŅU SAVĀKŠANA UN ATTĪRĪŠANA

No 2013. līdz 2015.gadam novadīto notekūdeņu apjoms katru gadu samazinājās, bet 2016.gadā atkal sāka pieaugt, kas varētu būt skaidrojams ar uzņēmējdarbības uzlabošanu un iedzīvotāju, kuriem pieejami centralizētās kanalizācijas pakalpojumi, pieslēgšanos pie kopīgajām centralizētās notekūdeņu savākšanas sistēmām (TABULA:10). Novadā pēdējos gados netiek novadīti notekūdeņi bez attīrīšanas.

²⁰ Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

²¹ Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

TABULA:10. Ūdens novadīšana tūkst.m³ Bauskas novadā²²

	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Kopā novadītie notekūdeņi	T.sk. ar att. norm. tīri	T.sk. ar att. norm. netīri	T.sk. bez att. norm. tīri
2017	36	1379,18	1369,62	0	0
2016	35	1342,53	1339,95	0	0
2015	32	973,68	948,64	0	24,63
2014	29	1200,00	1155,33	10,44	29,776
2013	31	1285,80	1096,19	17,16	158,203

Centralizētās kanalizācijas sistēmas Bauskas novadā ir izbūvētas:

- Bauskas pilsētā;
- Brunavas pagasta ciemos: *Ērgļi, Grenctāle;*
- Ceraukstes pagasta ciemos: *Ceraukste, Mūsa, Janeikas;*
- Codes pagasta ciemos: *Code, Jauncode;*
- Dāviņu pagasta ciemos: *Dāviņi, Lambārte;*
- Gailīšu pagasta ciemos: *Uzvara, Brunavišķi, Pograniča, Mūsa, Pāce;*
- Īslīces pagasta ciemos: *Rītausmas, Bērzkalni, Pastališķi, Bērzi, Ādžūni;*
- Mežotnes pagasta ciemos: *Mežotne, Strēlnieks, Garoza;*
- Vecsaules pagasta ciemos: *Vecsaule, Ozolaine, Jaunsaule.*

Bauskas pilsētas kanalizācijas sistēma sastāv no pašteses kanalizācijas tīkla 37,4 km, 7 kanalizācijas sūkņu stacijām, kanalizācijas spiedvadiem 5,54 km un notekūdeņu attīrīšanas iekārtām, kuras atrodas Codes pagasta "Konstrukcijas". Pēc attīrīšanas notekūdeņu attīrīšanas iekārtās notekūdeņi tiek novadīti Lielupē. Bauskas pilsētas sadzīves kanalizācijas tīklu garums ir 43 km.

Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas jauda ir 3500 m³/dnn. Vidēji diennaktī attīrīšanas iekārtās notekūdeņi no pilsētas ieplūst 1420 m³/dnn, bet lietus laikā notekūdeņu pieplūdums var sasniegt pat 4500 m³/dnn. Bauskas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas sastāv no mehāniskās un bioloģiskās attīrīšanas. Mehāniskā attīrīšana ietver šādas būves un iekārtas:

- Notekūdeņu pieņemšanas kamera;
- Automātiskās smalkās restes;
- Smilšu un tauku atdalīšanas iekārta.

Bioloģiskā attīrīšana ietver šādus notekūdens apstrādes posmus:

- Anaerobā fāze jeb Bio - P fāze;
- Divām paralēlām nitrifikācijas - denitrifikācijas tilpnēm;
- Otrreizējā nostādinātāja.

Liekās aktīvās dūņas no otrreizējā nostādinātājā recirkulācijas sūkņu stacijas tiek padotas uz filtrpresi, pēc tam, ar autotransporta palīdzību, izvestas uz dūņu krātuvi, kura atrodas NAI teritorijā.

Brunavas pagasta Ērgļu un Grenctāles ciemos lielākajai daļai iedzīvotāju ir pieejams centralizētu notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas pakalpojums. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Mēmeles upē (Ērgļi) un Ceraukstes upe (Grenctāle).

Gailīšu pagasta Uzvaras, Mūsas, Pāces un Brunavišķu ciemos centralizētai kanalizācijas sistēmai ir pieslēgušās visas pašvaldības un valsts iestādes, lielākie uzņēmumi, atsevišķas privātmājas un daudzdzīvokļu mājas izmanto pakalpojumus. Kopumā notekūdeņi tiek novadīti uz nosēdakām un tālāk uz tuvākajām upēm.

Codes pagasta Jauncodes un Elekriņu ciema notekūdeņi tiek novadīti uz Bauskas NAI, kas atrodas Lielupes upes krastā. Savukārt Codes ciemā uzlabota Codes ciema kanalizācijas sistēma. Ir veikta

²² Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

konteineru tipa notekūdeņu attīrīšanas iekārtu uzstādīšana. Centralizēto ūdensapgādi un kanalizāciju izmanto 46,39% pagasta iedzīvotāju.

Ceraukstes pagasta Ceraukstes ciemā ir uzstādītas jaunas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas. Mūsas ciemā ir dalītā kanalizācijas sistēma – ir sadzīves un lietus kanalizācijas tīkli. NAI attīrīto notekūdeņu izplūdes vieta ir Mūsas upe. Janeiku ciemā notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmas darbību nodrošina SIA “Lielzeltiņi” (plāno pārņemt SIA “Bauskas ūdens”).

Dāviņu pagasta Dāviņu ciema kanalizācijas sistēma sastāv no pašteces sistēmas, divām pārsūkņēšanas stacijām un bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām. Kanalizācijas sistēmu izmanto ~95% iedzīvotāju. Lambārtes ciemā daudzdzīvokļu dzīvojamai mājai “Upeslejas” ir izbūvētas attīrīšanas iekārtas. Pārējie ciema individuālo māju iedzīvotāji notekūdeņus novada septiskajos tankos vai lieto sausās tualetes.

Īslīces pagastā darbojas sešas kanalizāciju tīklu sistēmas: Bērzkalnos, Rītausmās, Bērzos un Pastališkos. Bērzkalnos attīrītie ūdeņi tiek novadīti Kauces strautā. Rītausmu ciemā darbojas divas sadzīves notekūdeņu savākšanas un novadīšanas sistēmas. Abos ciemos kopā ar centralizētiem kanalizācijas pakalpojumiem tiek nodrošināti apmēram 77% iedzīvotāju. Bēzru ciemā darbojas divas sadzīves notekūdeņu savākšanas un novadīšanas sistēmas un tiek nodrošināti ~45% iedzīvotāji. Pastališķu ciemā ar centralizētiem kanalizācijas pakalpojumiem tiek nodrošināti 95% no ciema teritorijas iedzīvotājiem, kas dzīvo ciema daudzdzīvokļu mājās un privātmājās. Ādžūnu ciemā divi kanalizāciju tīklu posmi pilnībā nedarbojas, tādēļ ciemā pakalpojums tiek nodrošināts ~30% iedzīvotāju.

Mežotnes pagasta Mežotnes ciemā no esošās kopējās kanalizācijas NAI attīrītie ūdeņi tiek novadīti Lielupes upē. Jumpravas ciemā darbojas lokālā centralizētā kanalizācijas sistēma, attīrītie ūdeņi tiek novadīti gravā. Strēlnieku ciemā darbojas lokālā kanalizācijas sistēma, ko izmanto visas ciema teritorijā esošās iestādes un uzņēmumi, kā arī daļa ciema iedzīvotāju. Attīrīto ūdeņu izplūdes vieta-meliorācijas grāvis, tālāk upe Garozīte. Cepļu ciemā centralizēta kanalizācijas sistēma nav izveidota. Iedzīvotāji izmanto izvedamās bedres. Garozas ciemā centralizētai kanalizācijas sistēmai ir pievienotas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas un Mežotnes internātvidusskola. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti Garozas upītē.

Vecsaules pagasta Ozolaines ciemā centralizētas kanalizācijas sistēmu izmanto tikai 44% iedzīvotāju, uz NAI novadīti tiek tikai sadzīves notekūdeņi. Attīrītie notekūdeņi tiek novadīti grāvī tuvējā purvā un tālāk lecavas upē. Vecsaules ciemā kanalizācijas sistēma ir ciema centrālajā daļā, pie centralizētās kanalizācijas sistēmas pieslēgtas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, to izmanto 49% ciema iedzīvotāju. Notekūdeņu izplūde ir Saules strautā, kas tālāk ieplūst Mēmeles upē. Kūdras ciemā iedzīvotāju skaits nav liels, centralizētas kanalizācijas pakalpojumus iedzīvotāji saņem 100%. Likvertenu ciemā centralizēta kanalizācijas sistēma nav izbūvēta. Iedzīvotāji izmanto nosēdakas vai sausās tualetes. Zvaigznes ciemā ir izbūvēta nosēdaka. Jaunsaules ciemā bioloģiskās attīrīšanas ietaises ir izbūvētas Jaunsaules pamatskolai. Pārējām ēkām ir izbūvētas sausās izsmeļamās bedres.

Kopumā 2017.gadā Bauskas novadā bija 28 bioloģiskās NAI, notekūdeņu apjoms 1361,297 tūkst.m³/gadā, bet mehāniskās NAI 6, bet tām notekūdeņu apjoms 16,26 tūkst.m³/gadā.

Notekūdeņu novadīšanas sadalījums 2017.gadā pa uzņēmumiem, kas nodrošina ūdensapgādes pakalpojumus Bauskas novadā sniegts TABULA:11.

TABULA:11. Lielākā ūdens novadīšana tūkst.m³ Bauskas novadā 2017.gadā²³

	Uzņēmums	Novadīto notekūdeņu apjoms, tūkst.m ³ /gadā
Bauskas pilsēta	SIA “Bauskas ūdens”, Bauska, Zaļā iela 27	788
Brunavas pagasts	Brunavas pagasta padome, Grenctāles NAI	8
Ceraukstes pagasts	SIA Latvijas-Izraēlas kopuzņēmums “Lielzeltiņi”, Janeikas “Mazzeltiņi”	35
Codes pagasts	Codes pagasta pārvalde, Code	12
Dāviņu pagasts	Dāviņu pagasta pārvalde	27

²³ Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Ūdens”, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

	Uzņēmums	Novadīto notekūdeņu apjoms, tūkst.m ³ /gadā
Gailīšu pagasts	Gailīšu pagasta pārvalde, Uzvara	76
Īslīces pagasts	SIA "Īslīces ūdens", Rītausmas	148
Mežotnes pagasts	Mežotnes pagasta pārvalde, Mežotnes ciems	12
Vecsaules pagasts	Vecsaules pagasta pārvalde, Ozolaines ciems	18

Centralizētās kanalizācijas sistēmas uzlabošanai Bauskas pilsētā un vairākos novada pagastos – Gailīšu, Īslīces, Brunavas, Mežotnes un Vecsaules pagastos ir realizēti ūdenssaimniecības projekti. Bet nākotnē vēl nepieciešama veco notekūdeņu attīrīšanas ietaišu rekonstrukcija un centralizētās kanalizācijas sistēmas infrastruktūras objektu atjaunošana, piemēram, Dāviņu ciemā, Ozolaines ciema u.c. Novecojušie tīkli un nehermētiski noslēgto cauruļu savienojumu dēļ teritorijā veidojas liels infiltrāta apjoms. Teritorijās, kurās nav nodrošināta centralizētā notekūdeņu savākšana, tie tiek iesūcināti gruntī vai izmantoti individuāli notekūdeņu savākšanas un novadīšanas risinājumi. Individuālās notekūdeņu savākšanas sistēmas ne vienmēr ir kvalitatīvas, kas rada piesārņojuma nonākšanu vidē.

Svarīgi ir nodrošināt iedzīvotājiem pakalpojumu veikt notekūdeņu no individuālo dzīvojamo māju notekūdeņu krājrezervuāru tvertnēm izvešanu uz tuvākām bioloģiskām NAI atbilstoši vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām.

Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstībai Bauskas novadā, līdzīgi kā visā Latvijas teritorijā, draudus rada uzturēšanai patstāvīgi nepieciešamie lielle ilgtermiņa ieguldījumi un esošās infrastruktūras, tehniskā stāvokļa novecošanās. Kā arī izbūvējot jaunus centralizētās ūdenssaimniecības tīklus teritorijās, kur līdz šim nav bijis pieejams šis pakalpojums, ne vienmēr iedzīvotāji aktīvi pieslēdzas kopējai sistēmai.

3.1. Atkritumu apsaimniekošana

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Bauskas novadā veic SIA "Vides serviss", 2017.gadā uzņēmums novadā savāca 4571 t nešķirotu atkritumu²⁴. SIA "Vides serviss" ir Bauskas novada pašvaldības kapitālsabiedrība, kura izveidota pašvaldības autonomo funkciju realizācijai un no tām izrietošo uzdevumu veikšanai.

SIA "Vides serviss" apkalpotie dalīto atkritumu savākšanas punkti ir pieejami bez maksas visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no to atrašanās vietas. Dalīto atkritumu savākšanas punktos ir izvietoti divu krāsu konteineri.

Kopā tiek apkalpoti 115 punkti, no kuriem Bauskas pilsētā – 59 vietās, kur izvietots 1 punkts uz 200 iedzīvotājiem. Dalīto atkritumu savākšana Bauskas pilsētā tiek veikta no 2002.gada maija.

TABULA:12. Radītais un atkritumu apjoms Bauskas novadā sadzīves un māsaimniecībās radīto atkritumu daudzums²⁵

Atkritumu nosaukums	Daudzums (t)
Jauktais iepakojums	15,63
Metāla iepakojums	4,83
Stikla iepakojums	40,88
Bioloģiski noārdāmi atkritumi	78,00
Liela izmēra atkritumi	402,52
Nešķiroti sadzīves atkritumi	4571,00

Ar Valsts statistikas pārskatu "Nr.3-Atkritumi" 2017.gadā Bauskas novadā atskaitījās 72 organizācijas. Sadzīves atkritumu apjoms no organizācijām 2016.gadā bija 208,4 t. Radīto sadzīves atkritumu apjoms pēdējos gados ir bijis svārstīgs – kopš 2013.gada tas ir stipri pieaudzis, izņemot 2014.gadu, kad radītais atkritumu apjoms bija viszemākais (TABULA:13).

²⁴ Valsts statistikas pārskats 'Nr.3-Atkritumi', VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

²⁵ Valsts statistikas pārskats 'Nr.3-Atkritumi', VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

TABULA:13. Radītais un atkritumu apjoms Bauskas novadā no organizācijām, kuras atskaitās Valsts statistikas pārskatā "Nr.3-Atkritumi"²⁶

	2013	2014	2015	2016	2017
Bauskas novads kopā	27	10	68	124	150
	628,02	629,41	984,93	089,283	583,8

Bauskas novadā jāveicina iedzīvotāju vides izglītības līmenis par atkritumu šķirošanas nozīmīgumu un mājāsaimniecībās saražotā atkritumu daudzuma apjoma samazināšanu.

Sākot ar 2017.gada 1.janvāri, saimniecisko darbību atkritumu poligonā "Grantiņi" ir uzsācis SIA "Vides serviss", pārņemot to no SIA "Zemgales Eko". SIA "Zemgales Eko" reorganizācijas rezultātā notika sadalīšana, nodalot daļu mantas no SIA "Zemgales Eko" (ko veido sadzīves atkritumu apglabāšana poligonā "Grantiņi" atrodošās iekārtas, tehnika un aprīkojums), pievienojot to Bauskas novada pašvaldības kapitālsabiedrībai SIA "Vides serviss".

3.2. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas

Pēc LVĢMC datu bāzes "Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs", Bauskas novada teritorijā reģistrētas 54 potenciāli piesārņotas vietas un 5 vietas atzīmētas kategorijā "Nav piesārņota vieta (Apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)" (1.pielikums)²⁷.

Lielākoties potenciāli piesārņotas vietas ir minerālmēslu un pesticīdu glabātavas, degvielas uzpildes stacijas, fermas, naftas, u.c.

Lai spriestu par piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu ietekmi uz vidi un iedzīvotāju veselību, nepieciešama piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu detalizētāka izpēte un vietu raksturojums, izrietot no tā, veicama turpmāka rīcība teritoriju sakopšanā un sanācija.

3.3. Piesārņojošās darbības

Pēc piesārņojuma daudzuma, iedarbības vai riska, kas tiek nodarīts cilvēku veselībai un apkārtējai videi, piesārņojošās darbības tiek iedalītas pēc kategorijas – A, B un C.

LR likumdošanā noteiktā kārtībā, uzņēmumiem atļaujas piesārņojošām darbībām tiek izsniegtas, un saistošā likumdošana ir:

- likums "Par piesārņojumu" ar grozījumiem;
- MK noteikumi Nr.1082 "Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai" (30.11.2010.), ar grozījumiem.

Bauskas novadā ir pieci uzņēmumi, kuru darbība laika posmā no 2013.-2017.gadam atbilda A kategorijas piesārņojošai darbībai un tika izsniegtas atļaujas A kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai: SIA "Gaižēni", SIA "Baltic Dairy Board", SIA "Jaunkrasts", SIA "Lielzeltiņi", SIA "Uzvara-Strauti".

SIA "Gaižēni" darbības joma ir lopkopība, cūkkopība un jauktā lauksaimniecība (augkopība un lopkopība), uzņēmums atrodas "Skalderos", Īslīces pagastā. Atbilstoši 2014.gadā izsniegtajai A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujai Nr.JE14IA003 tā izsniegta saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu" 1.pielikuma 6.6. punktu - fermas intensīvai cūku audzēšanai, kurās vietu skaits ir vairāk 750 sivēnmāšu. Iekārtā visas būves, tehnoloģiskās iekārtas un cūku novietnes iekārtojums izveidots ražošanas ciklam 1500 sivēnmāšu vietām. Vistuvāk objektam dzīvojamā apbūve atrodas ciemā Rītausmas (~1,7 km). Galvenā vides piesārņojuma problēma intensīvajā lopkopībā ir dzīvnieku izcelsmes atkritumvielas, kur to ietekmes uz vidi veidi ir saistīti ar amonjaka emisijām gaisā un slāpekļa un fosfora emisijā augsnē, virszemes un pazemes ūdeņos. Uzņēmums pielieto labākos pieejamos tehniskos paņēmienus, lai nepieļautu sliktu atkritumvielu apsaimniekošanu. Iekārtas darbības laikā

²⁶ Valsts statistikas pārskats "Nr.3-Atkritumi", VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

²⁷ Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

uzņēmumam un Valsts vides dienestam nav iesniegtas rakstiskas iedzīvotāju sūdzības par traucējošām smakām.

SIA "Baltic Dairy Board" nodarbojas ar piena un piena produktu pārstrādi un atrodas Bauskas pilsētas dienvidu daļā. Uzņēmumam izsniegta A kategorijas piesārņojošo darbības atļauja (Nr.JE15IA0001) saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu" 1.pielikuma (6) daļas 4.punkta "iekārtas pārtikas ražošanai" c) apakšpunktam – piena ražotnes, kurās var pieņemt vairāk nekā 200 tonnas piena dienā. SIA "Baltic Dairy Board" veic arī B kategorijas piesārņojošās darbības: tam ir sadedzināšanas iekārtas, kuru nominālā ievadītā siltuma jauda ir no 5 līdz 50 megavatiem (izmantojot biomasu (arī koksni un kūdru) vai gāzveida kurināmo), uzņēmumam ir apglabāšanas, uzglabāšanas vai kompostēšanas vietas tādām notekūdeņu dūņām, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem nav pielīdzināmas bīstamajiem atkritumiem, kā arī tam ir notekūdeņu attīrīšanas iekārtas ar jaudu 20 un vairāk kubikmetru diennaktī un uzņēmumam ir ķīmisko vielu (piena, piena produktu, sūkalu un laktozes) uzglabāšanas un transportēšanas trauku un tvertņu tīrīšanai paredzētās mazgāšanas iekārtas. Uzņēmumam aptuveni 100 m attālumā atrodas mazstāvu dzīvojamā apbūve. Par uzņēmuma darbību nav saņemtas sūdzības.

SIA "Jaunkrasts" Brunavas pagasta "Paegļos" nodarbojas ar dārzeņu audzēšanu, jaukto lauksaimniecību (augkopība un lopkopība) un cita veida augļu un dārzeņu pārstrādi un konservēšanu, tomēr kopš 2018.gada uzņēmums vairs nav aktīvs.

SIA "Lielzeltiņi" A kategorijas atļaujā (Nr.JE14IA0004) minēts, ka tās galvenā darbība atbilst fermas intensīvai mājputnu audzēšanai, kurās var audzēt vairāk nekā 40 000 mājputnu. Uzņēmums atrodas Ceraukstes pagastā, Janeikās. Kopā visās ražošanas zonās ir 835 800 broileru vietu. A kategorija pieprasīta putnu audzēšanai, ražošanai, putnu mēslu apsaimniekošanai, utilizācijas ceļam, kautuvei, NAI un siltumenerģijas ražošanai. Uzņēmuma teritorija austrumu daļā robežojas ar dzīvojamo apbūvi. Tuvākā dzīvojamā māja atrodas 50 m attālumā. Iedzīvotāju sūdzības par traucējošām smakām tiek saņemtas periodiski.

SIA "Uzvara-Strauts", kā minēts A kategorijas piesārņojošās darbības atļaujā (Nr.JE19IA0001), nodarbojas ar intensīvu dzīvnieku audzēšanu, nodrošinot pilnu dzīvnieku aprites ciklu (vairāk nekā 2000 gaļas cūku, kuru svars pārsniedz 30 kilogramus un vairāk nekā 750 sivēnmāšus). Tas atrodas Gailīšu pagasta "Strautos", ~0,4 km attālumā no dzīvojamās apbūves Uzvaras ciemā. Par uzņēmumu periodiski iedzīvotāji ir snieguši sūdzības. Atbilstoši VVD 2017.gada pārbaudei, kur tika pārbaudītas atļaujas piesārņojošai darbībai, izvirzītie nosacījumi kūtsmēslu apsaimniekošanai, šķidro kūtsmēslu krātuves un kūtsmēslu uzskaites dokumentācija/vienošanās. Pārbaudes laikā tika secināts, ka oficiāli iesniegtā sūdzībā sniegtā informācija apstiprinājās, veicot pārbaudi, tika konstatēts, ka meliorācijas sistēmas satekas akā pa vienu no meliorācijas sistēmas caurules plūst šķīdirmēsli, kas plūst uz pāri ceļam esošo meliorācijas grāvi un tad uz Žuku strautu, piesārņojot ūdeni, SIA "Uzvara strauti" iepretim piederošai šķīdirmēslu krātuvei izliets ievērojams daudzums šķīdirmēslu, kas nav iestrādāti zemē un novērojami vairāki izveidojušies padziļinājumi, kur uzkrājušies šķīdirmēsli, kā arī secināts, ka uzņēmums ir sniedzis nepatiesu informāciju par izvesto šķīdirmēslu daudzumu un kūtsmēslu izvešanas vietām.

Pēc Jelgavas reģionālās vides pārvaldes datiem, Bauskas novadā laika periodā no 2013.gada līdz 2017.gadam izsniegta B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas 15 uzņēmumiem un C kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas izsniegta 43 uzņēmumiem un iestādēm.

B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas izsniegta:

– SIA "LRS Mūsa";	– Z/S "Krišjāņi";
– SIA "PS Līdums";	– VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs";
– SIA "Bauskas siltums";	– SIA "NESTE LATVIJA";
– SIA "Bauskas alus";	– SIA "KLIPPAN-SAULE" Latvijas-Zviedrijas kopuzņēmums;
– SIA "Lielmežotne";	– SIA "Bauskas sadzīves pakalpojumi";
– SIA "Ausmas";	– SIA "AMIC Latvia".
– AS "VIADA Baltija";	
– SIA "Lielzeltiņi";	
– SIA "Circle K Latvia";	

C kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas izsniegtas:

- Pirmsskolas izglītības iestāde "Pasaulīte";
- SIA "SPEKTRS-Z";
- SIA "WINDAU";
- Aizupe A;
- Bauskas kultūras centrs;
- SIA "Latvijas propāna gāze";
- AS "Latvijas gāze";
- VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs";
- SIA "NESTE LATVIJA";
- SIA "Aparts";
- SIA "Jaunkrasts";
- Mežgaļu pamatskola;
- SIA "Scandivac";
- SIA "Cerova";
- SIA "Aksion";
- SIA "Kronis";
- SIA "Bauskas būvnieks un CO";
- SIA "R PLUS R";
- Lauksaimniecības pakalpojumu koop. sabiedrība "Saimnieks-V";
- Codes pag. z/s "Panči";
- ESA;
- AS "Sadales tīkls";
- Z/S "Eriņi";
- SIA "Ints&Co";
- Pamūšas speciālā internātskola;
- SIA "Uzvaras-lauks";
- Uzvaras vidusskola;
- SIA "VNĪ PILIS";
- SIA Latvijas-Zviedrijas firma "Bērzkalni";
- SIA "Lamela";
- SIA "PS Līdums";
- Īslīces vidusskola
- SIA "Hansa timber trade";
- Mežotnes pagasta pārvalde;
- SIA "Latvijas nacionālā naftas kompānija";
- SIA "PK Mežs";
- SIA "Īslīces ūdens";
- LATRAPs, Lauksaimniecības pakalpojumu koop. sabiedrība;
- SIA "Latvijas nacionālā naftas kompānija";
- AS "Virši-A";
- "Aivītes", Dzīvokļu īpašnieku koop. sabiedrība;
- "Dārznieki 1" Codes pag. z/s;
- Codes pagasta pārvalde.

3.4. Riska teritorijas un objekti

RŪPNIECISKĀS DARBĪBAS RISKĀ UN TRANSPORTA RISKĀ OBJEKTI

Paaugstināta riska teritorijas ir vietas/teritorijas, kuras biežāk nekā citas apdraud dabas stihijas vai cilvēku darbības izraisīti negadījumi, vai katastrofas, kas rada vides piesārņojumu vai materiālo vērtību zaudējumus. Paaugstināta riska objekti ir ražotnes, būves, transporta līnijas utt., kurās ir augsta avāriju izcelšanās iespējamība un/vai kur avāriju sekas ir sevišķi bīstamas cilvēku un vides veselībai un drošībai.

Paaugstināta riska objekti un teritorijas:

- rūpniecisko avāriju riska objekti;
- plūdu riska teritorijas;
- ģeoloģiskā riska teritorijas;
- sprādzienbīstamās un ugunsgrēka riska teritorijas;
- piesārņotās teritorijas.

Saskaņā ar 2005.gada 19.jūlija Ministru kabineta noteikumu Nr.532 "Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem 1.pielikumā norādītajiem bīstamo vielu un to kvalificējošo daudzuma kritērijiem, Bauskas novadā nav rūpniecisko avāriju riska objektu²⁸.

Bauskas novada teritoriju šķērso naftas un naftas produktu vadi "Polocka – Ventspils", kuru avārijas vai nelegālas pieslēgšanās gadījumā var tikt piesārņota apkārtējā vide.

Atbilstoši Bauskas novada civilās aizsardzības plānam Bauskas novadā ir 13 paaugstinātas bīstamības objekti:

- 1) SIA "NESTE LATVIJA" Pionieru iela 2, Bauska;

²⁸ Bauskas novada Teritorijas plānojuma paskaidrojuma raksts, 2012.

- 2) SIA "NESTE LATVIJA" Elejas 1, Bauska;
- 3) SIA "LUKOILBALTIJA R" "Dīči", Codes pag.;
- 4) SIA "Bērzkalni" Bērzkalni, Īslīces pag.;
- 5) SIA "APARTS" Grenstāle, Brunavas pag.;
- 6) SIA "R plus R" "Rutki", Codes pag.;
- 7) SIA "Latvija Statoil" "Ozolnieki", Ceraukstes pag.;
- 8) SIA "Latvija Statoil" Zaļā iela 10, Bauska;
- 9) "Latvijas propāna gāze" Upmalas iela 6, Bauska;
- 10) SIA "Aksion" "GRAŠI", Codes pag.;
- 11) SIA "PROPANA BUTANAGĀZE" Transporta bāze Codes pag.;
- 12) SIA "Uzvara lauks" Dvari, Gailīšu pag.;
- 13) SIA "Ausmas" Purjāņi, Gailīšu pag.²⁹.

No šiem 9 objekti ir degvielas uzpildes stacijas (turpmāk – DUS), trīs ir gāzes uzpildes stacijas, bet pēdējā objektā darbība ir stiklaplasta ražošana. DUS darbība ir saistīta ar gaišo naftas produktu uzglabāšanu un realizāciju. Gaišo naftas produktu tvaiki ir smagāki par gaisu, var uzkrāties zemākajās vietās, ar gaisu var veidot sprādzienbīstamu maisījumu. Vielas ir īpaši viegli uzliesmojošas, kairinošas, kancerogēnas, toksiskas ūdens organismiem, kā arī var izraisīt ģenētiskus bojājumus u.c. Liela apjoma naftas produktu noplūdes gadījumā objekta pieguļošajā teritorijā var izplatīties spēcīgs naftas produktu aromāts.

Kopumā visiem paaugstinātas bīstamības objektiem ir nepieciešamie resursi, lai varētu rīkoties rūpnieciskās avārijas gadījumā, kā arī īstenot preventīvos pasākumus iespējamo avāriju seku samazināšanai, ierobežošanai un likvidēšanai.

APPLŪSTOŠĀS TERITORIJAS

Bauskas novada plūdu apdraudētā teritorija veidojas pārsvarā Mūsas upes baseinā. Pie maksimālā palu līmeņa plūdu apdraudētā teritorija var sasniegt 20 ha. Plūdus var izraisīt pavasara pali un ļoti stiprs lietus. Plūdu riska teritorijas – Lielupes labajā krastā upes tiešā tuvumā esošās Mežotnes pagasta. Mežotnes un Cepļa ciematu ēkas.

Plūdu gadījumā var tikt appludinātas 8 dzīvojamās mājas ar 23 ģimenēm, kopskaitā ~68 cilvēki. Bīstamākais periods ir Lielupē pavasara ledus iešanas laikā, kad pie Mežotnes un Staļģenes tilta var rasties ledus sastrēgumi un ūdens līmenis var sasniegt kritisku līmeni dažu stundu laikā. Pārējā novada teritorijā var rasties plūdu draudi atsevišķām viensētām, kas atrodas nelielu upīšu krastos³⁰.

Plūdu iespēja pastāv arī Bauskas pilsētā, applūstot ielām gar Mēmeles upes krastu zemākajās vietās un teritorijā pie Ķirbaksalas.

Saskaņā ar LVĢMC sniegto informāciju Lielupē palu līmenis ar 10% (vai reize 10 gados) pārsniegšanas varbūtību ir no 6,30 m LAS (Latvijas augstums sistēmā) līdz 11,92 m LAS, Mūsas upē no 11,92 m LAS līdz 19,81 m LAS, Mēmelē no 11,92 m LAS līdz 24,5 m LAS un Iecavā no 18,3 m LAS līdz 27,17 m LAS.

Plūdu apdraudētajās teritorijās vēlams izvērtēt applūšanas riskus un to ietekmi gan uz iedzīvotāju veselību, gan potenciālo vides piesārņošanu. Sniegt atbildīgajām institūcijām un iedzīvotājiem nepieciešamo informāciju par iespējamajām sekām. Piemēram, neatbilstoši savākto kanalizācijas notekūdeņu nonākšanu dzeramā ūdens akās, tuvākajos ūdensobjektos, u.c.

Ir izstrādāts "Lielupes upju baseinu apgabala plūdu riska pārvaldības plāns 2016.-2021.gadam", kura specifiskais mērķis ir nodrošināt iespēju savlaicīgi (pirms plūdiem) novērtēt applūšanas riskus un sniegt atbildīgajām institūcijām un iedzīvotājiem nepieciešamo informāciju par applūstošo teritoriju apdraudētības pakāpi attīstot Plūdu riska informācijas sistēmu un pilnveidojot agrās brīdināšanas sistēmu un novērst lietus un palu izraisītu lokālu teritoriju applūšanu, sakārtojot un attīstot virszemes

²⁹ Bauskas novada civilās aizsardzības plāns, 2015.

³⁰ Bauskas novada civilās aizsardzības plāns, 2015.

noteces un lietus ūdeņu novadīšanas sistēmas. Atbilstoši iepriekšminētajam plānam Bauskas novadā ir lokālas nozīmes plūdu riska teritorijas.

4. IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIKTU ĪSTENOTS

Bauskas novada teritorijas plānojums ir vietējās pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kura izstrādes laikā, apkopojot aktuālo pieejamo informāciju par novadu, tiek plānota vienota teritorijas turpmākā izmantošana, atbilstoši valstī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un paredzētas iespējamās vides problēmas.

Līdz šim Bauskas novada teritorijas izmantošanu un attīstību nosaka Bauskas novada teritorijas plānojums 2012.-2023.gadam, kas nav izstrādāts atbilstoši pašlaik valstī spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem - 14.10.2014. MK noteikumiem Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem", 30.04.2013. MK noteikumiem Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" un valsts informācijas sistēmā - Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēma (TAPIS)³¹ ar tajā noteikto visā valstī vienoto funkcionālo zonu klasifikāciju un atļautajiem teritorijas izmantošanas veidiem.

Neizstrādājot jauno Bauskas novada teritorijas plānojumu, netiktu izvērtēta atbilstoši aktuālajai plānošanas situācijai novada teritorijas apdzīvojuma struktūras attīstība un iestrādāti jauni nosacījumi dzīvojamās, publiskās un ražošanas apbūves veidošanai. Netiktu sniegts priekšlikums Bauskas pilsētas robežu izmaiņām (iekļaujot pilsētas teritorijā piepilsētas ciemus, kas jau telpiski un funkcionāli ir saplūduši ar pilsētu). Netiktu izvērtēts ciemu teritoriju statuss (izslēdzot vēsturiskos ciemus, bez atbilstošas infrastruktūras) un netiktu pārskatītas ciemu teritoriju robežas (samazinātas un/vai palielinātas). Atbilstoši esošajiem pētījumiem, kompetento institūciju nosacījumiem, iedzīvotāju un uzņēmēju priekšlikumiem, netiktu aktualizēta pašvaldībai nozīmīgu nozaru un jomu attīstība (transporta, uzņēmējdarbības un industriālās teritorijas, pakalpojumi, publiskās zaļās teritorijas, vides ilgtspēja, dabas un kultūrvēsturiskais mantojums, nodrošinājums ar inženiertehnisko infrastruktūrā, lauksaimnieciskā un mežsaimnieciskā darbība, derīgo izrakteņu ieguve u.tml.).

Plānošanas dokumentā netiktu arī iestrādāti aktuālie risinājumi nacionālas nozīmes infrastruktūras objektu attīstībai - perspektīvā Bauskas apvedceļa (autoceļa E67 Via Baltica posma A4 (Saulkalne) - Bauska (Ārce)) būvniecībai un attīstībai nepieciešamā teritorija, dzelzceļa infrastruktūras līnijas Rail Baltica attīstībai un būvniecībai nepieciešamā teritorija, kā arī jaunu vietējas nozīmes transporta savienojumu – pašvaldības ielu un ceļu izveidei Bauskas pilsētā u.c. novadā.

Valstī vienotu normu un pašvaldībā specifisku normu neesamība traucētu novada teritorijas tautsaimniecības un infrastruktūras attīstību, kā arī apgrūtinātu informācijas saņemšanu par nekustamo īpašumu izmantošanu investoriem, uzņēmējiem un iedzīvotājiem. Neērtības sagādātu ceļu, ielu, elektroapgādes, gāzes, ūdenssaimniecības un citu infrastruktūras objektu plānošana. Iespējams, ka tuvu dzīvojamām zonām, kultūrvēsturiski, bioloģiski un ainaviski nozīmīgām teritorijām tiktu izvietoti jauni ražošanas objekti ar būtisku ietekmi uz vidi un iedzīvotāju veselību. Netiktu noteiktas teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN) ar konkrētām prasībām saimnieciskās darbības ierobežošanai, apbūvei, vides risku samazināšanai, apmežošanai, iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes nodrošināšanai, nacionālo un pašvaldības kultūrvēsturisko un dabas vērtību saglabāšanai u.tml..

Likumdošana nosaka, ka vietējās pašvaldības kompetencē ietilpst izstrādāt un apstiprināt teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, kā arī koordinēt un uzraudzīt šo plānošanas dokumentu īstenošanu. Svarīgi teritorijas attīstības plānošanas jomā sekot līdzī normatīvo aktu izmaiņām vai nacionālas un vietējas nozīmes infrastruktūras attīstības projektiem un nepieciešamības gadījumā veikt teritorijas plānojuma grozījumus vai izstrādāt lokālplānojumus.

Teritorijas plānojuma neesamība izraisītu nesaskaņas un likumu pārkāpumus vides aizsardzībā, aizsargjoslu, servitūta izmantošanā, dabas resursu ieguvē, u.c. valsts un pašvaldības pārziņā. (TABULA:14).

³¹ MK noteikumi Nr.392 "Teritorijas attīstības plānošanas sistēmas noteikumi" (08.07.2014.)

TABULA:14. Teritorijas plānojuma neesamības novērtējums

Esošā situācija Bauskas novadā	Rezultāts, ja teritorijas plānojums netiek īstenots
Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (TIAN) noteiktās normas zemes vienību dalīšanai, apbūves veidošanai, apmežošanai, derīgo izrakteņu ieguvei, intensīvo audzēšanas kompleksu veidošanai u.c. neatbilst valstī spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.	Neskaidrība par atļauto teritorijas izmantošanu. Iespējama zemes īpašumu sadalīšana, apbūves veidošana u.c. neatbilstoši valstī spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, spekulatīvas darbības ar zemi.
Novada teritorijā nav noteiktas un attēlotas aktuālās vides un dabas resursu, ekspluatācijas, sanitārās, un drošības aizsargjoslas un citi apgrūtinājumi.	Iespējamās likumā neparedzētas darbības aizsargjoslu un citās apgrūtinātajās teritorijās.
Zemes īpašnieki, nomnieki, pašvaldība u.c. nevar iegūt informāciju vienotajā Latvijas Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (TAPIS) https://geolatvija.lv par nekustamā īpašuma atļauto izmantošanu, aktuālajiem aprobežojumiem zemes vienības attīstībai, u.tml..	Zemes īpašniekiem, nomniekiem, pašvaldībai u.c. nav pieejama informācija un nav iespējams iegūt izziņu vienotajā Latvijas Teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmā (TAPIS) https://geolatvija.lv par zemes vienības/u atļauto izmantošanu un apgrūtinājumiem. Tiek pieļauta iespēja attīstīt saimniecisko darbību un/vai iegūt īpašumā/nomā teritorijas, kas nav piemērotas konkrētai saimnieciskai darbībai, apbūvei u.tml..
Nav nodefinēti nosacījumi apbūves blīvumam, ēku augstumam kultūras pieminekļu, dabas teritorijās un citās jūtīgās teritorijās.	Nav noteiktas funkcionālā zonējuma Publiskā apbūves teritorija (P), Jaukta centra apbūves teritorija (JC), Dabas un apstādījumu teritorija (DA) apakšzonas. Ir iespēja būt kultūrvēsturiskajā ainavā neiederīgas ēkas un būves. Ēkas, kuras pazemina blakus esoša īpašuma vērtību, samazina vai pat degradē kultūrvēsturiskās, dabas un ainaviskās vērtības.
Nav noteikti jauni nosacījumi Bauskas vecpilsētas teritorijas izmantošanai un apbūves veidošanai.	Uzņēmēji Bauskas vecpilsētā nevar veikt kultūrvēsturisko vidi neietekmējošu uzņēmējdarbību, nenotiek attīstība, vecpilsētā nav "dzīvības".
Īpašniekam nav nodefinēta atbildība par īpašuma sakopšanu.	Nav noteiktas degradētās teritorijas un nosacījumi (rekultivācija, sakopšana) pirms jaunas darbības uzsākšanas. Bijušo ražošanas korpusu un fermu grausti vizuāli mazina teritorijas ainavisko pievilcību.
Nav apkopota informācija par aktuālo vides situāciju un problemātiskajām teritorijām novadā.	Iespējams lokāls pazemes ūdens piesārņojuma risks (pamestie urbumi, potenciāli piesārņotās vietas), applūstošās u.c. riska teritorijas.

Nozīmīgākās teritorijas plānojuma saistošās daļas ir Grafiskā daļa, kurā noteikts funkcionālais zonējums/apakšzonējums, teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN), apgrūtinātās teritorijas un objekti, sarkanās līnijas un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (TIAN), kuros noteiktas gan vispārīgās prasības teritorijas izmantošanai visā Bauskas novada teritorijā, gan konkrēti nosacījumi atļautajai apbūvei un apbūves rādītājiem, labiekārtojumam, saimnieciskajai darbībai katrā atsevišķā funkcionālā zonā vai apakšzonā, vai TIN teritorijā. Tās nosaka saistošās prasības gan novada blīvas apbūves teritoriju – Bauskas un ciemu attīstību, gan pašvaldības lauku teritorijas atļauto izmantošanu, tajā skaitā nosacījumus lauksaimniecības zemju apmežošanai, derīgo izrakteņu ieguvei, dīķu ierīkošanai, labiekārtojumam, turpmākajai satiksmes un inženiertehniskās infrastruktūras plānošanai.

Funkcionālais zonējums/apakšzonējums, TIN un tajās atļautā izmantošana tiek noteikta izvērtējot kopsakarībās sociāli - ekonomiskos un vides apstākļus. Atļauto izmantošanu veido līdzsvarā ar kultūrvēsturiskās, bioloģiskās un ainaviskās daudzveidības saglabāšanu, lai vienlaicīgi veicinātu pašvaldības teritorijas attīstību un uzņēmējdarbību, iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes paaugstināšanu.

5. VIDES STĀVOKLIS TERITORIJĀS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTS VAR BŪTISKI IETEKMĒT

5.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti, bioloģiskā daudzveidība

Bauskas novada administratīvajā teritorijā izveidotas un atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas vai daļa no ĪADT teritorijas (noteiktas ar normatīvo aktu), kas norāda uz augstu bioloģisko daudzveidību novadā. Esošo dabas vērtību aizsardzību novadā nosaka Latvijas Republikas un Eiropas Kopienas likumdošana, kā arī citas starptautiskās saistības. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldi novadā īsteno Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālā administrācija.

No Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamajām teritorijām (Natura 2000) Bauskas novadā ir dabas parks "Bauska", dabas liegumi "Īslīce" un "Paņemūnes meži" un aizsargājams ģeoloģisks un ģeomorfoloģisks dabas piemineklis "Kulšēnu avots". Natura 2000 teritorijās piemēro nepieciešamos pasākumus, lai saglabātu vai atjaunotu labvēlīgu aizsardzības statusu tiem biotopiem un sugu populācijām, kuru dēļ attiecīgā teritorija ir izveidota³². Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (turpmāk arī ĪADT), mikroliegumi, dižkoki attēloti 2.attēlā.

Būtiski ievērot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju saimnieciskās darbības ierobežojumus ne tikai īpašniekiem, kuriem pieder vai tiek lietota zeme šajās teritorijās, bet arī tūristiem, kuri apmeklē aizsargājamās dabas teritorijas.

DAP īsteno valsts dabas aizsardzības politiku sugu un biotopu aizsardzības jomā, koordinē Latvijas ĪADT pārvaldību un apsaimniekošanas pasākumus, lai nodrošinātu ar dabas aizsardzību saistīto normatīvo aktu efektīvu izpildi, kā arī lai veicinātu vienotas dabas aizsardzības un dabas resursu izmantošanas politikas realizēšanu.

Zemes īpašnieki veic teritoriju apsaimniekošanu.

DABAS PARKS BAUSKA aizņem 892,9 ha lielu teritoriju un atrodas Bauskas (Bauskas pilsētā, Codes un Mežotnes pagastā, t.sk. Jumpravas, Mežotnes, Cepļa un Glāznieku ciemos) un Rundāles (Rundāles pagastā) novadu administratīvajās teritorijās. Dabas parka robežas nosaka MK noteikumi Nr.83 "Noteikumi par dabas parkiem" (09.03.1999.). Teritorijas izmantošanu un apsaimniekošanu regulē 06.10.2008. MK noteikumi Nr.287 "Dabas parka "Bauska" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi". Natura 2000 teritorijai ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns no 2007. līdz 2019.gadam. Dabas parkā ir noteiktas funkcionālās zonas: dabas lieguma zona, dabas parka zona, aizsargājamo ainavu zona un neitrālā zona (Jumpravas, Mežotnes, Cepļa un Glāznieku ciema teritorijā).

Dabas parks izveidots, lai apvienotu atsevišķus vērtīgus dabas pieminekļus (Bauskas dolomītu atsegumus, atsegumus pretī Mūsas un Mēmeles satekai, Jumpravas dolomītu atsegumus, Ziedoņu dolomīta atsegumus) un saglabātu neskartu Mēmeles, Mūsas un Lielupes upes posmu, kā arī Lielupes kultūrainavu. Bauskas dabas parks ir nozīmīgākā vieta ES Biotopu direktīvas 1.pielikuma biotopa - kaļķiežu atsegumi – saglabāšanā Latvijā, kas ir aizsargājams biotops arī Latvijā. Teritorijā atrodas arī nozīmīga upes nēgu un vimbu nārsta vieta un vairāki Latvijā īpaši aizsargājami biotopi.

Dabas lieguma zona izveidota, lai saglabātu īpaši aizsargājamus pļavu biotopus, upju straujteču biotopus, kā arī īpaši aizsargājamo putnu sugu – griezes un ormaniša dzīvotnes un īpaši aizsargājamo augu sugu dzīvotnes. Dabas parka zona izveidota, lai saglabātu bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgus parkus, aizsargājamus biotopus, aizsargājamo putnu, bezmugurkaulnieku, sikspārņu un augu dzīvotnes, kā arī unikālas kultūrvēsturiskās vērtības, tai skaitā Bauskas pils apkārtni, Ķirbaksalu, Jumpravmuižas parku un Mežotnes parku. Ainavu aizsardzības zona izveidota, lai aizsargātu un saglabātu teritorijai raksturīgo kultūrvidi, ainaviski nozīmīgas vietas un skatus, un ainavu tās daudzveidībā, kā arī nodrošinātu sabiedrības atpūtai un tūrismam piemērotas vides saglabāšanu un labai saudzīgu ilgtspējīgu apsaimniekošanu. Savukārt neitrālā zona nodrošina teritorijas ilgtspējīgu attīstību un apsaimniekošanu.

³² <http://natura2000.eea.europa.eu/>

Negatīvās ietekmes aizsargājamajā teritorijā:

- Tūristu un parka apmeklētāju radītās ietekmes (kaļķiežu atsegumu bojāšana, makšķerēšana, zemsedzes veģetāciju nomīdīšana, upju krasta un nogāžu erodēšana u.c.);
- Apbūves paplašināšana;
- Lauksaimniecība un mežsaimniecība;
- Ūdenstilpju eitrofikācija un aizaugšana u.c.

Positīvās ietekmes aizsargājamā teritorijā:

- Bauskas Mednieku un makšķernieku biedrības aktivitātes zivju resursu papildināšanā un nārstu vietu atjaunošanā;
- Krūmu izciršana u.c..³³

Dabas aizsardzības plānā noteikti plānotie apsaimniekošanas pasākumi, kuros, kā iespējamais izpildītājs tiek minēta arī pašvaldība, kas savu iespēju robežās var sekmēt vides stāvokļa uzlabošanu dabas parka "Bauska" teritorijā:

- Izveidot parka administrēšanas modeli, veicinot sadarbību starp zemes īpašniekiem, pašvaldību un valsts institūcijām dabas parka apsaimniekošanā;
- Pilnveidot tūrisma un atpūtas infrastruktūru, nodrošinot dabas, kultūrvēsturisko vērtību un ainavisko vērtību saglabāšanu;
- Izveidot monitoringa sistēmu dabas aizsardzības plāna darbības novērtēšanai, izmantojot Valsts monitoringa programmas ietvaros iegūtos datus³⁴.

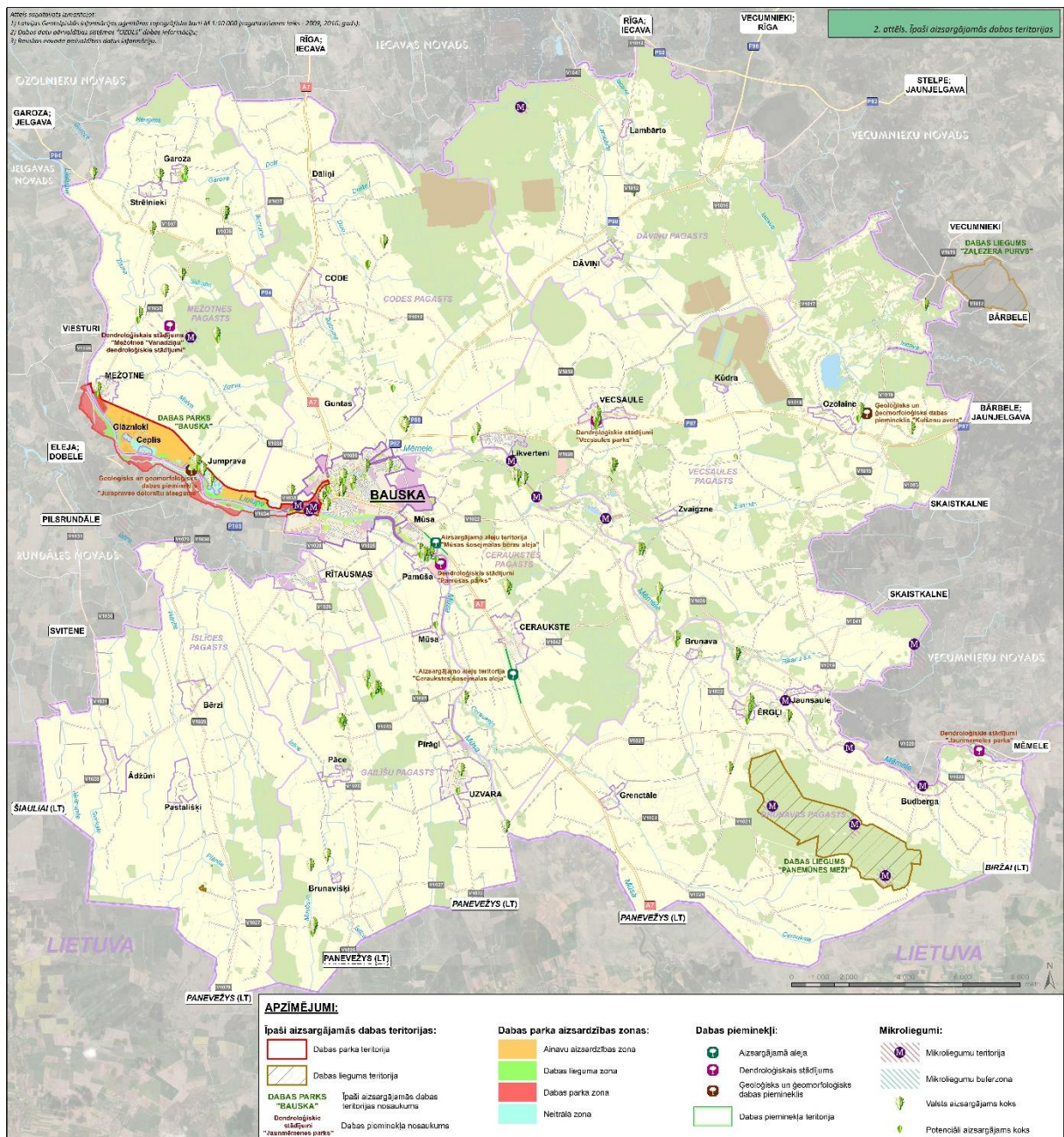
Teritorijas plānojumā dabas parka "Bauska" teritorijā noteikti funkcionālā zonējuma veidi - Dabas un apstādījumu teritorijas (DA, DA1 - Bauskā, Jumpravas un Mežotnes ciemā, DA2 - Jumpravas kapi), Publiskās apbūves teritorijas (P2 - Bauskā), Lauksaimniecības teritorijas (L, L1 – ciemos Jumprava, Ceplis, Glāznieki) un mežu teritorijas (M). Nav pretrunā ar ĪADT izveidošanas mērķiem un normatīvajiem aktiem. Teritorijas plānojums neparedz darbības, kas ir pretrunā normatīvajiem aktiem ĪADT aizsardzības jomā, kā arī DAP iekļautajiem apsaimniekošanas pasākumiem.

Teritorijas plānojuma risinājumi groza un/vai precizē Bauskas pilsētas un ciemu – Jumprava, Mežotne, Ceplis un Glāznieki teritoriju robežas.

Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālā administrācija 16.03.2020. atzinumā Nr. 4.8/1211/2020-N saskaņoja izmaiņas ciemu Ceplis, Jumprava, Mežotne un Glāznieki teritoriju robežās.

³³ Dabas parka "Bauska" dabas aizsardzības plāns, 2007.

³⁴ Dabas parka "Bauska" dabas aizsardzības plāns, 2007.

2. attēls. Īpaši aizsargājamas dabas teritorijas un objekti

DABAS LIEGUMI³⁵

Bauskas novada administratīvajā teritorijā atrodas divi dabas liegumi "Īslīce" un "Paņemūnes meži".

Dabas liegumu aizsardzību un izmantošanu nosaka MK noteikumi Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (16.03.2010.) un robežas nosaka MK noteikumi Nr.212 "Noteikumi par dabas liegumiem" (15.06.1999.).

DABAS LIEGUMS "ĪSLĪCE" (Bauskas novada Īslīces pagastā) ir nozīmīga un viena no nedaudzajām sarkanvēdera ugunskrupja (*Bombina bombina*) un lielā tritona (*Triturus cristatus*) atradnēm Latvijā.

Dabas liegumam ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns līdz 2023.gadam.

Galvenais dabas vērtības apdraudošais faktors ir diķu aizaugšana.

Pašreiz liegumā notiekošajai lopu ganīšanai ir pat pozitīva ietekme – tā samazina lieguma aizaugšanu. Taču nākotnē, iespējams, negatīvu iespaidu atstās arvien pieaugošā lauksaimniecības intensitāte

³⁵ Dabas aizsardzības pārvalde, www.daba.gov.lv

apkārt liegumam esošajos tīrumos. Iespējams, ja apkārt esošajos tīrumos notiks lauksaimniecības kultūru miglošana vai mēslošana, tā var piesārņot arī lieguma teritoriju³⁶. Teritorijas plānojumā noteikts funkcionālais zonējums Lauksaimniecības teritorijas (L) un Mežu teritorijas (M).

DABAS LIEGUMA "PAŅEMŪNES MEŽI" (Bauskas novads, Brunavas pagasts) teritorijā konstatētas 7 ES Putnu direktīvas 1.pielikuma sugas, no tām nozīmīgākās ir melnais stārķis, baltmugurdzeni, vidējais dzenis un mazais ērglis. Dabas liegums ir nozīmīga putnu ligzdošanas vieta. Teritorijā sastopami arī vērtīgi biotopi – mitri līdz pārmitri jaukti un lapu koku meži ar būtisku platlapju īpatsvaru. Konstatēti vairāki nozīmīgi ES Biotopu direktīvas 1.pielikuma biotopi: melnalkšņu staignāji, jaukti platlapju meži, ozolu meži.

Ir izstrādāts dabas aizsardzības plāns laika periodam no 2006.gada līdz 2020.gadam.

Lieguma "Paņemūnes meži" teritorija ir cieši saistīta ar apkārtējām dabas teritorijām un cilvēka saimniecisko darbību. Meža masīvu, no kura aptuveni pusi aizņem liegums, ieskauj lauksaimniecības zemes. Līdz ar to, no šo zemju turpmākās apsaimniekošanas veidiem un intensitātes lielā mērā būs atkarīgas arī DL teritorijas vērtības, vistiešākā mērā – putnu sugas. Piemēram, mazais ērglis (*Aquila pomarina*) ligzdo mežā, bet barojas tuvējos laukos³⁷.

MIKROLIEGUMI

Mikroliegumi Bauskas novadā ir izveidoti saskaņā ar Sugu un biotopu aizsardzības likuma 8.panta otro daļu, MK noteikumu Nr.396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu" (14.11.2000.) 1. un 2.pielikumā iekļautajām īpaši aizsargājamām sugām.

Bauskas novadā ir 26 mikroliegumu teritorijas.

Uz Lielupes, Mēmeles un Mūsas upes ir izveidoti 10 mikroliegumi, lai aizsargātu īpaši aizsargājamus biotopus upēs – Alpu glīvenes *Potamogedon alpinus*, avotsūnu *Fontinalis* un hildenbrandijas *Hildenbrandia rivularis* audzes³⁸.

DABAS PIEMINEKĻI

Bauskas novadā atrodas vairāki dabas pieminekļi: alejas, ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie veidojumi, dendroloģiskie stādījumi un aizsargājami koki (**dižkoki un potenciālie dižkoki**).

Dabas pieminekļu apsaimniekošanu un aizsardzību nosaka MK noteikumi Nr. 264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (31.03.2010.).

AIZSARGĀJAMAS ALEJAS

Novadā atrodas **Mūsas šosejmalas bērzu aleja** un **Ceraukstes šosejmalas aleja**.

Aizsargājamo aleju robežas ir noteiktas MK noteikumos Nr.888 "Noteikumi par aizsargājamām alejām" (22.11.2005.).

ĢEOLOĢISKIE UN ĢEOMORFOLOĢISKIE VEIDOJUMI

Kulšēnu avots Vecsaules pagastā – aizsardzības kategorija: dabas piemineklis un Natura 2000 teritorija, tā platība ir 8,858 ha. Pieminekļa dabas vērtības: Viens no jaudīgākajiem Latvijas sēravotiem, pa strautu ūdens ieplūst Mēmelē, aptuvenais debets ir - 90 l/sek.

Jumpravas dolomīta atsegumi. Atrodas Mežotnes pagastā pie Jumpravas parka, Lielupes labajā krastā, platība 2,427 ha, līdz 5 m augstas, ap 1,5 km platas, skaistas tūristu apskatei iecienītas Bauskas svītas dolomīta klintis, ūdenskritums. Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 827 "Dabas parka "Bauska" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (06.10.2008.) 17.9. apakšpunktu dabas parka "Bauska" dabas parka zonā, kur atrodas šis klintis, ir aizliegts organizēt alpīnistu treniņus vai sacensības pa dolomīta atsegumiem.

³⁶ Dabas lieguma "Īslīce" aizsardzības plāns, 2007.

³⁷ Dabas lieguma "Paņemūnes meži" aizsardzības plāns, 2005.

³⁸ Bauskas novada Teritorijas plānojuma paskaidrojuma raksts, 2012.

Ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko dabas pieminekļu robežas ir noteiktas MK noteikumos Nr. 175 "Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem" (25.04.2001.).

DENDROLOĢISKIE STĀDĪJUMI

Atbilstoši 2001.gada 20.marta MK noteikumiem Nr.131 "Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem" Latvijā par dabas pieminekļiem – dendroloģiskajiem stādījumiem noteiktas mākslīgi veidotas teritorijas, kas pārstāv dendroloģiskās un kultūrvēsturiskās vērtības un ir piemērotas sabiedrības izglītošanai, atpūtai un audzināšanai.

Īpaši aizsargājami dabas teritorijas dabas pieminekļi Bauskas novadā ir **Pamūšas parks, Mežotnes "Vanadžiņu" dendroloģiskie stādījumi un Vecsaules parks**. Teritorijas plānojumā noteikti kā dabas un apstādījumu teritorijas (DA).

AIZSARGĀJAMIE KOKI

Pēc MK 16.03.2010. noteikumiem Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" jebkurš koks, kurš 1,3 m augstumā no sakņu kakla sasniedzis 2.pielikumā norādīto sugai atbilstošu apkārtmēru, tiek uzskatīts par dabas pieminekli – dižkoku.

Bauskas novadā pēc dabas datu bāzes "Ozols" informācijas (uz 20.03.2020.) uzskaitīti 103 valsts nozīmes dižkoki un 43 potenciālie (plānotie) dižkoki (skat.2.pielikums). Galvenokārt dižkoki ir ozoli, vairums gadījumos atrodas parkos (2.pielikums).

Lai nodrošinātu dižkoku saglabāšanu un to augšanas apstākļus, tiek noteikta minimālā aizsargjosla - 10 m rādiusā (mērot no koka vainaga projekcijas). Šajā aizsargjoslā aizliegts veikt darbības, kas būtiski izmaina dižkoka augšanas apstākļus, bojā vai varētu bojāt vai iznīcināt dižkoku vai mazināt tā dabisko estētisko nozīmi, t.sk. aizliegts apstrādāt zemi aizsargājamā koka aizsargjoslas teritorijā.

Zemes vienībās, kurās tiek izstrādāts detālplānojums, ainavu tematiskais plānojums vai būvprojekts, ir jāveic dižkoku un dižakmeņu inventarizācija. Par īpaši aizsargājamu koku vai akmeni uzskatāms jebkurš koks vai akmens, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktajiem parametriem.

BIOLOĢISKĀ DAUDZVEIDĪBA

Esošie dabiskie faktori un dabas objekti – reljefs, hidroloģiskais režīms, ūdensobjekti, purvi, meži, pļavas, ganības, parki, u.c., Bauskas novada administratīvajā teritorijā veicinājuši lielu dabas daudzveidības sastopamību.

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMIE BIOTOPĪ UN SUGU DZĪVOTNES

Bauskas novadā viens no nozīmīgākajiem ES aizsargājamiem biotopiem Latvijā ir karbonātisku pamatiežu atsegumi (8210).

Novada teritorijā ir vēl sastopami citi ES aizsargājami biotopi:

- Upju straujtecēs un dabiski upju posmi (3260);
- Dūņaini upju krasti ar slāpekli mīlošu viengadīgu pioniersugu augāju (3270);
- sausi zālāji kaļķainās augsnēs (6210);
- sugām bagātas ganības un ganītas pļavas (6270);
- mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnēs (6410);
- eitrofas augsto lakstaugu audzes (6430);
- palieņu zālāji (6450);
- mēreni mitras pļavas (6510);
- neskartie augstie purvi (7110);
- degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās (7120);
- minerālvielām bagāti avoti un avoksnāji (7160);
- veci vai dabiski boreāli meži (9010);
- veci jaukti platlapju meži (9020), staignāju meži (9080);

- ozolu meži (ozolu, liepu un skābaržu meži) (9160);
- aluviāli meži (aluviāli krastmalu un palieņu meži) (91E0);
- u.c.³⁹

Paredzot jaunu apbūvi, tūrisma, atpūtas vai tehniskās infrastruktūras izbūvi šobrīd neapbūvētajās dabas teritorijās, būtu ieteicams inventarizēt teritorijas bioloģiskās vērtības, arī īpaši aizsargājamo sugu atradņu un biotopu esamību, plānojot teritorijas izmantošanu atbilstoši Sugu un biotopu aizsardzības likuma prasībām un izvērtējot vai apbūve un infrastruktūra būtiski neietekmēs ĪADT.

Bauskas novadā, kā **KULTŪRVĒSTURISKIE STĀDĪJUMI**, līdz šim spēkā esošajā teritorijas plānojumā tika noteikti:

- Ārces parks Ceraukstes pagastā. Parks ir samērā vienvēidīgs. Te dominē parastā liepa *Tilia cordata* un parastā kļava *Acer platanoides*. Parkā atrodas tādi aizsargājami koki kā 3 punktotās vilkābeles, kuru stumbru apkārtmērs ir 1,3 metri, viena zeltīti punktotā vilkābele, kuras stumbra apkārtmērs ir 1 metrs, un viens divstumbru koks. Cauri parkam tek Ārces strauts;
- Viesturu parks Pētermuižā, Vecsaules pagastā;
- Pāces parks Gailīšu pagastā. Parkā konstatētas meža tulpju un lielās ozolītes atradnes;
- Pograničas parks Gailīšu pagastā ar platību 4,6 ha. Parkā ir apzinātas martagonlilijas (Daugavas lilijas) un Lielās ozolītes atradnes un vairāki dižkoki: 2 liepas – 3,5 m, 3,6 m apkārtmērā, osis – 3,4 m apkārtmērā – republikas nozīmes dižkoks, 2 ozoli – 4,0 m, 4,1 m apkārtmērā, pelēkais valrieksts – 2,3 m apkārtmērā, 2 veimuta priedes – 2,1 m un 0,8 m apkārtmērā;
- Pamūšas parks, Gailīšu pagastā, kurš atrodas pie Mūsas upes krastā ap Pamūšas muižu un pie sporta kompleksa “Mūsa”. Šo parku ir apsekojusi ZA Botāniskā dārza zinātnieku grupa 1991.gadā. Mežaparkā aug 16 vietējo sugu koki un 34 introducētās sugas. Kopējā objekta platība ir 7,2 ha, tai skaitā meža parks 4,4 ha. Šajā teritorijā ir noteikti atsevišķi dižkoki;
- Derpeles muižas parks Codes pagastā. Šobrīd muižas ēkai apkārt var nojaust vecā parka atliekas, bet apkārtne ar dīķi, rozāriju, koku un krūmu grupām, celiņiem un tiltiņiem sakārtota un tīkama;
- Ceraukstes parks Ceraukstes pagastā. Parks tika sākts veidot pēc mežkopja F.Jurēvica projekta 1928.gadā, pabeigts 1932.gadā;
- Garozas muižas parks Mežotnes pagastā. Līdz mūsdienām sākotnējās parka ēkas nav saglabājušās, redzamās arhitektūras formas un tiltiņi ir datējami ar 20.gs. 2.p., parka DA stūrī atrodas brīvdabas estrāde. No agrākā parka izveides posma Garozas parkā saglabāties 4,5 m augsts piramidāls uzbērums, t.s., parka kalniņš, kas izveidots kā skatu platforma un paviljona vieta;
- Ozoldārzs Mežotnes pagastā⁴⁰.

Bauskas novada pašvaldības teritorijā nav pabeigta 2019.gadā uzsāktā vietējas nozīmes dižkoku inventarizācija un uz šo brīdi nav pieejama aktuālā informācija. Pēc vietējas nozīmes dižkoku inventarizācijas pabeigšanas pašvaldība pieņems atsevišķus saistošos noteikumus par vietējas nozīmes dižkoku sarakstu.

Plānojot turpmāko Bauskas novada attīstību, būtiski ir ņemt vērā esošās dabas vērtības un veicināt ilgtspējīgu turpmāko novada izaugsmi. Svarīgi ir pēc iespējas nepasliktināt esošo dabas un rekreācijas resursu stāvokli un daudzveidību, bet veikt tādu teritorijas apsaimniekošanu, kas sekmē bioloģiskās daudzveidības pilnveidošanos.

5.2. Pilsētu un ciemu teritorijas

Pašlaik spēkā esošajā Bauskas teritorijas plānojumā robežas ir noteiktas Bauskas pilsētai un 40 ciemiem:

³⁹ Eiropas Savienības aizsargājami biotopi Latvijā. Noteikšanas rokasgrāmata 2.precizētais izdevums, 2013.

⁴⁰ Informācija no spēkā esošajiem Bauskas novada Teritorijas plānojumiem.

- Ērgļi, Grenctāle, Budberga, Brunava (Brunavas pagasts);
- Jauncode, Code, Guntas, Elektriķi, Dāliņi (Codes pagasts);
- Ceraukste, Janeikas, Mūsa (Ceraukstes pagasts);
- Dāviņi, Lambārte (Dāviņu pagasts);
- Uzvara, Mūsa, Brunavišķi, Birzgaļi, Krievgaļi, Pograņica, Pāce, Bukubirzs, Pīrāgi, Pamūša (Gailīšu pagasts);
- Rītausmas, Bērzi, Bērzkalni, Ādžūni, Pastališki (Īslīces pagasts);
- Mežotne, Jumprava, Strēlnieki, Ceplis, Garoza (Mežotnes pagasts);
- Jaunsaule, Vecsaule, Zvaigzne, Kūdra, Likverteni, Ozolaine (Vecsaules pagasts).

Lielākā daļa Bauskas novada iedzīvotāju (apmēram 10 000 iedzīvotāji) dzīvo novada centrā – Bauskas pilsētā (8838 iedzīvotāji) un tai pieguļošajās ciemu teritorijās:

- Jauncodes (789 iedzīvotāji) un Elektriķu (248 iedzīvotāji) ciemi Codes pagastā;
- Mūsas (603 iedzīvotāji) un Janeiku (189 iedzīvotāji) ciemi Ceraukstes pagastā;
- Bērzkalnu ciems (864 iedzīvotāji) Īslīces pagastā.⁴¹

Blīvi apdzīvotajās teritorijās Bauskas novadā koncentrējas dzīvojamās, publiskās, rūpnieciskās, tehniskās un dabas apstādījumu teritorijas.

Novada pilsētās un ciemos, plānojot jaunas apbūves teritorijas, pirmkārt, jāizmanto esošo infrastruktūru, neizmantojot apbūvētās teritorijas un degradētās teritorijas. Rūpnieciskās ražošanas uzņēmumus ar nozīmīgu negatīvu ietekmi uz vidi un iedzīvotāju veselību vai intensīvus lopkopības vai vistkopības kompleksus neizvietot blīvi apdzīvotās vietās un to tiešā tuvumā.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo plānošanas periodu (pašlaik spēkā esošo teritorijas plānojumu), jaunajā Bauskas novada teritorijas plānojumā ir grozītas Bauskas pilsētas un ciemu teritoriju robežas, kā arī pārskatīts apdzīvoto vietu statuss. Teritorijas plānojumā iekļauts priekšlikums paplašināt Bauskas pilsētas teritorijas robežas, iekļaujot pilsētas teritorijā apdzīvotās vietas vai to daļas – Janeikas ciemu, Mūsas ciema daļu, Bērzkalnu ciemu, Jauncodes ciemu un Elektriķu ciemu, kas jau telpiski ir vai gandrīz saplūdušas ar pilsētas teritoriju, tām ir izveidojusies vai veidojas vienota tehniskā infrastruktūra (ielu un ceļu tīkls, inženiertehniskā apgāde - pieslēgumi pie pilsētas centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem. Ciemu statuss ir saglabāts 31 esošajam ciemam, tajā skaitā Mūsas ciema (Ceraukstes pagastā) teritorijas daļai, no ciema Glāznieki ir izveidoti 2 atsevišķi ciemi - Glāznieki un Ceplis. Piepilsētas ciemi - Janeikas, Bērzkalni, Jauncode un Elektriķi ir likvidēti, jo telpiski jau ir saplūduši ar Bauskas pilsētu un atbilstoši iekļauti Bauskas pilsētas teritorijas robežās. Ciemi - Birzgaļi, Krievgaļi, Pograņica, Bukubirzs (Gailīšu pagastā) likvidēti, jo tajos praktiski nav blīvi apdzīvotas vietas (ciema) raksturīgo pazīmju - koncentrēta esoša un plānota apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota vai veidojas attiecīga infrastruktūra - ielu un ceļu tīkls, pieslēguma iespējas pie centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem u.c..

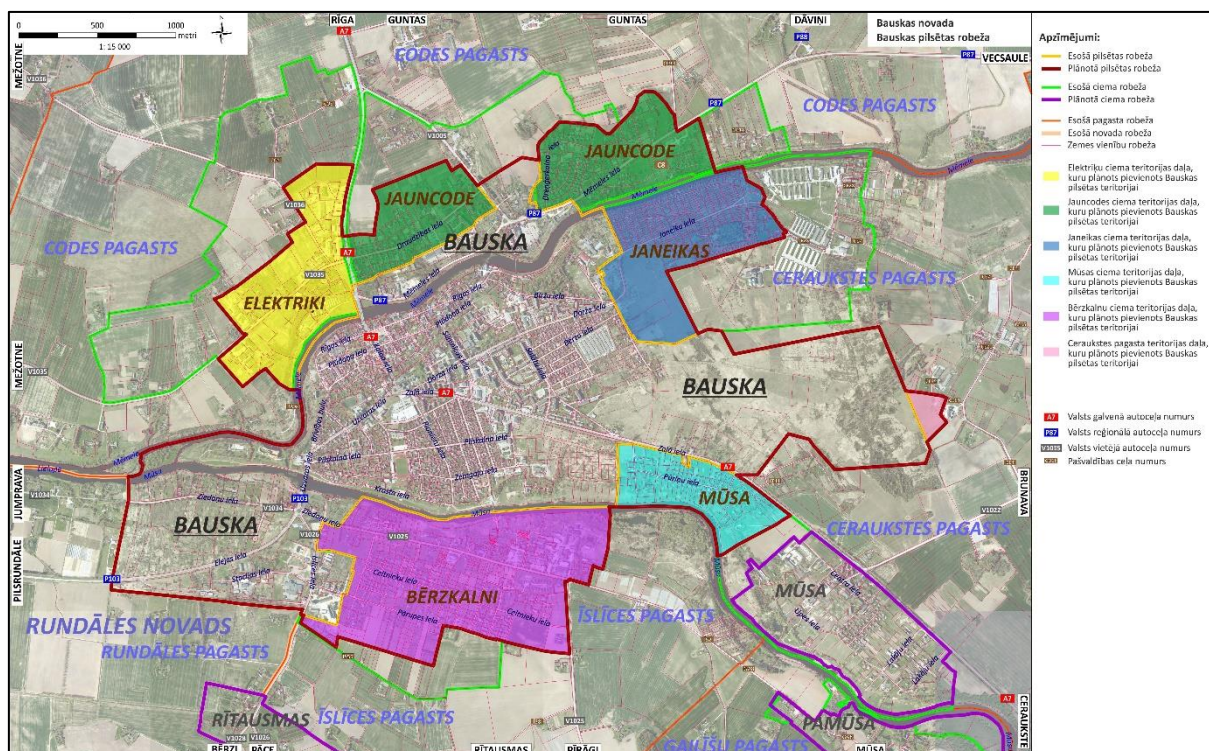
Nosakot pilsētu un ciemu teritoriju robežas ņemtas vērā gan dabiskās robežas (upes, ezeri, ceļi u.c.), gan zemes vienību kadastra robežas, katru gadījumu izvērtējot atsevišķi par lietderību saglabāt teritorijā blīvi apdzīvotas vietas statusu.

Plānotās Bauskas pilsētas teritorijas robežas attēlotas 3. attēlā.

Dabas parka "Bauska" teritorijā Teritorijas plānojuma risinājumi groza un/vai precizē Bauskas pilsētas un ciemu - Jumprava, Mežotne, Ceplis un Glāznieki teritoriju robežas. No Mežotnes ciema teritorijas tiek izslēgta zemes vienība ar kadastra nr. 4072 004 0196. No ciema Glāznieki teritorijas izslēgtas zemes vienības ar kadastra nr. 4072 006 0212, 4072 006 0244, 4072 006 0233. No ciema Ceplis teritorijas izslēgtas zemes vienības ar kadastra nr. 4072 006 0248, 4072 006 0209, 4072 006 0253, 4072 006 0081, 4072 006 0236, 4072 006 0088, 4072 006 0122, 4072 006 0057 un daļa no zemes vienības ar kadastra nr. 4072 006 0082. Ciemam Jumprava pievienota zemes vienības ar kadastra nr. 4072 007 0136, izslēgtas zemes vienības ar kadastra nr. 4072 007 0158, 4072 007 0014, 4072 007 0148, izslēgtas zemes vienības ar kadastra nr. 4072 007 0045, 4072 007 0134. Bauskas pilsētā – precizēts atbilstoši aktuālajai

⁴¹ Bauskas novada pašvaldības dati, 01.01.2019.

kadastra informācijai. Plānotās pilsētas un ciemu robežas Dabas parka "Bauska" teritorijā saskaņotas ar Dabas aizsardzības pārvaldi (16.03.2020., Nr. 4.8/1211/2020-N).

3. attēls. PLĀNOTĀS BAUSKAS PILSĒTAS TERITORIJU ROBEŽAS

5.3. Lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstības teritorijas

LAUKSAIMNIECĪBA

Lauksaimniecībā izmantojamās zemes uz 2019.gada sākumu Bauskas novadā aizņēma 52 272 ha jeb 66,5% no novada kopējās teritorijas. No lauksaimniecības zemes 92,1% jeb 48 130 ha sastāda aramzeme, 4,4% (2293 ha) ganības, 1,8% jeb 963 ha augļu dārzi un 1,7% (886 ha) pļavas.

Novadā darbojas 10 bioloģiskās lauksaimniecības saimniecības, kas nodarbojas ar augļu, dārzenu, ogu un graudaugu audzēšanu, liellopu audzēšanu, u.c.. Kopumā novadā uz 2019.gada sākumu reģistrēti 863 551 dzīvnieki⁴².

Lielākie lauksaimniecības uzņēmumi Bauskas novadā ir SIA "LRS MŪSA", SIA "UZVARA-LAUKS", lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvā sabiedrība "Saimnieks-V", Grantiņa Andra Z/S "Eriņi", u.c.⁴³

Intensīvās lauksaimniecības ietekmē samazinās bioloģiskā daudzveidībā, samazinot iespēju saglabāties dabiskajai videi raksturīgajiem augiem, kā arī tiek ietekmēta augsne un tuvumā esošie ūdeņi gan ar lauksaimniecības tehnoloģijām, gan izmantojot mēslojumu un augu aizsardzības līdzekļus.

Attīstot lauksaimniecības nozari, kurai ir vistiešākā ietekme uz apkārtējo vidi un ekoloģiskajām sistēmām, Bauskas novadā būtu nepieciešams pēc iespējas vairāk attīstīt tādu saimniekošanu, kas atstātu pēc iespējas mazāku ietekmi uz vidi un veicinātu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu novadā.

⁴² Lauksaimniecības datu centrs publiskā datu bāze, Bioloģiskās lauksaimniecības statistika, www.ldc.goc.lv. 03.05.2019.

⁴³ Lursoft statistikas dati, www.lursoft.lv

MEŽSAIMNIECĪBA

Mežu teritorijas novadā aizņem 20,8% jeb 16 385 ha⁴⁴. Mežiem bagātākais ir Vecsaules pagasts, kurā meži aizņem 4 853,71 ha jeb 27,5%. Novadā izplatītākais meža augšanas apstākļu tips ir damaksnis. No koku sugām visizplatītākie: egļe, priede, osis, bērzs, apse un baltalksnis.

Galvenie mežu apsaimniekotāji ir AS "Latvijas Valsts meži", Vidusdaugavas mežsaimniecība, zemnieku saimniecības un piemājas saimniecības. Lielākās mežu platības Bauskas novadā apsaimnieko AS "Latvijas Valsts meži" - 60,02 % no kopējās mežu platības.

Bez mežsaimnieciskās darbības ierobežojumiem 2019.gadā Bauskas novadā bija 1465,77 ha. Mežsaimnieciskā darbības ierobežojumi 2019.gadā – aizliegta galvenā cirte 23,31 ha, aizliegta kailcirte 12,26 ha, aizliegta kopšanas cirte 27,06 ha, aizliegta mežsaimnieciskā darbība 0,25 ha⁴⁵.

Mežistrādes nozarē Bauskas novadā darbojas uzņēmumi – SIA "Bērzkalni", SIA "Lūks", SIA "FIREWOOD COMPANY", u.c..

5.4. Ražošanas teritorijas

2017.gadā Bauskas novadā bija 6 ražošanas uzņēmumi, kuru darbinieku skaits bija 50-249: 3 uzņēmumi, kas nodarbojās ar apstrādes rūpniecību, 1 pārtikas produktu uzņēmums, 1 dzērienu ražošanas uzņēmums un 1 koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošanas uzņēmums, izņemot mēbeļu, salmu un pīto izstrādājumu ražošanu. Novadā apstrādes rūpniecības uzņēmumi, kur darbinieku skaits ir līdz 9, ir visvairāk – 86⁴⁶.

Bauskas novadā esošais SIA "Lielzeltiņi" ir viens no vadošajiem vietējiem putnu gaļas ražošanas un pārstrādes uzņēmumiem Baltijas valstīs. Uz pārskata sagatavošanas brīdi uzņēmumā bija 36 putnu kūtis, kas aprīkotas atbilstoši Eiropas putnkopības uzņēmumu standartiem un apgādātas ar datorizētām vadības iekārtām optimāla režīma uzturēšanai.

Pārējie uzņēmumi novadā galvenokārt nodarbojas ar lauksaimniecību, mazumtirdzniecību, būvniecību, u.c..

5.5. Kultūrvēsturiskais mantojums un tūrisms

Kultūrvēsturiskais mantojums ir būtisks novada resurss, kas veicina tūrisma nozares attīstību.

Bauskas novadā kopumā atrodas 56 valsts un 39 vietējās nozīmes arheoloģijas, mākslas, arhitektūras, vēstures un pilsētbūvniecības pieminekļi (pielikums Nr.3 un Nr.4).

Prasības kultūras pieminekļu aizsardzībai un izmantošanai nosaka kultūras pieminekļu aizsardzību un izmantošanu regulējošie normatīvie akti.

KULTŪRVĒSTURISKIE UN TŪRISMA OBJEKTI

BAUSKAS PILSĒTAS VĒSTURISKAIS CENTRS ir valsts nozīmes pilsētbūvniecības pieminekļis (valsts nozīmes pieminekļis: Pilsētbūvniecība – Bauskas pilsētas vēsturiskais centrs, valsts aizs. Nr.7425, datējums:15.- 19.gs.). Ar Kurzemes hercoga Gotharda Ketlera 1584.gada rīkojumu sākas apbūve tagadējā vecpilsētā. 1573.gadā latviešu draudzes vajadzībām tagadējā Saules dārzā tika uzcelta Sv. Trisvienības baznīca, kas ugunsgrēkā ir nodegusi, bet 1594.gadā pabeigta Svētā Gara baznīca vācu draudzei, kas apskatāma arī šodien. Vecpilsētā ir bijušas 2 Sinagogas, bet abas nodedzinātas. Lielās Sinagogas vietā 2017.gadā izveidots memoriāls Sinagogas dārzs.

Plašā Rātslaukuma centrā majestātisks slejas atjaunotais Rātsnams, ko sāka būvēt 1616.gadā ar īpašu hercoga labvēlību un kas tolaik bija lielākais un greznākais visā Kurzemes un Zemgales hercogistē.

⁴⁴ Valsts zemes dienests, statistika, www.vzd.gov.lv

⁴⁵ Valsts meža dienests, statistika 2017., www.vmd.gov.lv

⁴⁶ CSP, SRG030. Tirgus sektora ekonomiski aktīvi uzņēmumi statistiskajos reģionos, pilsētās un novados sadalījumā pa uzņēmumu lieluma grupām pēc nodarbināto skaita un galvenajiem darbības veidiem (NACE 2. red.)

Rūpniecības ielā Bauskā, iepretim Vecajam tirgum, slejas neogotikas stilā būvēts nams, ko uzcēla Samuēls Iciks Mihelsons 1884.gadā un kas savulaik bijis viens no krāšņākajiem Bauskā. Uz ēkas var ieraudzīt interesantu uzrakstu – “Liqueur Fabrik” (liķiera fabrika). Par šādas ražotnes esamību apliecina kāda ķiršu liķiera etiķete vācu un krievu valodā, kuru var datēt ar 19.gs. beigām un 20.gs. sākumu.

BAUSKAS VIDUSLAIKU PILS UN PILSDRUPAS AR PARKU ir valsts nozīmes arheoloģijas un arhitektūras pieminekļi, datējums: 15.gs. Pils atrodas Bauskas pilsētas teritorijā, gleznainā ainavā uz zemes strēles starp Mūsas un Mēmeles upi, netālu no vietas, kur, tām saplūstot, veidojas Lielupe. Bauskas pils ansamblis sastāv no divām daļām. Vecākā – Livonijas ordeņpils – ir celta 15.gadsimta vidū, bet līdz mūsdienām ir saglabājušās tikai drupas. Jaunākā – Kurzemes hercogu rezidence – tika uzbūvēta 16.gadsimta beigās.

Bauskas pils raksturo 15.–17.gadsimta militāro būvju arhitektūru Latvijā. Tās vecākā daļa ir vienīgais speciāli ugunsšaujamo ieroču lietošanai celtais Livonijas ordeņa cietoksnis, bet jaunākā daļa – ar bastioniem, aizsardzības sienām un zemes vaļņiem nocietināta rezidences tipa pils.

Celtne ir vienīgā daļēji saglabājusies Kurzemes un Zemgales hercogu Ketleru rezidence, kā arī vienīgais arhitektūras piemineklis Latvijā, kas ilustrē manierisma laika piļu arhitektūras un lietišķi dekoratīvās mākslas izpausmes Kurzemes hercogistē.

MEŽOTNES PILS ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis (aizsardzības Nr.6175), datējums: 1798.- 1802.g. piemineklis ietilpst citā pieminekļī – Mežotnes muižas apbūve (Nr.6147). Mežotne bija seno zemgaļu nocietināta vieta, bet Mežotnes muižas vēstures pirmsākumi meklējami hercoga Jēkaba laikā 17.gadsimta vidū. 1795.gadā Krievijas cariene Katrīna II Mežotnes muižu nodeva mūža lietošanā savu mazbērnu audzinātājai Šarlotei fon Līvenai. Pāris gadus vēlāk cars Pāvils I Mežotnes muižu padarīja par Līvenu dzimtas īpašumu un pašu bērnu aukli iecēla grāfienes kārtā.

Tagadējā Mežotnes pils ēka celta no 1797. līdz 1802.gadam pēc itāļu arhitekta Džakomo Kvarengi projekta. 1920.gadā agrārās reformas gaitā Līveni Mežotnes pils īpašumu zaudēja, un tajā tika ierīkota lauksaimniecības skola. Otrā pasaules kara laikā pils ēkas daļēji sagrāva.

Lielupes kreisajā krastā iepretī Mežotnes pilij atrodas Mežotnes pilskalns. Kā liecina pētījumi, tas ir viens no lielākajiem 9.-13.gs. seno Zemgaļu nocietinājumiem. Blakus pilskalnam atrodas baznīcas drupas un Mežotnes muižas īpašnieku firstu Līvenu kapi.

DABAS PARKA “BAUSKA” teritorija ir 1079 ha platībā. Bauskas dabas parks ir veidots vairāku desmitu kilometru gara Lielupes upes tecējuma posma un to sateku – Mūsas un Mēmeles posmu un tiem pieguļošo teritoriju aizsardzībai. Minēto upju krastos atrodas vieni no lielākajiem Zemgales dolomīta atsegumiem (aizsargājami biotopi un ģeoloģiski dabas pieminekļi), bet minētās ūdensteces ir nozīmīgas upes nēģu un vimbu nārsta vietas. Svarīgas tūristu piesaistes ir arī dabas parka apkārtnē esošie kultūras pieminekļi – Bauskas pils komplekss, Jumpravmuižas parks, Mežotnes pilskalns, Vīna kalns, Mežotnes pils u.c. Mūsa un Mēmele ir populāri ūdenstūrisma galamērķi.

Muzeji un ekspozīcijas:

- Vēsturisko tērpu ekspozīcija;
- V.Plūdoņa muzejs;
- Bauskas Motormuzejs;
- Ausekļu dzirnavas;
- Bauskas muzejs;
- Tautas lietišķās mākslas studija Bauska;
- u.c..⁴⁷

Novadā ir vairākas zemnieku saimniecības un darītavas, kuras ir iekļautas tūrisma objektu sarakstā un iespējams apskatīt.

Kultūrvēsturiskais mantojams un bagātīgā dabas daudzveidība ir nozīmīgi priekšnosacījumi arī turpmākai tūrisma nozares attīstībai novadā. Bet, palielinoties tūristu plūsmai, svarīgi ir uzturēt esošo

⁴⁷ Tūrisms Bauskas novadā, <https://www.tourism.bauska.lv/lv/apskates-objekti>

infrastruktūru un attīstīt to arī turpmāk tā, lai apmeklētāji atstātu pēc iespējas mazāku negatīvo slodzi uz vidi.

5.6. Dabas resursu izmantošanas teritorijas

DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVES UN KARJERU IZSTRĀDES TERITORIJAS

Bauskas novada teritorijā atrodas (pilnībā vai daļēji) šādas derīgo izrakteņu atradnes:

- 38 būvmateriālu izejvielu derīgo izrakteņu atradnes (izmanto trīs);
- 30 kūdras atradne.

Pēc pieejamajiem datiem derīgo izrakteņu ieguve notiek trīs būvmateriālu izejvielu atradnēs. Atradnē Pellāji – Radziši (Vecsaules pag.) tiek veikta šūnakmens un saldūdens kaļķa ieguve. Uz 2010.gada 1.janvāri atradnē šūnakmens bija 0,81 tūkst.m³ un saldūdens kaļķis 1,40 tūkst.m³. Derīgos materiālus izmanto augsnes kaļķošanai un dekoratīvajam akmenim. Derīgo izrakteņu ieguves vietā Lielauziņas (Dāviņu pag.) būvniecībai tiek iegūtas A kategorijas smiltis, tās krājumi uz 2010.gada 1.janvāri bija 12,51 tūkst.m³. Būvniecībai un ceļu būvei atradnē “Vecsaule” (Vecsaules pag.) tiek iegūtas smiltis un smilts-grants⁴⁸.

Lai pēc iespējas atstātu mazāku ietekmi uz vidi, nepieciešams novadā paredzēt pasākumus derīgo izrakteņu ieguves ierobežošanai vai aizliegšanai bioloģiski vērtīgu teritoriju tuvumā (īpaši aizsargājamās dabas teritorijām, aizsargājamu sugu dzīvotņu tuvumā, u.c.), kultūras pieminekļu teritorijās, ainaviski vērtīgās teritorijās, pilsētās un ciemos.

Saskaņā ar Valsts vides dienesta sniegto informāciju, Bauskas novadā ir izsniegtas 21 licences un atļaujas derīgo izrakteņu ieguvei (TABULA:14).

TABULA:15. Izsniegtās licences un atļaujas derīgo izrakteņu ieguvei

Nr.	Operators	Objekts	Licences un atļaujas derīgo izrakteņu ieguvei
1.	SIA “Galenieki”	Galenieku kūdras purvs	17.04.2000. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras izsniegta zemes dzīļu izmantošanas licence Nr.8/153. Licences derīguma termiņš noteikts līdz 16.04.2025.
2.	AS GREENYARD HORTICULTURE LATVIA	Briģu tīrelis	05.01.1999. Valsts ģeoloģijas dienests izsniedzis zemes dzīļu izmantošanas licenci Nr.8/32. Licence derīga līdz bija 15.12.2018.
3.	AS GREENYARD HORTICULTURE LATVIA	Lambārtes purvs	05.01.1999. Valsts ģeoloģijas dienests izsniedzis zemes dzīļu izmantošanas licenci Nr.8/14. Licence derīga bija līdz 15.12.2018. Valsts vides dienesta 16.10.2015. izsniegta zemes dzīļu izmantošanas licence Nr.CS15ZD0385 Licence bija derīga līdz 15.12.2018.
4.	AS GREENYARD HORTICULTURE LATVIA	Bitenieku purvs	05.01.1999. Valsts ģeoloģijas dienesta izsniegta zemes dzīļu izmantošanas licence Nr.8/31. Licence bija derīga līdz 15.12.2018.
5.	SIA “AMBER REAL”	Pellāji - Radziši	Nav licences un atļaujas
6.	SIA “Karlo Projekti”	Graši	24.01.2013. Bauskas novada domes izsniegta bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauja Nr.2013/1, kas derīga līdz 04.11.2022.
7.	Jānis Jurčs	Klintis	Nav licences un atļaujas
8.	Andrejs Novickis	Lielauziņas	Nav licences un atļaujas
9.	z/s “Dziļums”	Vecsaule (II iecirknis; zemes īpašums “Līcīši”)	Nav licences un atļaujas
10.	Bauskas novada pašvaldība	Vecsaule (II iecirknis) - nekustamais īpašums “Līrumu karjers”	Nav licences un atļaujas

⁴⁸ VSIA “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, derīgo izrakteņu atradņu reģistrs.

Nr.	Operators	Objekts	Licences un atļaujas derīgo izrakteņu ieguvei
11.	z/s "Gaņģi"	Vecsaule (II) iecirknis), nekustamais īpašums "Gaņģi"	Nav licences un atļaujas
12.	SIA "Merči"	Kristiņi	Nav licences un atļaujas
13.	ZS "Dziļums"	Dīķis "Līcīši"	21.12.2018. Pārvaldes izsniegtā dabas resursu lietošanas atļauja Nr.JE18DI0012. Derīga līdz 20.12.2021.
14.	SIA "Merči"	Dīķis "Jaunmerči"	02.10.2013. Pārvaldes izsniegtā dabas resursu lietošanas atļauja Nr.JE13DI0011. Derīga līdz 17.08.2019. (pagarināta)
15.	Uldis Biķernieks	Dīķis "Vērmeles 1"	24.05.2016. Pārvaldes izsniegtā dabas resursu lietošanas atļauja Nr.JE16DI0002. Derīga līdz 23.05.2019.
16.	SIA "Merči"	Dīķis "Kūdra"	29.07.2016. Pārvaldes izsniegtā dabas resursu lietošanas atļauja Nr.JE16DI0008. Derīga līdz 28.07.2019.
17.	SIA "Merči"	Dīķis "Smiltāji"	29.06.2017. Pārvaldes izsniegtā dabas resursu lietošanas atļauja Nr.JE17DI0005. Derīga līdz 30.05.2020.
18.	SIA "Merči"	Dīķis "Merči Grantes"	10.10.2017. Pārvaldes izsniegtā dabas resursu lietošanas atļauja Nr.JE17DI0010. Derīga līdz 09.10.2020.
19.	SIA "Merči"	Dīķis "Lauči"	22.01.2019. Pārvaldes izsniegtā dabas resursu lietošanas atļauja Nr.JE19DI0001. Derīga līdz 21.01.2022.
20.	SIA "Energy Systems"	Dīķis "A.U. Cepļis"	17.05.2019. Pārvaldes izsniegtā dabas resursu lietošanas atļauja Nr.JE19DI0008. Derīga līdz 16.05.2022.
21.	z/s "Paegli"	"Gulbjdīķis", "Egles"	05.02.2020. Pārvaldes izsniegtā dabas resursu lietošanas atļauja Nr.10-3/1. Derīga līdz 18.12.2044.

Par operatoru darbībām nav saņemtas iedzīvotāju sūdzības vai konstatētie pārkāpumi derīgo izrakteņu ieguves procesos.

ŪDENSsAIMNIECĪBĀ UN ENERĢĒTIKĀ IZMANTOJAMĀS TERITORIJAS

Virszemes ūdensobjekti Bauskas novadā lielākoties tiek izmantoti rekreācijai un zivsaimniecībai.

Pēc MK noteikumiem Nr.27 "Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus" (15.01.2002.) Bauskas novadā aizliegts uz Īslīces posmā no grīvas līdz Rundāles HES, Mūsas, Mēmeles, Lielupes un Iecavas upēm.

6. AR PLĀNOŠANAS DOKUMENTU SAISTĪTĀS VIDES PROBLĒMAS

Bauskas novada teritorijas plānojums tiek izstrādāts ar mērķi, izveidot spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem - 30.04.2013. MK noteikumi Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" u.c., valsts vienotajai teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmai (TAPIS) atbilstošu un ilgtspējīgu pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumentu, kas nodrošina sabalansētu dzīvojamās, publiskās, ražošanas un tehniskās vides attīstību pašvaldības administratīvajā teritorijā, vienlaicīgi saglabājot bagāto kultūrvēsturisko, dabas un ainavisko mantojumu un veicinot vides kvalitātes paaugstināšanos ilgtermiņā.

Teritorijas plānojuma risinājumi nosaka teritorijas izmantošanas un apbūves veidošanas noteikumus, prasības dabas resursu un kultūrvēsturisko vērtību apsaimniekošanai un saglabāšanai, transporta attīstībai, uzņēmējdarbības un ražošanas attīstībai, dzīvojamās apbūves veidošanai, pakalpojumu un zaļo teritoriju, vides ilgtspējīgai attīstībai un inženierkomunikāciju infrastruktūras nodrošinājumam.

Tomēr plānošanas dokumentā noteiktie risinājumi nav viennozīmīgi vērtējami, jo pēc to īstenošanas, var atstāt potenciāli gan pozitīvu, gan neitrālu, gan negatīvu ietekmi uz vidi. Analizējot Grafiskajā daļā noteiktos funkcionālos zonējumus un apakšzonējumus un TIAN nosacījumus atļautajai izmantošanai un apbūves veidošanai, ieteicams pastiprinātu uzmanību pievērst sekojošiem jautājumiem, kā arī teritorijām, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt.

1. Blīvi apdzīvoto vietu - Bauskas pilsētas un ciemu teritoriju apsaimniekošana un vides kvalitātes uzlabošana. Teritorijas plānojumā noteikto buferzonu veidošana un ievērošana zonās, kur saskaras dzīvojamā un ražošanas funkcija. Bauskas pilsētā būtiski veidot zaļo buferzonu starp esošo rūpniecisko zonu un esošo un plānoto mazstāvu dzīvojamo apbūvi (DzM) pie Elejas un Īslīces ielas, Ziedoņu ielas, Mēmeles ielas, Rīgas šosejas, u.c.. Uzmanību jāpievērš pilsētas D daļā esošā SIA "Baltic Dairy Board" piena un piena produktu pārstrādes uzņēmuma darbībai (~100 m attālumā atrodas mazstāvu dzīvojamā apbūve) un ar pilsētas austrumdaļu tieši robežojošā SIA "Lielzeltiņi" intensīvās putnkopības kompleksa darbībai, lai pēc iespējas mazinātu iespējamo smaku u.c. piesārņojuma ietekmi uz blakus esošās savrupmāju apbūves (DzS2) iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti.
2. Nepieciešamās infrastruktūras nodrošināšana (atbilstoša inženiertehniskā apgāde, ielu/ceļu tīkls u.c.) esošo vasarnīcu un dārza māju apbūves teritorijās (DzS2) - Bauskas pilsētā (bijušā Janeiku ciema teritorijā), Likvertenu un Mežotnes ciemos, atbilstoši normatīvo aktu prasībām (VAN 5.3. daļa). Jaunas pastāvīgas apbūves nepieļaušana, ja netiek izpildītas VAN un TIAN prasības, kā arī esošās apbūves kontrolēšana šajās teritorijās.
3. Rūpnieciskās apbūves teritoriju (R1) Bauskas pilsētā teritorijā starp Zaļo ielu, Upmalas ielu, Zemgaļu ielu, Miera ielu, Mūsas upi un pilsētas robežu, kurās perspektīvā atļauta smagās un pirmapstrādes rūpniecības uzņēmumu veidošana. To darbības kontrolēšana - buferzonu un piesārņojošo darbību atļaujās noteikto emisiju vidē ievērošana, būtisku ietekmju, tajā skaitā trokšņa piesārņojuma nepielaušana.
4. Intensīvās lauksaimnieciskās darbības (Bauskas novadā ir plaši nacionālas nozīmes lauksaimniecības zemju areāli) un mežsaimnieciskās darbības, tūrisma un atpūtas aktivitāšu, pakalpojumu sabalansēšana ar dabas aizsardzības interesēm, nepārsniedzot dabas teritoriju, it īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (turpmāk - ĪADT) biotopu, aizsargājamo augu, putnu, dzīvnieku u.tml. noturības kapacitāti pret antropogēnajām slodzēm.
5. Difūzais un cita veida piesārņojums vidē (amonjaka emisijas gaisā, slāpekļa un fosfora emisijā augsnē, virszemes un pazemes ūdeņos) no intensīvās lauksaimnieciskās darbības, tai skaitā putnkopības, cūkkopības un lopkopības kompleksiem (dzīvnieku izcelsmes atkritumvielas) - SIA "Gaižēni", Skalderos, Īslīces pagastā (Kaucītes upīte, ciems Rītausmas ~1,7 km), SIA "Lielzeltiņi" Ceraukstes pagastā (pie Bauskas pilsētas A robežas, tuvākā dzīvojamā māja ~ 50 m attālumā, periodiskas iedzīvotāju sūdzības par smakām), SIA "Uzvara-Strauti", Strautos, Gailīšu pagastā

(cūkkopības kompleksa šķidrmēslu piesārņojums no meliorācijas novadgrāvja nonāk Žuku strautā, ~0,4 km no DzS teritorijām, periodiskas iedzīvotāju sūdzības).

6. Derīgo izrakteņu (kūdras un būvmateriālu – smilts, grants, smilts-grants, u.c.) ieguves vietu iespējamās negatīvās ietekmes uz vidi un iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti (putekļi, troksnis, hidroloģiskā režīma izmaiņas, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojums, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās, purvu ekosistēmu degradācija, degradēto kūdrāju veidošanās, ceļu infrastruktūras bojāšana u.c.). Tādēļ būtiska uzmanība jāpievērš esošo un plānotās kūdras ieguves vietu (R2) - Galenieku kūdras purvs Codes pagastā, Briģu tīrelis un Bitenieku purvs Vecsaules pagastā (nelielā attālumā ciemi Kūdra, Ozolaine), Lambārtes purvs Dāviņu pagastā mērķtiecīga apsaimniekošana, izvēloties piemērotāko rekultivācijas veidu pēc kūdras ieguves pārtraukšanas, līdzsvarojot vides, klimata un ekonomiskos aspektus. Teritorijas, kur savulaik pārtraukta vai pabeigta kūdras ieguve, bet nav veikta atbilstoša rekultivācija, rada siltumnīcefekta gāzu emisijas, tādējādi ietekmējot klimatu. Renaturalizācija jeb teritorijas atgriešana dabai, atjaunojot purva mitruma režīmu un veģetāciju, tādējādi veicinot kūdras rašanos un uzkrāšanos, ir ļoti ilgstošs process. Uzmanība pievēršama arī praksei visā novada teritorijā ierīkot mākslīgos ūdensobjektus (dīķus) ar mērķi iegūt būvmateriālu resursus, lai darbība notiktu atbilstoši VVD izsniegtajām dabas resursu lietošanas atļaujām un tiktu ievēroti TIAN iekļautie nosacījumi.
7. Derīgo izrakteņu ieguve iespējama arī Lauksaimniecības teritorijās (L) un Mežsaimniecības teritorijās (M), ja tās neatrodas pilsētas un ciemu teritorijās, iespējama derīgo izrakteņu ieguvēja konfliktsituācijas izveidošanās ar blakus esošo zemju īpašniekiem, it īpaši tuvumā esošo dzīvojamo māju īpašniekiem. TIAN nosacījumu ievērošanas uzraudzība, attiecībā uz derīgo izrakteņu ieguvi un karjeru rekultivāciju.
8. Dabas aizsardzības plānu (turpmāk - DAP) regulāra aktualizācija (dabas parka "Bauska" DAP līdz 2019.gadam). DAP iekļauto teritorijas apsaimniekošanas pasākumu īstenošana un uzraudzība.
9. Kaut arī teritorijas plānojuma risinājumi neparedz darbības, kas ir pretrunā ĪADT izveidošanas mērķiem, to normatīvajiem aktiem un DAP, ĪADT un to tuvumā īpaša uzmanība pievēršama, īpašnieku/lietotāju, tūristu un citu ĪADT apmeklētāju radītajām ietekmēm (apkārtesošo lauksaimniecības zemju kultūru miglošana un mēslošana, dolomītu, kaļķiežu atsegumu bojāšana, Mūsas un Mēmeles upju krasta un nogāžu erodēšana, makšķerēšana, zemsedzes veģetācijas nomīdīšana, u.c.), neattīrītu vai nepietiekoši attīrītu notekūdeņu novadīšanai Mūsā, Mēmelē, Lielupē u.c. ūdensnotecēs, infrastruktūras un monitoringa sistēmu attīstīšanai.
10. Lielupes upju baseina apgabala apsaimniekošanas plānā 2016. - 2021. gadam izvirzīto prasību ievērošana ūdensobjektu apsaimniekošanā un aizsardzībā, vides kvalitātes mērķu sasniegšana līdz 2021.gadam un 2027.gadam riska ūdensobjektā lecava, pamata un papildus pasākumu īstenošana. Labas ūdensobjekta ekoloģiskās kvalitātes saglabāšana vai sasniegšana visos novada ūdensobjektos. Ūdensteču tīrīšana (aizauguma ar ūdensaugiem pakāpes kontrolēšana, ūdens attīrīšana no atkritumiem), krastu sakopšana, ievērojot labas prakses nosacījumus ar mērķi uzlabot ūdens ekoloģisko kvalitāti; regulētos upju posmos makrofītu izpļaušanu meandrējošā veidā. Videi draudzīgu lauksaimniecības meliorācijas sistēmu pārbūve un atjaunošana, iekļaujot videi draudzīgus meliorācijas sistēmas elementus (sedimentācijas baseini, divpakāpju meliorācijas grāvji u.c., ziemas zaļo zonu vai "rugāju lauku" uzturēšana (augu segu ziemā veido ilggadīgie zālāji, daudzgadīgi dārzeni, starpkultūras, ziemāji vai kultūraugu rugāji). Ievērot 2 m platu veģetācijas buferjoslu ūdensteču un ūdenstilpju krastos, kā arī gar meliorācijas sistēmu novadgrāvjiem, u.c. pasākumi.
11. Ūdensobjekts lecava ar ļoti sliktu ekoloģisko kvalitāti (būtiskākās ietekmes no lecas un Ozolnieku novadu teritorijā esošajiem objektiem - lecas un Ozolnieku ciems notekūdeņiem, AS "BALICOVO", Grienvaldes (Lejas) HES), ūdens kvalitātes uzlabošanai nepieciešama NAI efektivitātes uzlabošana, nodrošinot papildu notekūdeņu attīrīšanu, NAI darbības pilnveidošana, nodrošinot faktisko pieslēgumu izveidi un veicot tīklu paplašināšanu

aglomerācijās ar CE>2000, kas ietekmē riska ūdensobjektu (Iecavas NAI, Ozolnieku NAI). Veikt izvērtējumu par nepieciešamu turbīnu nostrādi caurplūduma režīmā mazajās HES (Grienvaldes (Lejas) HES).

12. Kanalizācijas, ūdensapgādes un siltumapgādes sistēmas efektivitātes paaugstināšana un ar centralizētajiem ūdensapgādes pakalpojumiem nodrošināto blīvas apbūves teritoriju (Bauskas pilsētas un ciemu teritoriju) īpatsvara paaugstināšana (gan esošās, gan jaunveidojamās apbūves pieslēgšana pie esošajām centralizētajām sistēmām), atbilstoši pašvaldības saistošajiem noteikumiem.
13. Ciemos Brunava, Budberga, Guntas, Pīrāgi, Ceplis, Glāznieki, Likverteni, Zvaigzne, Kūdra, Dāliņi, Pamūša, Jumprava nav centralizētās kanalizācijas.
14. Lokālu notekūdeņu attīrīšanas iekārtu apsaimniekošanas efektivitātes un drošības videi paaugstināšana. Iekārtu ekspluatācija saistās ar vides risku, ka tās kaut kādu iemeslu dēļ var palikt bez apsaimniekotāja un vidē novadīti neattīrīti sadzīves notekūdeņi, jo nebūs konkrētu personu, kas uzņemas atbildību par šīm iekārtām un to atbilstošu apsaimniekošanu. Pašvaldībai būtu jāplāno iespējamā rīcība šādos gadījumos, kā arī lokālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu monitorings gan pilsētā un ciemos, gan lauku teritorijā.
15. Pamesto un neapsaimniekoto urbumu, kas ir potenciāli bīstami pazemes ūdens piesārņošanas avoti konkretizēšana, apzināšana un tamponēšana. Pastiprinātas uzmanības pievēršana to turpmākai apsaimniekošanas kārtībai. Nepieciešams nodrošināt decentralizēto (lokālo) kanalizācijas sistēmu notekūdeņu savākšanu, videi drošu transportēšanu un utilizēšanu atbilstoši vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām, kā arī kontroli, lai fekālie notekūdeņi tiktu nogādāti uz attīrīšanas iekārtām, nodrošinot videi draudzīgu to apsaimniekošanu. Pašvaldības saistošo noteikumu "Par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtību Bauskas novadā" ievērošana.
16. Meliorācijas sistēmas (koplietošanas novadgrāvju, drenāžas sistēmas u.c. objektu) atbilstoša apsaimniekošana, atbilstoši teritorijas esošajam vai plānotajām izmantošanas mērķim.
17. Publisko ūdeņu (Lielupe, Mēmele, Mūsa, Iecava) un tā piekrastes pieejamības paaugstināšana. Atpūtas un peldēšanās vietu pie ūdeņiem labiekārtošana, ūdeņu kvalitātes vietējais monitorings, motorizēto ūdens transportlīdzekļu izmantošanas ierobežošana peldēšanās un atpūtas vietās. Teritoriju rezervēšana pastaigu un tūrisma taku, kā arī veloceliņu tīklu izveidei. Rekreācijai un tūrismam piemērotu teritoriju un objektu infrastruktūras un turpmākās attīstības virzienu izvērtēšana saistībā ar bioloģiski un ainaviski augstvērtīgām teritorijām un dabas vērtības nenoplicinoša tūrisma attīstību.
18. Degradēto teritoriju un objektu (bijušo fermu, ražošanas un tehnisko teritoriju, nepabeigto būvju u.c.) sakārtošana, rekultivācija un turpmākā izmantošana atbilstoši mērķim.
19. Detalizētāka potenciāli piesārņoto vietu izpēte (augšnes, grunts un pazemes ūdeņu piesārņojums) un piesārņojuma līmeņa novērtējums. Teritorijas sanācija, ja tiek konstatēts piesārņojums. Dzīvojamās un publiskās apbūves izvietošana - tikai pēc konstatētā piesārņojuma novēršanas.
20. Lielupes, Mūsas, Mēmeles un Iecavas upes applūstošās teritorijas (10%). Dzīvojamās apbūves nepieļaušana, applūšanas risku un to ietekmes uz iedzīvotāju drošību un potenciālo vides piesārņošanu izvērtēšana. Informācijas sniegšana atbildīgajām institūcijām un iedzīvotājiem par iespējamajām plūdu sekām. Piemēram, neatbilstoši savāktu kanalizācijas notekūdeņu nonākšanu dzeramā ūdens akās, tuvākajos ūdensobjektos, u.c..
21. Apdzīvoto vietu ceļu un ielu tehniskā stāvokļa izpēte un atbilstošu pasākumu plānošana situācijas uzlabošanai, nepieciešamības gadījumā. Kā alternatīvu autotransportam, paredzēt veselīga un ekoloģiski tīra pārvietošanās veida – velotransporta attīstību, projektējot veloceliņus un velostāvlaukumus.

22. Iespējamās un prognozētās vides trokšņa pārsnieguma zonas (jo īpaši gar valsts galvenajiem un reģionālajiem autoceļiem), kur ir paaugstināts trokšņa līmenis nav attēlotas Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā, piemēram, izdalot tās kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem, tāpat atsevišķās šādās teritorijās Teritorijas plānojumā ir paredzēts noteikt funkcionālo zonējumu, kas pieļauj dzīvojamo apbūvi. Tomēr teritorijās, kur jau pašlaik konstatēti vides trokšņa robežlielumu pārsniegumi un kur to pieaugums ir prognozējams, būtu samērīgi ar plānošanas instrumentiem izsvērt ierobežojumus, vai vismaz pilnvērtīgi informēt teritoriju izmantotājus, ka attiecīgā teritorija, neveicot prettrokšņa pasākumus, ir nepiemērota iecerētajam izmantošanas mērķim.
23. Sabiedrības dažādu mērķauditoriju (pirmsskolas vecuma bērni, skolēni, jaunieši, pieaugušie, seniori) izglītošana par videi draudzīgu rīcību un ilgtspējīgu resursu apsaimniekošanu, energoefektivitātes pasākumiem, veselīgu dzīvesveidu u.c. Zinātnietilpīgo nozaru attīstība, bezatkritumu tehnoloģiju un citu videi draudzīgu tehnoloģiju pielietošanas ražošanā popularizēšana un atbalstīšana.

Konkrētas teritorijas izmantošanas, īstenošanas ietekmes novērtēšana veicama arī pie hierarhiski zemāko attīstības plānošanas dokumentu - lokālpilnojumu, detālpilnojumu, tematisko pilnojumu, būvniecības ieceres dokumentāciju izstrādes, kuros jau detalizētāk var izvērtēt plānotā būvobjekta, piemēram, ražošanas uzņēmuma, lopkopības vai vīskopības kompleksa, vai derīgo izrakteņu karjera, vai citas teritorijas izmantošanas ietekmi uz vides kvalitāti, bioloģisko daudzveidību un iedzīvotāju veselību. Pirms dzīvojamās vai publiskās, vai rūpnieciskās apbūves, uzņēmējdarbības veida, attīstības jāizvērtē vietas un nozares atbilstība konkrētai teritorijai, jānovērtē potenciālā slodze uz vidē.

7. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

7.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi

Starptautiskie mērķi vides aizsardzības jomā ir ietverti starpvalstu konvencijās un Eiropas Savienības direktīvās.

Konvencija “Par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem” jeb *Orhūsas konvencija*, Orhūsa, 25.06.1998. Latvija ratificēja 2002.gadā. Konvencija nosaka sabiedrības un valsts pārvaldes iestāžu attiecības saistībā ar vides jautājumiem, sevišķi pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs.

Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību. UNESCO konvencija (1972.). Latvija ratificēja 1997.gadā. Konvencija definē jēdzienu “dabas mantojums” un nosaka uzdevumus tā aizsardzībai.

- 1) Dabas pieminekļi – fizikāli un bioloģiski veidojumi vai šādu veidojumu grupas ar īpašu, universālu estētisko vai zinātnisko vērtību;
- 2) Ģeoloģiski vai fiziogēogrāfiski veidojumi un noteiktas zonas – apdraudētu augu un dzīvnieku sugu dzīves vietas ar īpaši zinātnisku vai saglabāšanas nozīmi;
- 3) Dabas teritorijas, kam īpašas nozīmes universālas vērtības no zinātnes, saglabāšanas vai dabas skaistuma viedokļa;
- 4) Valsts pienākums ir tās teritorijā nodrošināt kultūras un dabas mantojuma identifikāciju, aizsardzību, konservāciju, popularizēšanu un saglabāšanu nākošajām paaudzēm. Tādēļ maksimāli jāizmanto esošie valsts resursi un nepieciešamības gadījumā arī starptautiskā palīdzība un sadarbība;
- 5) Lai nodrošinātu pēc iespējas efektīvāku kultūras un dabas mantojuma aizsardzību, konservāciju un popularizēšanu, šīs konvencijas dalībvalstis atbilstoši katras valsts apstākļiem centīsies:
 - īstenot atbilstošu politiku, kuras mērķis būtu kultūras un dabas mantojumam piešķirt noteiktas funkcijas sabiedrības dzīvē, kā arī iekļaut šī mantojuma aizsardzību plānošanas programmās;
 - izveidot, ja tādu nav, vienu vai vairākus kultūras un dabas mantojuma aizsardzības, konservācijas un popularizēšanas dienestus ar atbilstošu personālu un līdzekļiem;
 - attīstīt zinātniskos un tehniskos pētījumus, lai valsts spētu novērtēt un novērst kultūras un dabas mantojumam draudošās briesmas;
 - veikt atbilstošus juridiskus, zinātniskus, tehniskus, administratīvus un finanšu pasākumus, lai atklātu, aizsargātu, konservētu, popularizētu un atjaunotu šo mantojumu;
 - atbalstīt nacionālo un reģionālo centru izveidošanu un attīstību, kas sagatavo speciālistus kultūras un dabas mantojuma saglabāšanas jomās un veicina attiecīgus zinātniskos pētījumus.

Konvencija par bioloģisko daudzveidību - Riodežaneiro konvenciju (1992.) Latvija ratificēja 1995.gadā. Konvencijas uzdevumi ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un ilgtspējīgas attīstības nodrošināšana. Galvenais uzdevums dalībvalstīm ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un tās ilgtspējīgas izmantošanas jautājumu integrēšana jau esošajās valsts stratēģijās, plānos un programmās un nepieciešamo stratēģiju un citu dokumentu izstrādāšana.

Padomes Direktīva 92/43/EEK “**Par dabisko savvaļas faunas un floras aizsardzību**” jeb Sugu un Biotopu direktīva, 21.05.1992. ir pamatā vienota Eiropas ekoloģiskā tīkla *Natura 2000* izveidošanai, veicinot izpēti un zinātnisko darbu. Direktīvas mērķis ir veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, veicot dabisko biotopu, faunas un floras aizsardzību. EP direktīvas attiecināmas uz 5 Eiropas nozīmes īpaši

aizsargājamiem biotopu tipiem, 1 augu, 18 putnu, 5 zīdītājdzīvnieku, 2 abinieku un 2 kukaiņu sugām. Eiropas kopienu padome izveido saskaņotu Eiropas ekoloģisko tīklu, kurā apvienotas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, un kura nosaukums ir *Natura 2000*. Šo tīklu, ko veido dabisko dzīvotņu un sugu dzīvotņu teritorijas, izmanto, lai minētos dabisko dzīvotņu veidus un sugu dzīvotnes saglabātu vai attiecīgā gadījumā atjaunotu to labvēlīgo aizsardzības statusu dabiskās izplatības areālā.

Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva **2000/60/EK**, kuras mērķis ir aizsargāt un uzlabot virszemes un pazemes ūdeņu ekosistēmu stāvokli un veicināt ilgtspējīgu ūdeņu lietošanu, ieviešot integrētu upju baseinu apsaimniekošanas procesu. Upju sateces baseina apsaimniekošanas plānā iekļauto pasākumu mērķi ir:

- Novērst virszemes ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanos, tos uzlabot un atjaunot, sasniegt šo ūdens objektu labu ķīmisko un ekoloģisko stāvokli, kā arī samazināt piesārņojumu no bīstamo vielu izplūdēm un emisijām;
- Aizsargāt, uzlabot un atjaunot visus pazemes ūdens objektus, novērst pazemes ūdeņu piesārņošanu un pasliktināšanos un nodrošināt līdzsvaru starp pazemes ūdeņu ieguvu un to resursu atjaunošanos;
- Saglabāt aizsargājamās teritorijas.

7.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi

Nacionālajā vides un dabas aizsardzības likumdošanā un normatīvajos aktos tiek ievēroti un noteikti starptautiskie vides aizsardzības mērķi.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam ir augstākais plānošanas dokuments, kurā kā viena no prioritātēm ir daba kā nākotnes kapitāls. Tiek izvirzīts mērķis, Latvijai kļūt par ES līderi dabas kapitāla saglabāšanā, palielināšanā un ilgtspējīgā izmantošanā. Stratēģijā tiek analizētas Latvijas tendences un izaicinājumi dabas ilgtspējīgas apsaimniekošanas jomā, kā arī noteikti prioritārie ilgtermiņa rīcības virzieni un iespējamie risinājumi.

Latvijas vides politikas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam izvirza virsmērķi – nodrošināt iedzīvotājiem iespēju dzīvot tīrā un sakārtotā vidē, īstenojot uz ilgtspējīgu attīstību veiktas darbības, saglabājot vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un informētību par vides stāvokli. Ieviešot to, ka vides un dabas jautājumi aptver plašu jomu daudzveidību, Vides politikas pamatnostādnes veidotas no ieskata horizontālajos jautājumos un šādās tematiskajās sadaļās: augsne un zemes dzīles, otrreizējās izejvielas, dabas aizsardzība, gaisa aizsardzība, klimata pārmaiņas, ūdens resursi un Baltijas jūra, vides piesārņojums un riski, vides veselība, vides monitorings. Sadaļās noteikts katras jomas politikas mērķis, politikas un darbības rezultāti, rezultatīvie rādītāji, kā arī pasākumi politikas mērķu un rezultātu sasniegšanai⁴⁹.

Teritorijas plānojumā noteiktie risinājumi tiek salīdzināti ar Latvijas Vides politikas pamatnostādņēm, kurās noteikti nacionālie vides aizsardzības mērķi.

TABULA:16. Teritorijas plānojumā ietvertie Vides politikas pamatnostādņu 2014.-2020.gadam mērķi

VIDES POLITIKAS PAMATNOSTĀDNES 2014.-2020.GADAM	BAUSKAS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS
HORIZONTĀLIE JAUTĀJUMI	
<i>Politikas mērķis: Nodrošināt labu vides pārvaldību visos līmeņos, kā arī labu vides komunikāciju, kas balstīta uz pilnīgu un izsvērtu vides informāciju; veicināt sabiedrības plašu iesaistīšanos vides jautājumu risināšanā.</i>	

⁴⁹ VARAM, Vides politikas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam, Rīga, 2014

<p>Nodrošināta kvalitatīva vides komunikācija (sabiedrības līdzdalība).</p>	<p>ledzīvotāji piedalās publiskās apspriešanas sanāsmēs Bauskas pilsētā un pagastu centros par teritorijas plānojuma un tā Vides pārskata projektiem.</p>
<p>Nodrošināt Latvijas zinātnes potenciāla iesaisti starptautiskos pētījumos un prognozēs, Latvijas dabas kapitāla izvērtēšanā un praktisku pētījumu veikšanā.</p>	<p>Tiek apkopota aktuālā informācija par vides stāvokli novada teritorijā, tiek izstrādāts ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums (Vides pārskats), kurā analizē pieejamo informāciju par atmosfēras gaisa, ūdens kvalitāti, piesārņojošām darbībām, īpaši aizsargājamām teritorijām u.c. informāciju.</p>
<p>Ilgtermiņģīgas attīstības un vides aspektu iekļaušana visu līmeņu plānošanas un ieviešanas procesos, jo īpaši teritoriālās plānošanas un pilsētvides attīstības jomās.</p>	<p>Teritorijas plānojums un Vides pārskats tiek izstrādāts sadarbībā ar valsts institūcijām – Jelgavas reģionālo vides pārvaldi, Dabas aizsardzības pārvaldi, Veselības inspekciju, Zemgales plānošanas reģionu, VAS “Latvijas Valsts ceļi”, inženierkomunikāciju turētājiem un apsaimniekotājiem, kaimiņu pašvaldībām u.c.</p> <p>Plānošanas dokumentā tiek apzinātas un analizētas dažādu apdraudējumu teritorijas – piesārņotās un potenciāli piesārņotās teritorijas, riska teritorijas (transporta un inženierkomunikāciju infrastruktūra, plūdu riska teritorijas u.c.).</p> <p>Teritorijas plānojums tiek izstrādāts ievērojot ilgtermiņģības principu, kas paredz līdzsvarotu teritorijas attīstību un visu interešu līdzsvaru, kā arī pēctecības principu, izvērtējot spēkā esošā teritorijas plānojuma normas un to īstenošanas praksi.</p>
<p>Uz tirgu balstītu ekonomisko instrumentu izmantošana vides politikas mērķu sasniegšanā.</p>	<p>Teritorijas plānojuma funkcionālais zonējums noteikts, ņemot vērā pašvaldības telpiskās attīstības perspektīvas vēlamās ilgtermiņa izmaiņas apdzīvotuma sistēmas, ražošanas un loģistikas teritoriju un modernas tehniskās infrastruktūras attīstībai. TIAN tiek noteiktas prasības, kas ir jāievēro, veicot dažādu saimniecisko darbību un būvniecību.</p>
<p>Palielināt vides aizsardzības sistēmas kapacitāti visos līmeņos līmenī un labāk atbalstīt vides sektora NVO kā nozīmīgu partneri sabiedrības iesaistīšanai vides jautājumu risināšanā.</p>	<p>Teritorijas plānojums izstrādāts ņemot vērā NVO priekšlikumus, ciktāl tie attiecas uz šī pašvaldības plānošanas dokumenta kompetenci.</p>
<p>AUGSNE UN ZEMES DZĪLES, OTRREIZĒJĀS IZEJVIELAS</p>	
<p><i>Politikas mērķis: Nodrošināt augsnes ilgtermiņģīgu izmantošanu un aizsardzību.</i></p>	
<p>Aktualizēt pieejamo informāciju par augsnēm, iegūt jaunu informāciju, izmantot to, plānojot attīstību.</p>	<p>Teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu. Tematiskajā grafiskajā attēlā attēlota lauksaimniecības zemju vērtības novērtējums ballēs.</p>
<p>Nodrošināt sabiedrību ar mūsdienīgu, aktuālu informāciju par zemes dzīļu resursiem.</p>	<p>Vides pārskatā tiek sniegta vispārīga informācija.</p> <p>Teritorijas plānojuma TIAN un Grafiskajā daļā noteiktas funkcionālās zonas R2 - esošie un plānotie derīgo izrakteņu ieguves karjeri, M, L, Ū), kurās atļauta derīgo izrakteņu ieguve.</p>
<p>Pilnveidot zemes dzīļu izmantošanas juridisko ietvaru un celt institucionālo kapacitāti.</p>	<p>TIAN noteikti nosacījumi derīgo izrakteņu ieguvei.</p>

DABAS AIZSARDZĪBA	
<i>Politikas mērķis: Nodrošināt ekosistēmu kvalitāti, dabas aizsardzības un sociāli – ekonomisko interešu līdzsvarotību, sekmēt Latvijas kā “zaļas” valsts tēla veidošanos.</i>	
Saglabāta un atjaunota ekosistēmu un to dabiskās struktūras, kā arī vietējo savvaļas sugu daudzveidību.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Pilnveidots ES nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 tīkls, balstoties uz sugu un biotopu izplatības kartēšanu, kā arī ņemot vērā jaunāko zinātnisko pētījumu un regulāra monitoringa datus.	Teritorijas plānojuma grafiskajā daļā attēlotas Natura 2000 teritorijas.
Apsaimniekošanas pasākumu plānošana un ieviešana, saskaņojot dabas aizsardzības un sociāli-ekonomiskās intereses.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu. TIAN noteikts, ka pilsētas un ciemu teritorijās nav atļauta kailcirte, derīgo izrakteņu ieguve, u.c.. TIAN iekļautas prasības dabas un apstādījumu teritoriju izmantošanai un apsaimniekošanai.
Nodrošināt aizsargājamo sugu un biotopu atjaunošanu un atbilstošu apsaimniekošanu, sākot ar plānošanu un nepieciešamo atbalsta pasākumu veicināšanu.	Ņemti vērā izstrādātie dabas aizsardzības plāni, Pašvaldības saistošie noteikumi.
GAISA AIZSARDZĪBA	
<i>Politikas mērķis: Līdz 2020.gadam samazināt gaisa piesārņojuma ietekmi uz iedzīvotājiem un ekosistēmām līdz līmenim, kas nerada draudus veselībai un neizraisa ekosistēmu degradāciju. Prasību minimums šā mērķa sasniegšanai ir spēkā esošo gaisa kvalitātes normatīvu izpilde un faktiskā emisiju apjoma samazināšana zem emisijas griestu līmeņa.</i>	
Lokālo gaisa kvalitātes un smaku piesārņojuma problēmu risināšana.	TIAN noteikti pasākumi (buferzonas u.tml.), kuri jāveic ražošanas objektu un noliktavu teritorijās negatīvās ietekmes samazināšanai.
Dažādu sektoru radītā piesārņojuma samazināšana	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu. TIAN noteikts, ka ražošanas objektu un noliktavu teritorijās tiek ierīkota buferzona atkarībā no ražošanas uzņēmuma darbības veida un ietekmes uz apkārtējo teritoriju vides un dzīves kvalitāti. Teritorija jānožogo ar nepārtrauktu un necaurredzamu žogu. Jāparedz pasākumi apkārtējo teritoriju aizsardzībai pret trokšņiem, smakām un cita veida piesārņojumu – prettrokšņa sienas, aizsargstādījumi u.tml. TIAN noteikts, ka Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R) nekāda veida piesārņojums nedrīkst izplatīties ārpus uzņēmuma teritorijas robežām.
Informācijas ieguve un atbildīgo institūciju kapacitātes celšana.	Teritorijas plānojums izstrādāts, ņemot vērā institūciju un kaimiņu pašvaldību sniegtos nosacījumus un aktuālo informāciju.
Sabiedrības informēšana.	Teritorijas plānojumam un Vides pārskatam tiks veikta publiskās apspriešana.
KLIMATA PĀRMAIŅAS	
<i>Politikas mērķis: Nodrošināt Latvijas ieguldījumu globālo klimata pārmaiņu samazināšanā, ņemot vērā Latvijas vides, sociālās un ekonomiskās intereses, veicināt Latvijas gatavību pielāgoties klimata pārmaiņām un to izraisītajai ietekmei.</i>	

SEG emisiju samazināšana un CO ₂ piesaistes nodrošināšana.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Pielāgošanās klimata pārmaiņām.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
SEG emisiju uzskaitē un prognozēšana.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
ŪDENS RESURSI UN BALTIJAS JŪRA	
<i>Politikas mērķis: Nodrošināt labu ūdeņu stāvokli un to ilgtspējīgu izmantošanu.</i>	
Iekšzemes un jūras ūdeņu eitifikācijas un piesārņojuma samazināšanās, stāvokļa uzlabošana.	TIAN noteiktas un Grafiskajā daļā attēlotas ūdensobjektu aizsargjoslas.
Ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu attīstība pakalpojumu kvalitātei un pieejamībai.	TIAN noteiktas prasības pieslēgumu veidošanās pie centralizētās kanalizācijas tīkliem, kā arī decentralizētajai kanalizācijai.
Plūdu riska mazināšana un plūdu seku pārvaldība.	Grafiskajā daļā attēlotas applūstošās teritorijas (10% plūdu varbūtības) un inženierbūves. Nav atļauta apbūves veidošana applūstošajās teritorijās. TIAN noteiktas prasības applūstošajās teritorijās, meliorācijas sistēmas tīku un objektu sakārtošanai un apsaimniekošanai. Aprobežojumus applūstošajās teritorijās nosaka Aizsargjoslu likums
Pārrobežu sadarbība iekšzemes un jūras ūdeņu stāvokļa uzlabošanai.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Vispusīgas un pilnvērtīgas informācijas ieguve monitoringa, pētījumu, informācijas apmaiņas, moderno tehnoloģiju pielietošanas ceļā.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Administratīvās, tehniskās un profesionālās kapacitātes paaugstināšana ar vides kontroli, uzraudzību un novērtēšanu saistītām institūcijām.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
VIDES PIESĀRŅOJUMS UN RISKI	
<i>Politikas mērķis: Nodrošināt dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību, veicinot vides risku mazināšanu un pārvaldību.</i>	
Piesārņoto vietu apsaimniekošana, mazinot risku videi.	Teritorijas plānojumā sniegts vispārīgs raksturojums par piesārņotajām un potenciāli piesārņotajām teritorijām un tās tiek grafiski attēlotas. TIAN noteiktas prasības, pirms jaunas atļautās izmantošanas uzsākšanas (piesārņojuma izpēte, vietas sanācija).
Ķīmisko vielu apsaimniekošana un pārvaldība.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Jonizējošā starojuma avotu droša apsaimniekošana.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Mazināt avāriju riskus, nodrošinot operatīvu rīcību avāriju situācijās.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
VIDES VESELĪBA	
<i>Politikas mērķis: Samazināt nelabvēlīgo vides faktoru ietekmi uz cilvēku veselību un labklājību, t.sk. novēršot pēc iespējas psihosomatisko ietekmi, ko rada vides veselības informācijas trūkums vai neadekvāta tās komunicēšana sabiedrībai.</i>	
Nodrošināta kvalitatīva vides veselības komunikācija.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.

Latvijā radīti priekšnoteikumi vides veselības integratīvo pētījumu uzsākšanai.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Latvijā uzsākts cilvēku biomonitorings.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
Izveidotas INSPIRE direktīvas prasībām atbilstošas ģeotelpisko datu kopas cilvēku veselības un drošības tēmai.	Teritorijas plānojums tieši nerisina šo jautājumu.
VIDES MONITORINGS	
<i>Politikas mērķis: Nodrošināt savlaicīgu un visaptverošu vides un klimata pārmaiņu datu un informācijas apkopošanu un vispusīgu analīzi, lai noteiktu politikas mērķus un atbilstošus pasākumus vides stāvokļa uzlabošanai un savlaicīgai reaģēšanai uz klimata pārmaiņām, kā arī novērtētu līdzšinējo pasākumu un ieguldītā finansējuma lietderību un efektivitāti.</i>	
Nodrošināt sabiedrību ar operatīvu informāciju par gaisa kvalitātes bīstamām izmaiņām.	Teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu. Tiks veikts teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings VPVB norādītajos termiņos.
Iegūt pietiekamu informāciju par ūdeņu kvalitāti un kvantitāti.	Teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu. Tiks veikts teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings VPVB norādītajos termiņos.
Pilnveidot zemes monitoringa īstenošanu.	Teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu. Tiks veikts teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings VPVB norādītajos termiņos.
Iegūt informāciju par sugām un biotopiem Natura 2000 vietās un ārpus tām.	Teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu. Tiks veikts teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings VPVB norādītajos termiņos.
Nodrošināt meža resursu un meža stāvokļa novērtējumu.	Teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu. Tiks veikts teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings VPVB norādītajos termiņos.
Nodrošināt savlaicīgu un regulāru sabiedrības informēšanu par vides monitoringa rezultātiem.	Teritorijas plānojums nerisina šo jautājumu. Tiks veikts teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings VPVB norādītajos termiņos.

Bauskas novada teritorijas plānojums izstrādāts, ievērojot Latvijas Republikas normatīvos aktus vides un dabas aizsardzības jomā, ciktāl tie attiecas uz plānošanas dokumenta kompetenci un darba uzdevumu.

8. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA UN TĀ IESPĒJAMO ALTERNATĪVU ĪSTENOŠANAS BŪTISKĀS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

Šajā nodaļā sniegts Bauskas novada teritorijas plānojumā noteikto risinājumu teritorijas izmantošanai, apbūves parametriem, transporta un tehnisko inženierkomunikāciju infrastruktūras u.c. attīstībai novērtējums attiecībā pret to ietekmi uz novada vides resursiem un to kvalitāti, atsevišķi analizējot būtiskākās iespējamās tiešās un netiešās ietekmes, ilglaicīgās un īslaicīgās ietekmes un summāro ietekmi.

Ja turpmākajā plānošanas procedūrā sagaidāmās negatīvās ietekmes uz vidi tiks novērtētas kā būtiskas, tiks piemērota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.

8.1. Tiešās un netiešās ietekmes

Īstenojot plānošanas dokumentā atļautās izmantošanas, tās var nepastarpināti radīt tiešās un netiešās ietekmes uz vidi. Ietekme uz vidi var veidoties gan pozitīva, gan negatīva.

TIEŠĀS IETEKMES UZ VIDI galvenokārt rada zemes lietojuma veida maiņa, veidojot jaunu dzīvojamo, publisko un rūpniecisko apbūvi, attīstot transporta infrastruktūru, veicot derīgo izrakteņu ieguvu, atmežošanu u.c.. Zemes lietošanas kategorijas maiņa samazina dabas pamatnes platības un palielina piesārņojuma emisiju vidē - ūdenstecēs un ūdenstilpēs, atmosfēras gaisā, augsnē u.c.. Pieaugot mežistrādes apjomiem, var tikt samazināta bioloģiskā daudzveidība un neskartā vide. Derīgo izrakteņu ieguve rada gruntsūdens līmeņa izmaiņas, putekļu un trokšņa piesārņojumu, ūdensobjektu saduļļojumu u.c. negatīvas tiešās ietekmes.

Teritorijas plānojumā paredzētās būtiskākās tiešās ietekmes, kas saistītas ar zemes izmantošanas veidu maiņu ir derīgo izrakteņu (kūdras u.c.) ieguve, dzīvojamās, publiskās un ražošanas apbūves attīstības plānošana pašreizējās lauksaimniecības un meža zemēs, kā arī transporta infrastruktūras attīstība - perspektīvais Bauskas apvedceļš, "Rail Baltica" dzelzceļa infrastruktūras līnija un potenciālā dzelzceļa līnijas stacija, plānotās pašvaldības ielas Bauskā u.c., inženiertehniskās infrastruktūras plānošana.

Attīstoties blīvai dzīvojamai apbūvei Bauskas pilsētā un ciemos tiešo ietekmju slodze var tikt samazināta līdz minimumam, ja tiek sakārtota ielu un ceļu infrastruktūra, nodrošināta efektīva inženierkomunikāciju darbība) un teritoriju apsaimniekošana, veidoti pieslēgumi pie centralizētajām kanalizācijas, ūdensapgādes un siltumapgādes sistēmām, paplašinātas centralizēto ūdenssaimniecību aglomerāciju robežas. Pastiprināta uzmanība jāpievērš, paplašinot apbūvi ainaviskajās un kultūrvēsturiskajās teritorijās vai to tuvumā. Lai pēc iespējas mazinātu zemes izmantošanas veidu maiņas un konkrētu objektu (dzīvojamās apbūves, ražošanas, derīgo izrakteņu ieguves, inženierkomunikāciju u.c.) tiešās ietekmes uz vides kvalitāti, ļoti svarīgi ir ievērot un kontrolēt TIAN iekļautos aizliegumus, ierobežojumus un nosacījumus dažādu teritoriju izmantošanai un atļautās apbūves, labiekārtojuma veidošanai, nodrošinājumam ar inženierkomunikācijām, kā arī ievērot LV normatīvos aktus. Pirms zemes izmantošanas veidu maiņas rūpīgi jāizvērtē šādas darbības ietekme uz vidi un ainavu tiešā un attālākā tuvumā.

Paplašinot jaudas jau esošajos ražošanas uzņēmumos, kā arī attīstot jaunas ražošanas teritorijas, kas noteiktas teritorijas plānojumā - perspektīvo Bauskas pilsētas industriālo un loģistikas parku teritorijā starp Zaļo ielu, Upmalas ielu, Zemgaļu ielu, Miera ielu, Mūsas upi un pilsētas robežu u.c., svarīgi ir ievērot ilgtspējīgas tehnoloģijas (bezatkritumu u.c.), lai novērstu vai pēc iespējas mazinātu piesārņojošo darbību ietekmi uz vidi un cilvēku dzīves kvalitāti, lai atmosfēras gaisā, virszemes un gruntsūdeņos nonāktu pēc iespējas mazāk piesārņojošo vielu emisiju.

Atbildīgajām institūcijām stingri jākontrolē A kategorijas ražošanas uzņēmumu SIA "Gaižēni", SIA "Baltic Dairy Board", SIA "Jaunkrasts", SIA "Lielzeltiņi", SIA "Uzvara-Strauti" darbību, lai tiktu ievērotas izsniegto piesārņojošo darbību atļaujas un vidē netiktu emitētas piesārņojošās vielas.

Plānojot ražošanas teritoriju attīstību, jāveic esošo un plānoto inženierkomunikāciju, piebraukšanas iespēju un pieslēguma jaudu analīzi un atbilstības konkrētajai vietai novērtējumu, lai iespējami savlaicīgi novērstu problēmsituācijas nākotnē gan notekūdeņu apsaimniekošanā, gan emisijās

atmosfēras gaisā, virszemes un pazemes ūdeņos, gan citos aspektos. Teritorijās, kur saskaras ražotāju un iedzīvotāju intereses (Bauskas pilsētā pie Elejas ielas, Rīgas ielas, Janeiku ielas, Ziedoņu ielas u.c., kur industriālās zonas, tajā skaitā lauksaimnieciskās ražošanas, robežojas ar dzīvojamo apbūvi), jebkurai rūpnieciskajai darbībai, lopkopības/putnkopības audzēšanas kompleksa, vai cita objekta ar iespējamu būtisku ietekmi uz vidi būvniecībai jāveic publiskās apspriešanas procedūra, jāveido zaļās buferzonas. Uzņēmuma darbības radītās emisijas, kas nonāk vidē var būt tikai tik nenozīmīgas, ka tiek ievērotas normatīvajos aktos izvirzītās prasības uz gaisa kvalitāti, virszemes un pazemes ūdeņiem, smakām, trokšņiem un netiek pasliktināta iedzīvotāju dzīves kvalitāte.

Jāņem vērā, ka Bauskas novada ciemos - Brunava, Budberga, Guntas, Pīrāgi, Cepļis, Glāznieki, Likverteni, Zvaigzne, Kūdra, Dāliņi, Pamūša, Jumprava, kā arī citu ciemu teritoriju perifērajās daļās nav centralizētās kanalizācijas. Iedzīvotāju māsaimniecības bez centralizētās kanalizācijas nodrošinājuma rada tiešu slodzi uz ūdensobjektu kvalitāti. Tāpēc tiešās ietekmes uz vidi samazināšanai būtu jāuzlabo centralizēto notekūdeņu savākšanas sistēmu darbības efektivitāte, jānodrošina faktisko pieslēgumu izveide un jāveic tīklu paplašināšana, it īpaši blakus riska ūdensobjektam Iecavai un tā aizsargjoslās. Nav pieļaujama jaunu blīvu apbūves teritoriju attīstība pirms nav sakārtota tehniskā infrastruktūra un nodrošināti pieslēgumi pie centralizētajiem tīkliem, kas nodrošina māsaimniecību piesārņojuma nonākšanu vidē upēs, ezeros un citās ūdenstilpēs, meliorācijas novadgrāvjos, gruntī u.c..

Nodrošinot efektīvu notekūdeņu savākšanu, priekšattīrīšanu un attīrīšanu, piesārņoto vietu sanāciju, saimnieciskajā darbībā izmantojot videi draudzīgas metodes, nepieļaujot neattīrītu sadzīves notekūdeņu, atēju un vircas bedru iepludināšanu vaļējās ūdenskrātuvēs, ezeros, upēs, meliorācijas grāvjos, dīķos, kā arī to iesūcināšanu gruntī, tiešās ietekmes uz vidi tiks būtiski samazinātas.

Positīvu tiešu ietekmi uz ūdensobjektu kvalitāti, tās īstenošanas rezultātā, sniegs TIAN iekļautā norma par pieslēgumu veidošanu esošajai un plānotajai apbūvei pie centralizētajiem tīkliem, pašvaldības ūdenssaimniecības, atkritumu saimniecības u.c. turpmāka attīstība un modernizācija, tūrisma un atpūtas vietu labiekārtošana, sabiedrības vides apziņas paaugstināšana u.c..

TIAN ietverti aizliegumi, ierobežojumi un nosacījumi teritoriju izmantošanai, atļautajai apbūvei un labiekārtojuma veidošanai. Rūpīgi ievērojot un kontrolējot noteikumus, Pašvaldība pēc iespējas mazinās zemes izmantošanas veidu maiņas un konkrētu objektu tiešās ietekmes uz vidi.

Kā būtiska tieša pozitīva ietekme vērtējama arī ciemu teritoriju robežu un tajās plānoto blīvas apbūves teritoriju samazināšana, saglabājot lauksaimniecības zemes ar viensētu apbūves raksturu.

Tiešu pozitīvu ietekmi sniegs TIAN iekļautie aizliegumi novada teritorijā augošo dižkoku 10 m aizsargjoslā veikt darbības, kas bojā vai varētu bojāt vai iznīcināt dižkoku vai mazināt tā dabisko estētisko nozīmi, t.sk. aizliegums apstrādāt zemi aizsargājamā koka 10 m aizsargjoslas teritorijā, kā arī veikt darbības, kas bojā dižkoka vainagu. Pozitīvi vērtējams iekļautais īstenošanas mehānisms, nosakot pašvaldībai pienākumu nodrošināt informācijas nodošanu zemes īpašumu apsaimniekotājiem par aizsargājamo koku teritorijas apsaimniekošanas noteikumiem.

Novada ūdensobjektu ūdens kvalitātes uzlabošanā, t.sk. eitrofikācijas samazināšanā tiešu pozitīvu ietekmi radīs TIAN norma, kas aizliedz virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās veidot īslaičīgās kūtsmēslu krautuves un veikt kūtsmēslu izkliešanu.

NETIEŠĀS IETEKMES UZ VIDU veidojas savstarpēji, iedarbojoties videi un tiešajām ietekmēm. Attīstoties tūrismam un palielinoties tūristu skaitam, var pieaugt gan antropogēnā slodze uz vidi, gan veicināta apkārtējās vides sakopšana. Pārdomāta un sakārtota tūrisma un atpūtas infrastruktūra samazinātu negatīvo ietekmi uz vidi.

Veicot zemes lietošanas kategoriju maiņu, izbūvējot jaunus objektus - dzīvojamo un publisko apbūvi, tehnisko un transporta infrastruktūru, ražošanas objektus, iegūstot derīgos izrakteņus tiek samazinātas dabas pamatnes un savvaļas sugu dzīvotņu platības. Svarīgi pievērst uzmanību, ja apbūves un ražošanas paplašināšana notiek īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tuvumā.

Difūzais un cita veida piesārņojums vidē (amonjaka emisijas gaisā, slāpekļa un fosfora emisijā augsnē, virszemes un pazemes ūdeņos) no intensīvās lauksaimnieciskās darbības, tai skaitā putnkopības,

cūkkopības un lopkopības kompleksi (dzīvnieku izcelsmes atkritumvielas) - SIA "Gaižēni", Skalderos, Īslīces pagastā (Kaucītes upīte, ciems Rītausmas ~1,7 km), SIA "Lielzeltiņi" Ceraukstes pagastā (pie Bauskas pilsētas A robežas), SIA "Uzvara-Strauti", Strautos, Gailišu pagastā (cūkkopības kompleksa šķidrmēslu piesārņojums no meliorācijas novadgrāvja nonāk Žuku strautā).

Būvniecības procesā un derīgo izrakteņu ekspluatācijas procesā radītās zemes vibrācijas, troksnis un putekļu piesārņojums var ietekmēt jutīgu sugu dzīvotnes. Lai pēc iespējas mazinātu netiešo ietekmi uz plānoto dolomītu ieguves karjeru tuvumā konstatētajiem aizsargājamiem biotopiem, būtiski ir ievērot TIAN iekļautos pasākumus (noteikumus), biotopu saglabāšanai.

Būvējot ēkas uz esošiem pamatiem un neapgūstot jaunas teritorijas, ietekme uz vidi tiek vērtēta kā maznozīmīga.

Paplašinoties saimnieciskajai darbībai, vide var tikt netieši ietekmēta. Intensīvās ražošanas lauksaimniecība, lopkopības kompleksi var piesārņot vidi ar minerālmēsliem, vircu, šķidrmēsliem u.tml., kas veicina ūdensobjektu aizaugšanu un Baltijas jūras ekoloģiskā stāvokļa pasliktināšanos, nonākot tajā piesārņojumam caur Gauju no novada ūdenstecēm - Abulā, Palsā, Nigrā, Rauzā, Vizlā, Vijā u.c..

Būtiski ir veikt vides izglītības pasākumus, pozitīvo pašvaldības reklāmu par labajiem darbiem vides jomā un citus sabiedrību informējošus pasākumus, lai veicinātu iedzīvotāju zaļo domāšanu un motivāciju saudzēt vidi, pieslēgties centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, kur tas iespējams.

Nepārsniedzot trokšņa, gaisa un virszemes ūdeņu robežvērtības, netiešās ietekmes neatstāj nozīmīgas sekas uz vidi.

8.2. Īslaicīgās un ilglaicīgās ietekmes

Teritorijas plānojumā paredzētās darbības pēc to ietekmes ilguma var iedalīt īslaicīgās un ilglaicīgās (paliekošās) ietekmes darbībās.

Izmantošanas veidu iespējamās ietekmes uz vidi raksturotas tabulā zemāk (tab.28).

ĪSLAICĪGĀS IETEKMES uz vidi rada būvniecības process - dzīvojamo, publisko, ražošanas ēku un būvju, ielu, ceļu, dzelzceļa līniju un dažāda veida inženierkomunikāciju - siltumapgādes, ūdensapgādes, kanalizācijas, sakaru, elektroapgādes u.c. objektu būvniecība vai rekonstrukcija. Šīs darbības rada salīdzinoši īslaicīgus traucējumus vidē. Galvenās problēmas, kas saistītas ar minētajām darbībām ir troksnis, zemsedzes bojājumi, būvgruži, putekļu emisija. Lielākā daļa šo faktoru tiek likvidēti līdz ar būvniecības darbu beigšanos.

Autoceļu, dzelzceļa līniju un ielu celtniecības un/vai rekonstrukcijas laikā iespējama teritorijas piegružošana ar būvniecības atkritumiem un piesārņošana ar naftas produktiem, bet ielu un ceļu ekspluatācijas laikā - piegružošana ar sadzīves atkritumiem, piesārņojošo vielu izmešiem. Kā arī jāmin, ka būvdarbu perioda laikā var būt gruntsūdeņu piesārņojums (gadījumā, ja gruntsūdeņi ir tuvu zemes virskārtai), ko rada mašīnu un mehānismu nepareiza izmantošana un degvielas, smērvielu, arī šķidro būvmateriālu (krāsu, laku u.c.) noplūdes zemes virskārtā un iespējama nonākšana gruntsūdeņos.

Visu iepriekšminēto objektu būvniecības laikā jākontrolē, lai piesārņojošās vielas tieši nenonāktu vidē.

Par nelielu īslaicīgu ietekmi uz vidi teritorijā var uzskatīt apmeklētāju (viesu un tūristu) skaita sezonālās svārstības, kas rodas pateicoties tūrismam un aktīvajai atpūtai siltajā gada periodā, līdz ar to pašvaldībai aktīvajā tūrisma sezonā papildus jāizvērtē atkritumu savākšanas tvertnes visvairāk tūristu un vietējo iedzīvotāju iecienītajās atpūtas vietās.

ILGLAICĪGU IETEKMI uz vidi atstāj darbības, kuras saistītas ar zemes lietojuma maiņu no viena zemes lietojuma mērķa uz citu (skatīt arī pie tiešo ietekmju raksturojuma). Ilglaicīgu ietekmi atstāj intensīvā lauksaimniecība, derīgo izrakteņu karjeru ierīkošana un ekspluatācija, ražošanas teritorijas, blīvas un retinātas apbūves teritorijas, transporta un gājēju ceļi un inženierkomunikācijas.

Attīstoties apbūvei, transporta infrastruktūrai un inženierkomunikācijām, uz vidi var tikt radīta ilglaicīga ietekme. Palielinoties transporta plūsmām, kuru intensitāte ir aktīva noteiktos ceļu posmos, ielās, uz vidi tiek radīta ilgstoša ietekme, ko izraisa autotransporta radītais troksnis, vibrācijas un izplūdes gāzes. Šajā aspektā pozitīvu ilgtermiņa ietekmi radītu Bauskas apvedceļa izbūve, tādejādi novirzot lielo tranzīta satiksmes plūsmas no pilsētas centra un blīvas dzīvojamās apbūves teritorijām. Līdz perspektīvā Bauskas apvedceļa izbūvei, Teritorijas plānojumā Bauskas pilsētā no tilta pāri Mēmelei līdz apļveida krustojumam noteikta Speciālā režīma zona tranzīta transportam Bauskas vecpilsētā zona (TIN11). TIAN iekļautie nosacījumi, ka TIN11 teritorijā satiksmes drošības uzlabošanai, sabiedrības veselības, sabiedriskās kārtības un kārtības nodrošināšanai, kā arī dabas, īpaši aizsargājamo kultūrvēsturisko teritoriju un kultūras pieminekļu aizsardzībai Bauskas vecpilsētā, pašvaldība nepieciešamības gadījumā (līdz perspektīvā apvedceļa ap Bauskas pilsētu izbūvei) var noteikt pašvaldības nodevu transportlīdzekļu iebraukšanai TIN11 teritorijā, vērtējami atbalstoši.

Pozitīvu ilgtermiņa ietekmi uz vidi atstās arī "Rail Baltica" infrastruktūras izbūve caur Bauskas novada teritoriju. Videi draudzīga dzelzceļa satiksme, kā arī potenciālās dzelzceļa stacija Bauskā izbūve arī samazinātu autotransporta intensitāti un izmešu daudzumu atmosfērā un atbilstoši uzlabotu vides kvalitāti.

TIAN iekļauti specifiski nosacījumi un pasākumi Likvertenes sila (M1) teritorijas apsaimniekošana, lai ilgtermiņā saglabātu "saulmīli" priedi un nenotiktu zemeszemes un pameža aizaugšana.

Būtisku ilgtermiņa ietekmi uz vidi - purvu ekosistēmu degradāciju, degradēto kūdrāju veidošanos, hidroloģiskā režīma izmaiņas, bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, ceļu infrastruktūras bojāšanu u.c. ietekmes pie to īstenošanas, var radīt atļautā kūdras ieguve Galenieku kūdras purvā, Briģu tīrelī, Bitenieku purvā, Lambārtes purvā un citur. Teritorijas, kur savulaik pārtraukta vai pabeigta kūdras ieguve, bet nav veikta atbilstoša rekultivācija, rada siltumnīcefekta gāzu emisijas, tādējādi ietekmējot klimatu. Renaturalizācija jeb teritorijas atgriešana dabai, atjaunojot purva mitruma režīmu un veģetāciju, tādējādi veicinot kūdras rašanos un uzkrāšanos, ir ļoti ilgstošs process. Tādēļ, lai šo iespējamo negatīvu ilgtermiņa ietekmi pēc iespējas novērstu, nepieciešama esošo un plānoto kūdras ieguves vietu (R2) mērķtiecīga apsaimniekošana, izvēloties piemērotāko rekultivācijas veidu pēc kūdras ieguves pārtraukšanas, līdzsvarojot vides, klimata un ekonomiskos aspektus.

Ilgtermiņa ietekmi (gruntsūdeņu līmeņa izmaiņas) rada prakse visā novada teritorijā ierīkot mākslīgos ūdensobjektus (dīķus) ar mērķi iegūt būvmateriālu resursus.

Teritorijas plānojumā tiek paredzēts veikt meža zemes atmežošanu un lauksaimniecības zemju maiņu uz apbūves zemi, mežos un lauksaimniecības zemēs atļauts veidot derīgo izrakteņu ieguves karjerus. Šādas darbības radīs ilglaicīgu ietekmi uz vidi, veidosies izmaiņas ainavā, ekosistēmās, hidroloģiskajā režīmā un samazināsies lauksaimniecības un meža zemju īpatsvars. Pirms zemes lietošanas kategorijas maiņas atļaujas izsniegšanas, izvērtēt katru plānoto atsevišķo gadījumu un iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī ievērot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumus.

Pozitīvu ilglaicīgu ietekmi uz vidi un ainavas kvalitātes saglabāšanu radīs novadā noteiktās vērtīgās pašvaldības nozīmes dabas un kultūrvēsturiskās teritorijas (TIN4), ainaviski vērtīgās teritorijas (TIN5), kurās nav atļauta derīgo izrakteņu ieguve un apmežošana, publiskās piekļuves vietas (TIN13) pie Lielupes, Mūsas, Mēmeles u.c. ūdeņu atpūtas un peldēšanās vietām. Valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļa Bauskas pilsētas vēsturiskā centra aizsargājamās apbūves teritorijas daļā (TIN12) noteikti īpaši noteikumi teritorijas izmantošanai un apbūves veidošanai.

TABULA:17. Izmantošanas veidu iespējamā ietekme uz vidi

FUNKCIONĀLĀS ZONAS (IZMANTOŠANAS VEIDI)	IESPĒJAMĀS IETEKMES	IETEIKUMI ŠO IESPĒJAMO IETEKMJU MAZINĀŠANAI
Mežu teritorija (M) <ul style="list-style-type: none"> ▪ mežsaimnieciska teritorijas izmantošana; ▪ mežs īpaši aizsargājamās dabas teritorijās; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izmaiņas ainavā; ▪ mainās biotopi; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pirms darbu uzsākšanas ĪADT tuvumā vai to robežās (ĪADT), ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums uz NATURA 2000 teritoriju (saskaņā ar 2006. gada 6. jūnija MK

FUNKCIONĀLĀS ZONAS (IZMANTOŠANAS VEIDI)	IESPĒJAMĀS IETEKMES	IETEIKUMI ŠO IESPĒJAMO IETEKMJU MAZINĀŠANAI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ publiskā ārtelpa ar vai bez labiekārtojuma; ▪ publiskā apbūve (tirdzniecības un pakalpojumu objektu, tūrisma un atpūtas iestāžu, sporta ēku un būvju apbūve); ▪ viensētu apbūve; ▪ derīgo izrakteņu ieguve 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ augu sugu sastāva izmaiņas vai iznīcināšana; ▪ samazinās meža teritoriju īpatsvars u.c. 	<p>noteikumiem Nr. 455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000)”);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stingra darbības kontrole jāveic ĪADT tuvumā vai to buferzonā, lai neietekmētu pašu ĪADT; ▪ pirms darbu uzsākšanas, jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi; ▪ pirms plānotās zemes lietošanas veida maiņas veikt bioloģisko izpēti; ▪ neparedzēt darbības veidus, kuru īstenošana veicinātu aizsargājamo sugu dzīvotņu un biotopu iznīcināšana u.c.
<p>Lauksaimniecības teritorija</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ lauksaimnieciska teritorijas izmantošana; ▪ viensētu apbūve; ▪ publiskā ārtelpa ar vai bez labiekārtojuma; ▪ mežsaimnieciskā izmantošana; ▪ rūpnieciskā izmantošana (lauksaimnieciskās ražošanas un vieglās rūpniecības uzņēmumu apbūve); ▪ derīgo izrakteņu ieguve; ▪ tehniskā apbūve; ▪ publiskā apbūve; ▪ mežsaimnieciskā izmantošana, veicot zemes lietošanas kategorijas maiņu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izmaiņas ainavā; ▪ izmaiņas virszemes notecē; ▪ mainās biotopi; ▪ samazinās vērtīgo lauksaimniecības zemju īpatsvars konkrētajā teritorijā u.c. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ atbalstīt zemnieku interesi par lauksaimniecību, nodrošinot zemju atbilstošu apsaimniekošanu (atbalstot arī bioloģisko un netradicionālo lauksaimniecību); ▪ lauksaimniecības zemi pārveidot apbūves zemēs tikai tad, ja tam ir pamatota vajadzība, tiek aizpildīti un sakopti “brīvie zemes apbūves gabali”, tādejādi arī tiek sakopta vide; ▪ attīstot apbūvi ņemt vērā arī novada ainaviskās vērtības; ▪ veicot lauksaimnieciskās darbības, ievērot Aizsargjoslu likumā noteiktos virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu platumus un aprobežojumu tajās; ▪ neveicināt lauksaimniecības zemju apmežošānu, it īpaši vienlaidus apsaimniekotajās un vērtīgajās LIZ platībās: <ul style="list-style-type: none"> – pirms plānotās zemes lietošanas veida maiņas veikt bioloģisko izpēti; – neparedzēt darbības veidus, kuru īstenošana veicinātu aizsargājamo sugu dzīvotņu un biotopu iznīcināšana u.c.
<p>Dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ dzīvojamā apbūve (savrupmāju apbūve, mazstāvu daudzdzīvokļu apbūve līdz 3 stāviem, daudzstāvu daudzdzīvokļu apbūve līdz 5 stāviem); ▪ publiskā apbūve; ▪ publiskā ārtelpa ar vai bez labiekārtojuma 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izmaiņas ainavā; ▪ pazemes un virszemes ūdeņu piesārņojuma risks; ▪ mainās zemes izmantošanas veids; ▪ pieaug notekūdeņu daudzums; ▪ pieaug atkritumu daudzums u.c. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ maksimāli apbūvēt “brīvos” laukumus jau esošajās apdzīvotajās vietās; ▪ apbūvēt degradētas, pamestas teritorijas/pagalmus, tādejādi sakārtojot vidi; ▪ jaunās apbūves teritorijas maksimāli pieslēgt kopējam kanalizācijas un ūdensapgādes tīklam; ▪ izsniegt būvatļaujas paredzēt ceļu infrastruktūru, pieslēgumus; ▪ veicināt atkritumu savākšanu un dalīto šķirošanu u.c.
<p>Rūpnieciskās un tehniskās apbūves teritorijas</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izmaiņas ainavā; 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ jaunas ražošanas zonas veidot jau esošo tuvumā vai degradēto teritoriju vietās

FUNKCIONĀLĀS ZONAS (IZMANTOŠANAS VEIDI)	IESPĒJAMĀS IETEKMES	IETEIKUMI ŠO IESPĒJAMO IETEKMJU MAZINĀŠANAI
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rūpnieciskā apbūve (lauksaimnieciskās ražošanas, vieglās rūpniecības un smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu apbūve); ▪ derīgo izrakteņu ieguve; ▪ tehniskā apbūve; ▪ atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve; ▪ publiskā apbūve 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pazemes un virszemes ūdeņu piesārņojuma risks; ▪ gaisa piesārņojums; ▪ troksnis; ▪ pieaug atkritumu daudzuma; ▪ palielinās pazemes ūdeņu/dzēramā ūdens patēriņš; ▪ pieaug notekūdeņu daudzums u.c. 	<p>(tādejādi sakārtojot teritoriju gan vizuāli, gan teritoriāli);</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ paredzēt pieslēgties kopējam ūdensapgādes un kanalizācijas tīklam; ▪ izbūvēt lietusūdeņu savākšanas sistēmas; ▪ paredzēt līgumu par atkritumu (arī bīstamo, ja tādi ir) apsaimniekošanu; ▪ jaunas ražošanas teritorijas neveidot blīvi apdzīvoto vietu tuvumā, izglītības iestāžu, rekreācijas teritoriju tiešā tuvumā, ainaviski vērtīgās teritorijās u.c.
<p>Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas (R2)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ derīgo izrakteņu ieguve; ▪ tehniskā apbūve 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izmaiņas ainavā un bioloģiskajā daudzveidībā; ▪ hidroloģiskā režīma izmaiņas; ▪ virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojums; ▪ degradēto kūdrāju veidošanās; ▪ siltumnīcas gāzu veidošanās, ja netiek veikta atbilstoša purva rekultivācija pēc kūdras ieguves; ▪ gaisa piesārņojums (putekļi); ▪ troksnis, vibrācija (ieguve, transportēšana, u.c.); ▪ ceļu infrastruktūras bojāšanās u.c. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IVN procedūras veikšanas pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas, IVN prasību ievērošana ieguves tehnoloģijām u.c. pasākumiem; ▪ derīgo izrakteņu karjeru ekspluatācijā pielietot tehniskus inženierzinātņu risinājumus ar jaunāko tehnoloģiju izmantošanu; ▪ hidroģeoloģiskā modulēšana, hidroloģisko staciju izvietošana; ▪ trokšņa ietekmes modulēšana; ▪ gruntsūdeņu monitorings (urbumu ierīkošana); ▪ iepriekšēja ūdens attīrīšana no saduļķojuma pirms novadīšanas ūdenstecēs; ▪ biotopu izpēte, t.sk. karjeru tuvumā esošās teritorijās; ▪ purvu renaturalizācija pēc kūdras ieguves jeb teritorijas atgriešana dabai, atjaunojot purva mitruma režīmu un veģetāciju
<p>Transporta infrastruktūras teritorijas</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ tehniskā apbūve un teritorijas izmantošana; ▪ publiskā apbūve un teritorijas izmantošana 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izmaiņas ainavā, ainavas fragmentācija ar Rail Baltica dzelzceļa līniju; ▪ izmaiņas biotopos ▪ pazemes un virszemes ūdeņu piesārņojuma risks; ▪ gaisa piesārņojums; ▪ troksnis u.c. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ izbūves darbus izstrādā atbilstoši projektam un normatīvajiem aktiem; ▪ būvniecības tehnikas uzpildīšana notiek tam speciāli paredzētās vietās; ▪ jāparedz pasākumi trokšņa mazināšanai u.c.

Ar jaunizbūvētu un/vai pārbūvētu ielu, autoceļu, ražošanas un loģistikas infrastruktūras objektu ekspluatāciju ir un būs saistītas atsevišķas ietekmes, kuru darbība uz sabiedrību un vidi ir nepārtraukta. Šīs ietekmes - piesārņojums, trokšņi vairāk vai mazāk ir arī jau esošajiem tehniskās un industriālās infrastruktūras objektiem. Ietekmes apmērs ir atkarīgs no ielu un ceļu klājuma kvalitātes un satiksmes intensitātes konkrētajos to posmos. Tās ir: gaisa kvalitātes izmaiņas, trokšņa un vibrāciju līmeņa izmaiņas, izmaiņas tuvākās apkārtnes bioloģiskajā daudzveidībā, apkārtējo iedzīvotāju sociāli-ekonomiskā stāvokļa izmaiņas (piemēram, nekustamā īpašuma vērtība, mežu kadastrālā vērtība utt.). Parasti šādos ceļu būves variantos no zemes īpašnieku viedokļa būtu svarīga skaidrība vairākos ar ceļu

būvi saistītos jautājumos. Nozīmīgākie no tiem ir: paredzamais būvdarbu uzsākšanas laiks, kompensāciju un zaudējuma aprēķināšanas metodika, iepirkuma mehānisms. Par to visu pašvaldībai ir iedzīvotāji jāinformē laicīgi, pirms darbu uzsākšanas.

Atbilstoši Zemes pārvaldības likuma 5.panta 1.daļai, vietējā pašvaldība teritorijas plānojumā nosaka publiskās infrastruktūras attīstības un būvniecības vajadzībām nepieciešamās teritorijas un to izmantošanas nosacījumus neatkarīgi no zemes piederības vai piekritības.

Pozitīvās ilglaicīgās ietekmes uz dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu (saglabāšanu, sakopšanu un aizsardzību) radīs teritorijas plānojumā paredzēto degradēto teritoriju - rekultivācija, aizliegums pilsētu un ciemu meža teritorijās veikt mežu kailcirti, publisko ūdensmalu infrastruktūras izveide un pieejamības nodrošināšana ik pēc diviem īpašumiem u.c. TIAN noteikumi.

8.3. Summārās ietekmes

SUMMĀRĀS IETEKMES uz vidi teritorijas plānošanas ietvaros ir ietekmju kopums, kas veidojas, īstenojot plānošanas dokumentā paredzētos pasākumus. Izstrādājot teritorijas plānojumu, tajā ir iekļauti galvenie normatīvie akti attiecībā uz vides aizsardzību, TIAN paredzētas prasības, kas gan tieši, gan netieši mazinās darbību negatīvo summāro ietekmi uz vidi. Līdz ar to var secināt, ka summārā ietekme uz vidi būs pozitīvāka, nekā teritorijas plānojumu neīstenojot.

Ievērojot vides aizsardzības normatīvus un atbildīgo institūciju izvirzītās prasības, Bauskas novada teritorijas plānojuma īstenošana neatstās sliktāku ietekmi uz vides kvalitāti kā ir pašlaik. Tā īstenošana neradīs būtisku ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kultūrvēsturisko un ainavisko mantojumu. Teritorijas plānojuma izstrādes procesā, saskaņots un atrasts kompromisa risinājums starp novada iedzīvotāju, dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas un aizsardzības un pašvaldības attīstības interesēm.

Tomēr pie teritorijas plānojuma īstenošanas, izstrādājot lokālplānojumus, detālplānojumus, zemes ierīcības projektus un būvniecības, izvērtējot konkrēto attīstības un/vai būvniecības ieceri būtiski ir apskatīt arī iespējamās sekundārās, kumulatīvās un sinerģiskās ietekmes uz vidi, ko nav iespējams izvērtēt teritorijas plānojuma mēroga un detalizācijas ietvaros (katrā funkcionālajā zonā ir atļautas/iespējamās dažādas izmantošanas). Pie konkrēta projekta realizācijas, ņemot vērā datus par esošo situāciju un plānoto izmantošanas un/vai būvniecības ieceri, jāizvērtē paredzētās darbības (būvniecības, zemes lietošanas veida maiņas u.c.), dabas vides un apkārtējo teritoriju izmantošanas savstarpējā mijiedarbība, lai plānotās darbības īstenošanas rezultātā summārā ietekme uz vidi būtu pēc iespējas nebūtiskāka.

Izvērtējot pieejamo informāciju, konstatējams, ka visbūtiskāko ietekmi uz vidi var radīt intensīvā lauksaimnieciskā darbība, t.sk. lopkopības un putnkopības kompleksi, kūdras ieguve, neveicot atbilstošus purvu renovācijas pasākumus, industriālās zonas, kur atļauta smagās un pirmapstrādes ražošanas uzņēmumu darbība. Potenciālo summāro un komutatīvo ietekmju samazināšanai ļoti būtiski ir ievērot un kontrolēt (veikt nepārtrauktu monitoringu) TIAN iekļautos nepieciešamos pasākumus, kā arī ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) un atbildīgo vides institūciju nosacījumus, derīgo izraksteņu ieguvē pielietot tehniskus inženierzinātņu risinājumus ar jaunāko tehnoloģiju izmantošanu.

Izstrādājot lokālplānojumus un atkarībā no to specifikas arī detālplānojumus, ja tiek paredzēta Novērtējuma likuma 1. un/vai 2. pielikuma darbu realizācija, pašvaldībai un darbības ierosinātājiem sadarbojoties, atbilstoši Noteikumu Nr.157 III daļā noteiktajam nepieciešams iesniegt dokumentus VPVB lēmuma pieņemšanai par SIVN procedūras piemērošanu vai nepiemērošanu. Tajā pašā laikā, lai novērstu iespējamu dublēšanos un, vadoties no labas pārvaldības prakses, rekomendējams šādos gadījumos iespējami pārdomāti plānot konkrētos risinājumus, lai tie būtu savstarpēji atbilstoši un ietver jau zināmus risinājumu pamatparametrus, ko iespējams argumentēti izvērtēt, tādējādi rodot iespēju novērst dublējošus novērtējumus lokālplānojuma un paredzēto darbību veikšanas kontekstā.

9. IETEKMES UZ VIDI SAMAZINĀŠANAS PASĀKUMI

Bauskas novada teritorijas plānojums, lai samazinātu plānošanas dokumentā paredzēto darbību ietekmi uz dabas un iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti, paredz dažādus pasākumus, kas gan tieši, gan netieši mazinās darbību iespējamo negatīvo ietekmi uz vidi.

Teritorijas plānojuma saistošajās sadaļās Grafiskajā daļā un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos (TIAN) noteikti risinājumi Bauskas pilsētas, ciemu un lauku teritoriju atļautajai teritorijas izmantošanai (funkcionālais zonējums, TIN), apbūvei un labiekārtojumam, pilsētas un ciemu teritoriju robežām, transporta un inženiertehniskās apgādes infrastruktūrai, ielu sarkanajām līnijām u.c., ņemot vērā gan esošo teritorijas izmantošanu un pašvaldības attīstības tendences, fizisko un juridisko personu priekšlikumus, spēkā esošo teritorijas plānojumu, lokālpilnojumu un detālpilnojumu izvērtējumu, kompetento institūciju un kaimiņu novadu pašvaldību nosacījumus un sniegto aktuālo informāciju, augstāka līmeņa teritorijas plānošanas dokumentu vadlīnijas, normatīvos aktus u.c..

Noteiktais funkcionālais zonējums un apakšzonējums, TIN bāzēts uz sekojošiem galvenajiem principiem:

- ✓ atļauto izmantošanu klasifikācija veidota saskaņā ar 30.04.2013. MK noteikumos Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" noteikto vienoto funkcionālo zonu iedalījumu;
- ✓ klasifikācija izveidota ar mērķi identificēt galvenās izmantošanas grupas, nosakot pēc iespējas mazāku to skaitu;
- ✓ nosakot vienotas funkcionālās zonas, iespēju robežās apvienotas spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās zonas ar līdzīgiem izmantošanas un apbūves noteikumiem;
- ✓ ievērots pēctecības princips, iespēju robežās maksimāli saglabāts šobrīd spēkā esošais regulējums attiecībā uz teritorijas izmantošanu un apbūvi, izvērtējot lietderību un aktuālo situāciju.

Funkcionālo zonu izmantošana - jaunveidojamo zemes vienību minimālās platības pilsētā, ciemos un lauku teritorijā, apbūves rādītāji un citas prasības konkrētai atļautajai teritorijas izmantošanai tiek noteiktas TIAN. Blīvas dzīvojamās un jauktas apbūves teritorijas tiek plānotas Bauskas pilsētā un ciemos, kuru robežas pārskatītas (samazinātas un/vai paplašinātas), atbilstoši aktuālajai situācijai.

TIAN izdalītas arī atsevišķas prasības šautuves teritorijām (TIN1), speciālā režīma zonai tranzīta transportam Bauskas vecpilsētā (TIN11), valsts nozīmes pilsēt būvniecības pieminekļa Bauskas pilsētas vēsturiskā centra aizsargājamās apbūves teritorijas daļai (TIN12), publiskās piekļuves vietas ūdeņiem (atpūtas un peldēšanās vietām) (TIN13), valsts aizsardzības objekta teritorijai (TIN14), mazās aviācijas lidlauka "Strēlnieki" teritorijai (TIN15), vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajām un dabas teritorijām (TIN4), ainaviski vērtīgajām teritorijām (TIN5), nacionālas nozīmes transporta infrastruktūras attīstības teritorijai - perspektīvais Bauskas pilsētas apvedceļš (TIN7) un plānotā dzelzceļa infrastruktūras līnija Rail Baltica (TIN71), vietējas nozīmes transporta infrastruktūras attīstības teritorijām - pašvaldības perspektīvās ielas un ceļi (TIN72), kā arī prasības lokālpilnojumu un detālpilnojumu izstrādei.

Tematiskie grafiskie attēli par valsts un pašvaldības īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un objektiem, kultūras pieminekļiem, apdzīvojuma struktūru, nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijām, transportu, inženiertehnisko infrastruktūru u.c. ir apkopoti atsevišķā sējumā.

Iespējamās ietekmes uz vidi mazināšanai, plānojot jaunu derīgo izraktenņu teritoriju, infrastruktūras objektu, rūpniecisko objektu izveidi u.c. izveidi, pirms to uzsākšanas ir jāizvērtē vai plānotās darbības neatbilst objektiem, kuriem atbilstoši Likuma 1. pielikumā noteiktajam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, vai gadījumā, ja plānotās darbības sasniedz Likuma 2. pielikumā noteiktos robežlielumus, attiecināms ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums. Savukārt darbībām, kuru veikšanai nepieciešami tehniskie noteikumi, VVD Zemgales RVP nosaka vides aizsardzības prasības, kuras jāņem vērā būvniecības ieceru izstrādē un skaņošanā.

9.1. Noteiktās aizsargjoslas

Viens no instrumentiem ietekmes uz vidi un potenciālā riska minimizēšanai ir Latvijas Republikas tiesību aktos noteikto aizsargjoslu prasību ievērošana.

Teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartēs tiek attēlotas visa veida aizsargjoslas, kas attiecas uz Bauskas novada teritoriju un kuru platums ir lielāks par 10 m, kā arī 10 m virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas pilsētu un ciemu teritorijās un valsts nozīmes ūdensnoteku ekspluatācijas aizsargjoslas.

TIAN 7.5. apakšnodaļā "Aizsargjoslas" tiek noteikti visi aizsargjoslu veidi - vides un dabas resursu aizsardzības aizsargjoslas, ekspluatācijas aizsargjoslas, sanitārās aizsargjoslas un drošības aizsargjoslas (saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, t.i. 11.07.1997. likumu "Aizsargjoslu likums" un atbilstošajām attiecīgo aizsargjoslu noteikšanas metodikām).

Grafiskajā daļā attēlotas aizsargjoslas ap kultūras pieminekļiem t.sk. individuāli noteiktās aizsardzības zonas.

Aizsargjoslas ap ūdens ņemšanas vietām nosaka, lai nodrošinātu ūdens resursu saglabāšanos un atjaunošanos, kā arī samazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz iegūstamo ūdens kvalitāti visā ūdensgūtvē ekspluatācijas laikā (ne mazāk kā uz 25 gadiem).

Grafiskajā daļā attēlotas stingrā režīma (10 m) aizsargjoslas ap SIA "Bauskas ūdens" un SIA "Īslīces ūdens" apsaimniekotajiem centralizētās ūdensapgādes urbumiem, kā arī ķīmiskās aizsargjoslas teritorijas ap atradni BAUSKA "Salātu iela" (685 ha), centralizētās ūdensapgādes urbumiem "Bāliņi-A3", Bauska, Bērzkalni (150 m); "Bāliņi-A4", Bauska, Bērzkalni (150 m); "Griķu skola", Ceraukstes pagasts (135 m); Čikstes -1, Gailīšu pagasts (189 m); "Pāces ūdenstornis", Pāce, Gailīšu pagasts (77 m); "Pamūšas ūdenstornis", Pamūša, Gailīšu pagasts (38 m); "Brunavišķu ūdenstornis", Brunavišķi, Gailīšu pagasts (136 m); "Mūsa", Ceraukstes pagasts (140 m); "Ārce", Ceraukstes pagasts (120 m); "Ceraukste", Ceraukstes pagasts, Ceraukste (85 m); "Viteiku centrs", Pastališķi, Īslīces pagasts (140 m); "Bērzi", Bērzi, Īslīces pagasts (145 m); "Kongo iela", Bērzi, Īslīces pagasts (135 ha); "Rītausmas urbums Nr-1", Rītausmas, Īslīces pagasts (135 m); "Rītausmas urbums Nr-2", Rītausmas, Īslīces pagasts (135 m), atbilstoši artēzisko urbumu apsaimniekotāja sniegtajai informācijai, urbumu tehniskajām pasēm.

Aprobežojumus aizsargjoslās ap ūdens ņemšanas vietām nosaka Aizsargjoslu likums, kā arī 24.01.2004. MK noteikumi Nr. 43 "Aizsargjoslu ap ūdens ņemšanas vietām noteikšanas metodika". Minētie likumdošanas akti nosaka, ka: stingrā režīma aizsargjoslā aizliegta jebkāda saimnieciskā darbība, izņemot to, kura saistīta ar ūdens ieguvu konkrētā ūdensapgādes urbumā vai ūdensgūtvē attiecīgo ūdens ieguves un apgādes objektu uzturēšanai un apsaimniekošanai (nodrošinot ūdens ņemšanas vietas tehnisko notekūdeņu attīrīšanu un notekūdeņu novadīšanu kanalizācijas sistēmās vai uz vietējām attīrīšanas iekārtām un virszemes notekūdeņu novadīšanu ārpus stingrā režīma aizsargjoslas robežām), aizliegts plānot un realizēt jaunu individuālo un sabiedrisko dzīvojamo apbūvi un atrasties nepiederošām personām, kuras nav saistītas ar ūdens ieguves un apgādes objektu darbības nodrošināšanu ūdens ņemšanas vietās.

Ķīmiskajā aizsargjoslā paredzētās darbības realizēšanai jāsaņem Valsts vides dienesta tehniskie noteikumi. Ja centralizētajai ūdensapgādei izmanto gruntsūdeņu (neaizsargātu) ūdens horizontu vai pazemes ūdens krājumu mākslīgas papildināšanas metodi, ķīmiskajā aizsargjoslā 500 metru platā joslā ap stingrā režīma aizsargjoslu aizliegts: veikt meža un lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas kategorijas maiņu, izņemot zemes lietošanas kategorijas maiņu esošo ciemu teritorijās un ēku un būvju būvniecībai viensētās ārpus ciema teritorijas robežām, kā arī gadījumos, kad tas nepieciešams ūdensapgādes būvju būvniecībai, veidot jaunus ciemus un paplašināt esošos, ārpus esošajiem ciemiem sadalīt zemi zemes vienībās, kas mazākas par 2400 m², no jauna projektējamās un pārbūvējamās būvobjektos novadīt notekūdeņus (arī pēc attīrīšanas lokālajās attīrīšanas iekārtās) gruntī un virszemes ūdensobjektos, kā arī ierīkot atkritumu apglabāšanas poligonus.

Teritorijas plānojuma risinājumi ūdens ņemšanas vietu aizsargjoslu teritorijās nav pretrunā normatīvo aktu prasībām.

Lai nodrošinātu notekūdeņu attīrīšanas iekārtām (NAI) piegulošo teritoriju aizsardzību no šo objektu negatīvās ietekmes Aizsargjoslu likums paredz, ka atklātai notekūdeņu apstrādei un atklātiem dūņu laukiem ir nepieciešama 200 m sanitārā aizsargjosla, atklātām notekūdeņu apstrādes tilpnēm un slēgtai dūņu apstrādei vai slēgtai to uzglabāšanai - 100 m, bet attīrīšanas ietaisēm ar slēgtu apstrādi visā ciklā – 50 m sanitārā aizsargjosla, kas nosakāma no objekta ārējās robežas vai ārējās malas. Aizsargjoslu likumā ir noteikti aprobežojumi attiecībā uz jaunu, ar NAI darbību nesaistītu ēku būvniecību un jaunu dzeramā ūdens ņemšanas vietu ierīkošanu.

Līdz ar to jaunu dzīvojamo apbūvi un dzeramā ūdens ņemšanas vietu ierīkošanu ierobežo sanitārās aizsargjoslas ap notekūdeņu attīrīšanas iekārtām:

- ✓ 200 m sanitārā aizsargjosla ap NBAI "Bauskas pienotava" Bauskas pilsētā, NBAI "Brunava" Brunavas pagastā, NBAI "Mūsa", NBAI "Ceraukstes centrs", SIA "LIELZELTIŅI" NAI, NBAI "Griķu skola", NBAI "Liellauki", NBAI "Ārce" Ceraukstes pagastā, NAI "Konstrukcija" Codes pagastā, NBAI "Dāviņi" Dāviņu pagastā, NBAI "Viteikas", NAI "Rītausmas", NBAI "Ādžūni" Īslīces pagastā, NBAI "Mežotne" Mežotnes pagastā, NAI "Vecsaule" Vecsaules pagastā;
- ✓ 50 m sanitārā aizsargjosla ap NBAI "Vāreni", NAI "Imantas 22" Bauskas pilsētā, NAI "Grenctāle" Brunavas pagastā, NBAI "Ceraukstes centrs" Ceraukstes pagastā, NBAI "Virsaīši" Codes pagastā, NBAI "Uzvara", NBAI "Mūsa", NBAI "Pāce", NBAI "Pamūša" Gailīšu pagastā, NBAI "Vārpa" Īslīces pagastā, NAI "Jumpravas", NAI "Strēlnieks" Mežotnes pagastā, NAI "Jaunsaules pamatskola", NAI "Rugāji" Vecsaules pagastā.

Šajās sanitārajās aizsargjoslās ap NAI Teritorijas plānojumā netiek plānota dzīvojamās apbūves attīstība.

Savukārt kapsētu Vecie kapi, Plosta kapi (Bauskas pilsētā), Brunavas kapi, Jaunie Šķirēnu kapi, Vecie Šķirēnu (Vecšķirānu) kapi, Sila kapi, Zīnāju kapi, Ķīrķeļu-Ūderu kapi, Bikšu kapi, Zluktenes (Žluktenes) kapi, Šaltu kapi, Rozīšu vecie kapi, Jodavas kapi, Terivdānu kapi, Buivenu kapi, Liepu kapi (Brunavas pagasts), Jaunie kapi, Šarlotes kapi, Ķīrķerkalna kapi, Plūdoņu kapi, Zaķīšu kapi, Danes kapi, Skultēnu kapi, Ņuku kapi, Ķivuļu kapi (Ceraukstes pagasts), Melšu kapi, Butku kapi, Tūles kapi, Žagarnieku kapi, Kaķu kapi, Strēļu kapi (Codes pagasts), Ķešu kapsēta, Žūžu kapi, Janču (Lieljaņču) kapi (Dāviņu pagasts), Podiņu kapi, Kaulbriežu kapi, Pētera kapi, Pograničas kapi, Kapenieku kapi (Gailīšu pagasts), Struku kapi, Rudeņu kapsēta, Lībiešu kapsēta (Īslīces pagasts), Jumpravas (Jumpravmuižas) kapi, Bērzu (Kranču) kapi, Daudzvārdu kapi (Mežotnes pagasts), Sveķu kapi, Siliņu kapi, Alejas kapi, Ozolaines kapi, Caunēnu kapi, Teivenu kapi, Leriķu kapi, Viesturu kapi, Likvertenu - Bajāru kapi, Gostu kapi, Pikšķeļu kapi, Zvienieku kapi, Kaģenu kapi (Vecsaules pagastā), Sila kapi (Skaistkalnes pagastā, iestiepjas aizsargjosla Bauskas novadā) 300 m sanitārajās aizsargjoslās nav pieļaujama lokālo ūdensapgādes vietu ierīkošana.

Vides pārskatā netiek uzskaitītas un analizētas visas aizsargjoslas, jo tās tiek atrunātas Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos. Vides pārskatā aizsargjoslas tiek analizētas pēc nepieciešamības un kā secinājumi tiek izvērtēta to atbilstība/neatbilstība spēkā esošajai likumdošanai.

Jaunveidojamajiem objektiem visa veida aizsargjoslas ir jānosaka un jāattēlo lokālplānojumos, detālplānojumos, zemes ierīcības projektos un būvniecības ieceres dokumentācijās atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

9.2. Plānošanas dokumentā noteiktie ierobežojumi

Bauskas novada teritorijas plānojumā noteikti nosacījumi un ierobežojumi, kas samazinās ar teritorijas attīstību saistīto darbību ietekmi uz vidi. Plānošanas dokumentā iekļauti pasākumi, kas paredz vides, dabas un kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību.

9.2.1. Nosacījumi un ierobežojumi kultūrvēsturiskā, ainaviskā un dabas mantojuma saglabāšanai un aizsardzībai

Viens no Bauskas novada attīstības mērķiem ir arī saglabāt Zemgales kultūrvēsturiskā reģiona daudzveidīgo kultūras, dabas un ainavisko mantojumu, kas ietver gan valsts aizsargājamās kultūras pieminekļus, gan pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiski nozīmīgus objektus un teritorijas un ainaviski vērtīgās teritorijas ar ainavisko skatu perspektīvām.

Respektējot kultūras pieminekļu un to kultūrvēsturiskās vides vērtības, Teritorijas plānojumā noteiktas funkcionālā zonējuma apakšzonas, kurās TIAN noteikti specifiski nosacījumi atļautajai apbūvei un labiekārtojumam:

- ✓ Publiskās apbūves teritorija (P2) - arhitektūras pieminekļa Bauskas viduslaiku pils, Bauskas pilsdrupas ar parku un Mežotnes muižas apbūves teritorijās;
- ✓ Publiskās apbūves teritorija (P3) - arhitektūras pieminekļu Bauskas Sv. Gara luterāņu baznīca, Bauskas Sv. Georgija pareizticīgo baznīca, Ozolaines katoļu baznīca, Janču katoļu baznīca, Budbergas Sv. Pāvila luterāņu baznīca, Jaunsaules luterāņu baznīca un Codes luterāņu baznīca teritorijās;
- ✓ Publiskās apbūves teritorija (P4) - arhitektūras pieminekļa Bauskas kinoteātra teritorijā;
- ✓ Publiskās apbūves teritorija (P5) - arhitektūras pieminekļu Bruknas muižas apbūves, Codes muižas apbūves teritorijā un vēstures pieminekļa dzejnieka V. Plūdoņa dzimtās mājas teritorijā;
- ✓ Jauktas centra apbūves teritorija (JC1) - pilsētībūvniecības pieminekļa Bauskas pilsētas vēsturiskais centrs teritorijā;
- ✓ Dabas un apstādījumu teritorija (DA1) - arhitektūras pieminekļa arhitektūras pieminekļu - Bauskas pilsdrupu un viduslaiku pils parka, Mežotnes muižas parka, Jumpravmuižas parka un Čunkānu – Deņģeru senkapu teritorijā.

Papildus, kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem Teritorijas plānojumā noteiktas un Grafiskās daļas kartēs attēlotas 18 vietējas (pašvaldības) nozīmes kultūrvēsturiskās un dabas teritorijas (TIN4) nozīmes un 8 ainaviski vērtīgās teritorijas (TIN5). Arī valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļa Bauskas pilsētas vēsturiskā centra aizsargājamās apbūves teritorija ir izdalīta kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN12).

TIAN noteiktas prasības valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu aizsardzībai, pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiski nozīmīgo dabas teritoriju un objektu, kā arī ainaviski vērtīgo teritoriju saglabāšanai. TIN12, TIN4 un TIN5 teritorijās izvirzīti specifiski noteikumi jaunas apbūves un labiekārtojuma veidošanai, esošās apbūves pārbūvei, ielu telpas pilsētībūvnieciskie noteikumi, zemes lietošanas kategoriju maiņai (apmežošana, derīgo izrakteņu ieguve u.c.).

Grafiskajā daļā attēlotas kultūras pieminekļu aizsardzības zonas, t.sk. individuālās aizsardzības zonas (turpmāk – IAZ). Atbilstoši konkrētai situācijai dabā izstrādātās IAZ ap kultūras pieminekļiem ļauj racionālāk plānot teritorijas izmantošanu un precizēt ar kultūras pieminekļa aizsardzību saistītos apgrūtinājumus.

TIAN IEKĻAUTI IEROBEŽOJUMI:

- ✓ Kultūras pieminekļu un to aizsardzības zonu teritorijās plānojama tāda saimnieciskā darbība, arī apbūve, kas neiznīcina kultūras pieminekli vai nepazemina kultūrvēsturiskās ainavas un kultūras pieminekļa vērtību, respektējot šīs kultūrvēsturiskās vērtības (telpisko izveidojumu, reljefa un apzaļumojumu sistēmu, apbūves arhitektonisko veidolu, būvju mērogu un apjoma proporcijas u. tml.). Saimnieciskā darbība kultūras pieminekļa aizsardzības zonā plānojama, saglabājot kultūras piemineklim atbilstošo vidi, kā arī nodrošinot pieminekļa vizuālo uztveri;
- ✓ Arheoloģisko pieminekļu teritorijās nav plānojama jaunu objektu būvniecība, karjeru izstrāde, ūdenstilpņu iekārtošana un citi ar zemes reljefa pārveidošanu saistīti darbi. Jebkuriem zemes darbiem, kas skar arheoloģijas pieminekļu teritorijas un aizsardzības zonas, nepieciešams

Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes (NKMP) saskaņojums un arheoloģiskās izpētes vai uzraudzības nodrošinājums;

- ✓ Pārbūvējot vai atjaunojot arhitektūras pieminekļu ēkas nav pieļaujama to fasāžu vienkāršošana un arhitektonisko veidojumu (portālu, loga apmaļu, dzegu, verandu, lodžiju, dekoratīvo fasāžu rotājumu, u.c.) likvidācija vai pārbūve, kā arī logu ailu kompozicionālā dalījuma izmaiņas. Oriģinālie logi, durvis un kāpnis ir restaurējamas, to nomaina ir pieļaujama tikai tad, ja to saglabāšana vairs nav iespējama. Nav pieļaujama logu nomaina ar plastmasas vai metāla konstrukciju logiem. Durvju un kāpņu nomaina gadījumā tās izgatavo autentiskas iepriekšējām durvīm vai kāpnēm. Fasāžu apmešanu vai apšūšanu veic ar vēsturiskajām tradīcijām atbilstošiem materiāliem un faktūru. Ja nepieciešama vēsturiskās ēkas ārsienu siltināšana, to veic no ēkas iekšpuses;
- ✓ Publiskās apbūves teritorijā (P2) (Bauskas viduslaiku pils, Bauskas pilsdrupu ar parku un Mežotnes muižas apbūves teritorijā) noteikts maksimālais apbūves augstums - 8 m (neattiecas uz esošo kultūrvēsturisko ēku pārbūvi vēsturiskajā veidolā). Noteikta maksimālā apbūves intensitāte 60%. Nav atļauta P2 teritorijas sadalīšana. Nav atļauta jaunas apbūves veidošana, kas funkcionāli nav saistīta ar esošo kultūrvēsturisko apbūvi. Pieļaujama tikai esošo kultūrvēsturisko ēku un būvju pārbūve un atjaunošana to vēsturiskajā arhitektoniskajā veidolā, ņemot vērā kultūrvēsturiskās ainavas un apbūves identitāti un autentiskumu, apbūves un labiekārtojuma iekļaušanos ainavā pamatojot ar arhitektoniski telpisko analīzi (3D vizualizāciju), saskaņojot ar NKMP un Pašvaldības būvvaldes arhitekti;
- ✓ Publiskās apbūves teritorijā (P3) (Bauskas Sv. Gara luterāņu baznīcas, Bauskas Sv. Georgija pareizticīgo baznīcas, Ozolaines katoļu baznīcas, Janču katoļu baznīcas, Budbergas Sv. Pāvila luterāņu baznīcas, Jaunsaules luterāņu baznīcas un Codes luterāņu baznīcas teritorijā) atļauta tikai reliģisko organizāciju ēku apbūve un labiekārtota publiskā ārtelpa, kas ietver apstādījumus un labiekārtojumu, t.sk. autostāvvietas publiskās ārtelpas funkciju nodrošināšanai. Nav atļauta P4 teritorijas sadalīšana un jaunas apbūves veidošana, izņemot, ja tā nepieciešama baznīcas reliģisko funkciju nodrošināšanai. Atļautā maksimālā apbūves intensitāte 80%, maksimālā apbūves augstums un stāvu skaits - 6 m, 1 stāvs un mansarda izbūve (neattiecas uz baznīcu ēku pārbūvi vēsturiskajā veidolā). Labiekārtojums un apbūve, ja tā nepieciešama baznīcas reliģisko funkciju nodrošināšanai, veidojama ņemot vērā kultūrvēsturiskās ainavas un apbūves identitāti un autentiskumu, saskaņojot ar NKMP un Pašvaldības būvvaldes arhitekti;
- ✓ Publiskās apbūves teritorijā (P4) (Bauskas kinoteātra teritorijā) atļauta tikai esošās kultūrvēsturiskās kinoteātra ēkas pārbūve vēsturiskajā veidolā un ievērojot esošos apbūves apjoma parametrus, saskaņojot ar NKMP un Pašvaldības būvvaldes arhitekti. Nav atļauta teritorijas sadalīšana un jaunas apbūves veidošana. Labiekārtojums veidojams ņemot vērā kultūrvēsturiskās ainavas un apbūves identitāti un autentiskumu, saskaņojot ar Pašvaldības būvvaldes arhitekti.
- ✓ Publiskās apbūves teritorijā (P5) (Bruknas muižas apbūves, Codes muižas apbūves teritorijā un vēstures pieminekļa dzejnieka V. Plūdoņa dzimtās mājas teritorijā) nav atļauta jaunas apbūves veidošana, kas funkcionāli nav saistīta ar esošo kultūrvēsturisko apbūvi un ainavu. P5 maksimālā apbūves intensitāte 60%, minimālā brīvā zaļā teritorija 50%. Vēsturiskajām ēkām saglabājams esošais augstums. No jauna projektējamām ēkām - 8 m un 2 stāvi, nepārsniedzot esošās kultūrvēsturiskās apbūves augstumu un respektējot mērogu. Kultūrvēsturiskās apbūves vizuālās ietekmes zonā nav pieļaujama jaunu kultūrvēsturiskās vides raksturam nepiemērotu ēku un būvju, virszemes transporta, inženiertehnisko būvju un iekārtu izvietošana, kā arī traucējošu reklāmu izvietošana, kas rada vizuālu piesārņojumu kultūrvēsturiskajā vidē.
- ✓ Jauktas centra apbūves teritorijā (JC1) (Bauskas vecpilsētas teritorijās) atļautā izmantošana un apbūves veidošanas nosacījumi noteikti ņemot vērā šajā teritorijā jau vēsturiski izveidojušos jaukto izmantošanas spektru - dzīvojamā, publiskā un vieglā vidi nepiesārņojošo ražošanas uzņēmumu apbūve ar nelielu ietekmi uz vidi (ražošanas objekts vai ražotne, kurā atbilstoši

likuma "Par piesārņojumu" prasībām veic C kategorijas piesārņojošu darbību), kura ražošanas telpu platība nepārsniedz 250 m². Nav atļauti DUS, GUS. Jaunus automobiļu un motociklu apkopes un tirdzniecības uzņēmumus nevar veidot tieši robežojoties ar dzīvojamo funkciju un tie nevar atrasties Vecpilsētas perimetriālajā apbūvē un tieši eksponēties Vecpilsētas ārtelpā. Nav pieļaujama lielgabarīta (būvmateriāli, kokmateriāli u.tml. materiāli) un daudzskaitlīga transporta tehnisko vienību uzglabāšana vai ilglaicīgā novietošana eksponējoties Bauskas vecpilsētas ārtelpā. Maksimālā atļautā apbūves intensitāte 150%, minimālā brīvā zaļā teritorija 20%, maksimālā apbūves augstums un stāvu skaits - 12 m, 2 stāvi un mansards.

- ✓ TIN4 teritorijās saglabājama raksturīgā vide - reljefs, apstādījumu, apzaļumojuma un apbūves raksturs, koku grupas un alejas, savvaļas puķu audzes, kā arī raksturīgie skatu punkti uz kultūrvēsturiskajiem objektiem un dabas ainavām. Apbūves atjaunošana ir jāveic, saglabājot vēsturiskās apbūves mērogu un izvirzot augstas prasības gan telpiskajiem risinājumiem, gan arhitektoniskajām kvalitātēm, saskaņā ar pašvaldības būvvaldē apstiprinātu būvniecības ieceres dokumentāciju. Nav pieļaujama jaunas vēsturiskajai apbūves funkcijai neatbilstošas apbūves veidošana;
- ✓ TIN4 teritorijās pārbūvējot vai atjaunojot kultūrvēsturiskās ēkas nav pieļaujama to fasāžu vienkāršošana un arhitektonisko veidojumu (portālu, loga apmaļu, dzegu, dekoratīvo fasāžu rotājumu u.c.) likvidācija vai pārbūve, kā arī logu ailu kompozicionālā dalījuma izmaiņas. Kultūrvēsturisko ēku oriģinālie logi, durvis un kāpnēs ir restaurējamas, to nomaina ir pieļaujama tikai tad, ja to saglabāšana vairs nav iespējama. Nav pieļaujama logu nomaina ar plastmasas konstrukciju logiem. Durvju un kāpņu nomaina gadījumā tās jāizgatavo autentiskas iepriekšējām durvīm vai kāpnēm. Kultūrvēsturisko ēku fasāžu apmešana vai apšūšana jāveic ar vēsturiskajām tradīcijām atbilstošiem materiāliem un faktūru. Ja nepieciešama ēkas ārsienu siltināšana, tā jāveic no ēkas iekšpuses;
- ✓ Bauskas pilsētas vēsturiskā centra aizsargājamas apbūves teritorijā (TIN12), apbūves bojāejas gadījumā, atjaunojama apbūve tās vēsturiskajā vietā (būvniecības ieceres dokumentācija iesniedzama 5 gadu laikā), līdz apbūves atjaunošanai pieļaujama zāliena izveidošana tās vietā. Pārbūvju un jaunbūvju gadījumā saglabā ēku vēsturisko novietojumu perimetriālajā apbūvē. Izvirzītas specifiskas prasības apbūves elementiem, logiem, durvīm, apdarei, reklāmas izvietojumam u.c.;
- ✓ TIN5 teritorijās aizliegta jebkura saimnieciskā darbība, kas samazina ainavas kultūrvēsturisko, ekoloģisko un vizuālo vērtību. Pēc iespējas jā saglabā un jā uztur vēsturiski izveidojušos lauksaimniecības zemju un meža teritoriju proporciju, nodrošinot mozaīkveida ainavas raksturu atvērto ainavisko skatu perspektīvām. Izvērtējot konkrēto situāciju un nepieciešamību, ainavisko apsvērumu risināšanai, t.sk. mozaīkveida ainavas rakstura saglabāšanai, pašvaldība TIN5 teritorijās var izvirzīt prasību izstrādāt ainavas tematisko plānojumu vai detālplānojumu;
- ✓ Ēku un būvju būvniecība, t.sk. pārbūve ainaviski vērtīgajās TIN5 teritorijās ir jāveic izvēloties ainavā iederīgu arhitektūras stilu un ēku apdares materiālus. Ēku un būvju novietojums un labiekārtojums nedrīkst aizsegt skatus uz ainavu vērtībām. Lai precizētu teritorijas izmantošanas nosacījumus un jaunas apbūves izvietojuma iespējas ainaviskajās teritorijās, kā arī pieguļošajiem nekustamajiem īpašumiem pie ainaviski vērtīgajām teritorijām, Pašvaldības būvvalde būvatļaujā norāda specifiskas prasības projektējamajiem būvapjomiem. Nav pieļaujama blīvas apbūves veidošana un jaunu vēja elektrostaciju, sakaru mastu vai citu liela apjoma un izmēru (virs 30 m) un inženierapgādes objektu uzstādīšana.

Pašvaldība, izdodot saistošos noteikumus, nepieciešamības gadījumā var noteikt arī citus pašvaldības nozīmes aizsargājamus kultūrvēsturiskos un dabas objektus, izvirzot papildus konkrētas prasības, lai nesamazinātu ēkas/būves, dabas teritorijas vai objekta vēsturisko, ainavisko u.c. vērtību.

9.2.2. Nosacījumi dzīvojamās apbūves veidošanai

Teritorijas plānojumā blīvas dzīvojamās apbūves teritorijas ("Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS, DzS1, DzS2)", "Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM)", "Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD)") plānotas Bauskas pilsētā un ciemos – Rītausmas, Bērzi, Ādžūni, Pastališķi, Mežotne, Strēlnieki, Ceplis, Garoza, Jaunsaule, Vecsaule, Zvaigzne, Kūdra, Likverteni, Ozolaine, Guntas, Code, Dāliņi, Ērgļi, Grenctāle, Ceraukste, Mūsa (Ceraukstes pagastā), Dāviņi, Lambārte, Uzvara, Mūsa (Gailīšu pagastā), Brunavišķi, Pāce.

Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS) noteiktas Bauskas pilsētā (pievienotajā Mūsas ciema daļā) un ciemos - Rītausmas, Mežotne, Vecsaule, Code, Ērgļi, Ceraukste, Mūsa (Ceraukstes pagastā), Dāviņi, Uzvara, lai nodrošinātu mājokļa funkciju savrupam dzīvesveidam pilsētas un ciemu teritorijās, paredzot atbilstošu infrastruktūru. Jaunas DzS teritorijas plānotas gan Bauskas pilsētas Mūsas daļā, gan ciemos kā paplašinājums jau esošajai savrupmāju dzīvojamajai apbūvei.

Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS1) noteiktas kultūrvēsturiski jūtīgajā Bauskas pilsētā teritorijā starp Ziedoņa ielu un Mūsas upi (pretī Bauskas pilij).

Savrupmāju apbūves teritorijas (DzS2) noteiktas vēsturiskajos vasarnīcu un dārza māju apbūves teritorijās Bauskas pilsētā (Janeiku ciema daļā) un Likvertenu un Mežotnes ciemos, lai nodrošinātu galvenokārt sezonas rakstura mājokļa funkciju, bet izpildot nosacījumus iespējama arī pastāvīga savrupmāju dzīvojamā apbūve. Jaunas DzS2 teritorijas netiek plānotas.

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM) noteiktas Bauskas pilsētā un ciemos Rītausmas, Bērzi, Ceplis, Garoza, Jaunsaule, Vecsaule, Zvaigzne, Kūdra, Ozolaine, Guntas, Ērgļi, Grenctāle, Ceraukste, Mūsa (Ceraukstes pagastā), Dāviņi, Lambārte, Uzvara, Mūsa (Gailīšu pagastā), Brunavišķi, Pāce ar esošu un plānotu daudzdzīvokļu namu apbūvi līdz trijiem stāviem, rindu māju un savrupmāju apbūvi, lai iedzīvotājiem nodrošinātu mājokļa funkciju, paredzot atbilstošu infrastruktūru.

Jaunas DzM teritorijas plānotas Bauskas pilsētas DR daļā starp Ziedoņa ielu un Elejas ielu, D daļā (Bērzkalnu ciema daļā), A daļā starp Biržu ielu, Janeiku ielu un pilsētas robežu, Z daļā aiz Draudzības ielas (Jauncodes ciema daļā).

Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD) ar esošu un plānotu daudzdzīvokļu namu apbūvi līdz pieciem stāviem plānotas Bauskas pilsētā, lai nodrošinātu iedzīvotājiem mājokļa funkciju, paredzot atbilstošu infrastruktūru. Jaunas DzD teritorijas plānotas, paplašinot jau esošo piecstāvu daudzdzīvokļu namu apbūvi. Esošās DzD teritorijas ar 5-stāvu daudzdzīvokļu namu apbūvi ir arī Rītausmas un Pāces ciemos.

TIAN IEKĻAUTI NOSACĪJUMI:

- ✓ DzS teritorijās galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju apbūve (savrupmājas un dvīņu mājas). Publiskās apbūves objekti atļauti veicot publiskās apspriešanas procedūru ar pozitīvu rezultātu. Degvielas un gāzes uzpildes stacijas (turpmāk – DUS, GUS), automobiļu un motociklu apkopes un tirdzniecības uzņēmumu izvietojumam papildus nepieciešams Pašvaldības lēmums. Minimāla jaunveidojamā zemes vienības platība 1200 m², maksimālais apbūves blīvums 30%, apbūves maksimālais augstums un stāvu skaits - 12 m, 2 stāvi un mansarda stāva izbūve;
- ✓ DzS1 teritorijās galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju apbūve. Dvīņu mājas un publiskā apbūve nav atļautas. Minimāla jaunveidojamā zemes vienības platība 2500 m², maksimālais apbūves blīvums 25%, apbūves maksimālais augstums un stāvu skaits - 9 m, 2 stāvi un mansarda stāva izbūve. Labiekārtojums un apbūve veidojami ņemot vērā otrpus Mūsas upei esošās Bauskas viduslaiku pils un Bauskas pilsdrupu ar parku kultūrvēsturiskās ainavas un apbūves identitāti un autentiskumu, plānotās apbūves iekļaušanos ainavā pamatojot ar arhitektoniski telpisko analīzi (3D vizualizāciju), saskaņojot NKMP un Pašvaldības būvvaldes arhitekti;
- ✓ DzS2 teritorijās atļautais izmantošanas veids ir vasarnīcu, dārzu māju, savrupmāju un dvīņu māju apbūve. Nav atļauta publiskā apbūve un teritorijas izmantošana, kas var pasliktināt

apkārtējo iedzīvotāju dzīves apstākļus ar trokšņa, smaku, vai cita veida piesārņojumu. Minimāla jaunveidojamā zemes vienības platība 1000 m², maksimālais apbūves blīvums 40%, apbūves maksimālais augstums un stāvu skaits - 10 m, 2 stāvi. Savrupmāju apbūve atļauta tikai pie nosacījuma, ja zemes vienības platība nav mazāka par 600 m². Uz esošajām zemes vienībām, kas ir mazākas par 1000 m², atļauta tikai sezonāla rakstura dārza māju un mazēku būvniecība;

- ✓ DzM teritorijās galvenais izmantošanas veids ir daudzdzīvokļu namu apbūve līdz trijiem stāviem, rindu māju un savrupmāju apbūve. Kā papildizmantošanas veids atļauta arī publiskā apbūve un labiekārtota ārtelpa, kas ietver publiski pieejamus pagalmus, apstādījumus un labiekārtojuma infrastruktūru (tai skaitā nedzīvojamās ēkas un būves) atpūtas, veselības un fizisko aktivitāšu nolūkam un citu publiskās ārtelpas funkciju nodrošināšanai. Minimāla jaunveidojamā zemes vienības platība 1200 m², maksimālā apbūves intensitāte 110%, minimālā brīvā zaļā teritorija 40%, apbūves maksimālais augstums un stāvu skaits - 15 m, 3 stāvi;
- ✓ DzD teritorijās galvenais izmantošanas veids ir daudzdzīvokļu namu apbūve līdz pieciem stāviem un rindu māju apbūve. Kā papildizmantošanas veids atļauta arī publiskā apbūve un labiekārtota ārtelpa, kas ietver publiski pieejamus pagalmus, apstādījumus un labiekārtojuma infrastruktūru (tai skaitā nedzīvojamās ēkas un būves) atpūtas, veselības un fizisko aktivitāšu nolūkam un citu publiskās ārtelpas funkciju nodrošināšanai. Minimāla jaunveidojamā zemes vienības platība – pēc funkcionālās nepieciešamības, maksimālā apbūves intensitāte 110%, minimālā brīvā zaļā teritorija 40%, apbūves maksimālais augstums un stāvu skaits - 20 m, 5 stāvi;
- ✓ Jaunveidojamajām DzS, DzS1, DzS2, DzM, DzD teritorijām, obligāti jāparedz pieslēgšanās esošajiem centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, ja tas ir tehniski iespējams un/vai maģistrālie ūdensvada kanalizācija tīkli ir izbūvēti pa apbūves teritorijai pieguļošo ielu);
- ✓ Uz katru dzīvokli daudzdzīvokļu mājā paredz autostāvvietu vismaz 1,5 automašīnai. Palīgēkas - šķūnīši u.tml. pie daudzdzīvokļu mājām atļautas tikai vēsturiski veidojušajās teritorijās un vienotā stilā, saskaņojot ar pašvaldības būvvaldi;
- ✓ Aizliegts veikt būvniecību piesārņotās teritorijās, ja nav veikta to rekultivācija un/vai sanācija, kā arī izmantot teritoriju, ēkas un būves dzīvojamajai un publiskajai funkcijai pirms nav novērsts esošais vides piesārņojums. Potenciāli piesārņotajās vietās pirms jaunas atļautās izmantošanās uzsākšanas vai būvniecības jāveic izpēte un, ja tiek konstatēts piesārņojums, jāveic teritorijas rekultivācija un/vai sanācija. Dzīvojamās un publiskās apbūves izvietošana atļauta tikai pēc konstatētā piesārņojuma novēršanas.

Jaunas dzīvojamās apbūves veidošana atļauta arī Jauktās centra apbūves teritorijās (JC, JC1) Bauskas pilsētas un ciemu Rītausmas, Mežotne, Vecsaule, Ērgļi, Ceraukste, Mūsa (Ceraukstes pagastā) un Dāviņi centra teritorijās ar vēsturiski izveidojušos vai plānotu jauktu izmantošanas spektru. Daudzdzīvokļu māju apbūve līdz 3 stāviem un rindu māju apbūve, kā palīgizmantošana atļauta arī Publiskās apbūves teritorijās (P).

Viensētu apbūve atļauta Lauksaimniecības teritorijās (L1) ciemu perifērijas daļās, mazajos ciemos ar tiem raksturīgu retinātu apbūvi, kā arī novada lauku teritorijā, kur noteiktas Lauksaimniecības teritorijas (L).

9.2.3. Nosacījumi un ierobežojumi ražošanas teritorijām

Lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu, nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru, Teritorijas plānojumā noteiktas Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R, R1). Ražošanas teritoriju paplašināšana Teritorijas plānojumā plānota jau vēsturiskajās vietās, kur jau pašlaik darbojas ražošanas uzņēmumi. Jaunas ražošanas teritorijas plānotas Bauskas pilsētas perspektīvā industriālā un loģistikas parka teritorijā, kur ir nepieciešamā tehniskā infrastruktūra un pašvaldība un/vai privātie investori plāno ieguldīt investīcijas uzņēmējdarbības vides attīstībā.

Veidojot jaunus rūpnieciskos objektus, ir jāizvērtē, vai konkrētās darbības un objekti neatbilst Novērtējuma likuma 1.un/vai 2.pielikumā minētajām darbībām un to noteiktajiem robežsliekšņiem.

Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R) ir esošās un plānotās vieglās un lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu teritorijas, kur nekāda veida piesārņojums neizplatās ārpus uzņēmuma teritorijas robežām. R teritorijas noteiktas Bauskas pilsētā jau vēsturiskajās industriālajās zonās pie Elejas un Īslīces ielas, ZR daļā (Elektriķu ciema daļā) u.c., ciemos - Rītausmas, Dāviņi, kā arī lauku teritorijā (SIA "Lielzeltiņi" Ceraukstes pagastā u.c..

R teritorijās esošo un plānoto ražošanas uzņēmumu radītās emisijas var būt tikai tik nenožīmīgas, ka normatīvajos aktos izvirzītās prasības uz gaisa kvalitāti, virszemes un pazemes ūdeņiem, smakām, trokšņiem u.c. tiek ievērotas.

Lai rezervētu teritorijas Bauskas pilsētā arī smagās rūpniecības un pirmapstrādes uzņēmumu darbībai un attīstībai un nodrošinātu tām nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru, plānotas Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R1) - Bauskas pilsētas perifērijā, bijušā lidlauka teritorijā starp Biržu ielu un Zaļo ielu, ko ierobežo Biržu iela un tās perspektīvais turpinājums, perspektīvā A5 (Jaunā) iela, B5 iela un pilsētas robeža (perspektīvā Bauskas industriālā un loģistikas parka teritorijā).

Vieglās rūpniecības uzņēmumu, kas nerada piesārņojumu, būvniecība atļauta arī Jauktās centra apbūves teritorijās (JC) Bauskas pilsētas un ciemu Rītausmas, Mežotne, Vecsaule, Ērgļi, Ceraukste, Mūsa (Ceraukstes pagastā) un Dāviņi centra teritorijās. Bauskas vecpilsētas JC1 zonā atļauts tikai ražošanas objekts vai ražotne, kurā atbilstoši likuma "Par piesārņojumu" prasībām veic C kategorijas piesārņojošu darbību un kura ražošanas telpu platība nepārsniedz 200 m².

Lauksaimniecības teritorijās (L, L1) atļauti vieglās rūpniecības uzņēmumi un lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumi.

TIAN IEKĻAUTIE NOSACĪJUMI:

- ✓ R teritorijās galvenais izmantošanas veids ir rūpnieciskā apbūve (vieglās, lauksaimnieciskās ražošanas, energoapgādes uzņēmumu) un noliktavu apbūve. R1 teritorijās atļauti arī smagās un pirmapstrādes, atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumi. Kā papildizmantošanas veids atļauta arī publiskā apbūve (biroju, tirdzniecības/pakalpojumu objektu apbūve). Minimāla jaunveidojamā zemes vienības platība - pēc funkcionālās nepieciešamības, maksimālā apbūves intensitāte 150%, minimālā brīvā zaļā teritorija 10%, apbūves maksimālais augstums - atbilstoši tehnoloģiskajai nepieciešamībai ražošanas vai cita tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai;
- ✓ Lokālplānojumā, detālplānojumā vai būvniecības ieceres dokumentācijā jāparedz pasākumi apkārtējo teritoriju aizsardzībai pret trokšņiem, smakām un cita veida piesārņojumu - prettrokšņa sienas, aizsargstādījumi u.tml.;
- ✓ Intensīvās audzēšanas kompleksi un lopkopības un putnkopības fermas atļautas tikai ārpus pilsētas un ciemu teritoriju robežām;
- ✓ Ja ražošanas teritorija robežojas ar citas atļautās izmantošanas teritorijām, izņemot "Rūpnieciskās apbūves teritorijām (R, R1, R2)", "Tehniskās apbūves teritorijām (TA)" un "Transporta infrastruktūras teritorijām (TR)", ražotājs sev piederošajā teritorijā gar zemes vienības/u robežu ierīko buferzonu, kuras platumu nosaka un pamato detālplānojumā vai būvprojektā, atkarībā no ražošanas uzņēmuma darbības veida un ietekmes uz apkārtējo teritoriju vides un dzīves kvalitāti;
- ✓ Sanitārās un citas nepieciešamās aizsargjoslas jaunveidojamajiem ražošanas, komunālajiem un noliktavu objektiem nedrīkst pārsniegt zemes vienības robežas, izņemot gadījumus, ja tas ir rakstiski saskaņots ar kaimiņu zemes vienības īpašnieku;

- ✓ Būvēm, kas var radīt vides piesārņojumu vai avāriju risku, attālums no zemes vienību robežām ar dzīvojamo vai publisko apbūvi nedrīkst būt mazāks par 50 m, izņemot inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izvietojumu un teritorijas labiekārtojumu;
- ✓ Prettrokšņa sienas nepieciešamību pamato detālplānojumā vai tehniskajā projektā. Īpašos gadījumos par prettrokšņa sienu drīkst izmantot žogu. Prettrokšņa sienas, nepieciešamības gadījumā, ierīko gar "Rūpniecības apbūves teritorijām (R, R1, R2)" un "Tehniskās apbūves teritorijām (TA)", kā arī gar transporta maģistrālēm blīvi apdzīvotajās vietās;

Būves, kas nepieciešamas ražošanas materiālu apstrādei, nedrīkst būt īslaicīgas lietošanas būves.

Jebkura veida saimnieciskā darbība, jo īpaši rūpnieciskā, rada ietekmi uz vidi, kas var izpausties arī kā piesārņojums (piemēram, troksnis, gaisu piesārņojošo vielu emisijas). Lai nodrošinātu vides un cilvēku veselības aizsardzību – vides aizsardzības normatīvajos aktos attiecīgajiem piesārņojuma veidiem tiek noteikti vides kvalitātes robežlielumi. TIAN iekļautā nosacījuma izpilde, ka piesārņojums (nekāda veida) nedrīkst izplatīties ārpus uzņēmumu robežām varētu objektīvi nebūt iespējama, jo, piemēram, troksnis, kas ievērojami samazināts ar trokšņa barjerām, samazinātā apjomā izplatās arī aiz tām. Līdzvērtīgi arī dūmgāzes no ražotņu vai energoapgādes objektu dūmeņiem, kurās piesārņojuma koncentrācijas nepārsniedz pieļaujamus limitus, – vienmēr kādā mērā izplatās ārpus teritoriālām (uzņēmumu vai funkcionālo zonu) robežām.

9.2.4. Nosacījumi un ierobežojumi derīgo izrakteņu ieguvei

Bauskas novadā derīgo izrakteņu ieguves vietas (aktīvi karjeri un karjeri, kuriem normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā akceptēta paredzētā darbība – derīgo izrakteņu ieguve, izsniegta VVD licence) noteiktas kā "Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R2)". R2 teritorijas (derīgo izrakteņu - smilts, grants, smilts – grants, māls, kūdra esošie un plānotie ieguves karjeri), noteikti, lai nodrošinātu derīgo izrakteņu ieguves darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru un TIAN izvirzītu nosacījumus derīgo izrakteņu ieguvei.

Teritorijas plānojumā R2 teritorijas noteiktas ņemot vērā pēctecības principu – saglabājot spēkā esošajā teritorijas plānojumā, kā arī ņemot vērā aktuālās VVD izsniegtās atļaujas un licences derīgo izrakteņu ieguvei - kūdras atradnes Galenieku kūdras purvā, Briģu tīrelī, Lambārtes purvā u.c., smilts, smilts-grants atradnes Dāviņu un Vecsaules pagastā u.c..

Lai samazinātu vai novērstu iespējamās ietekmes uz vidi, ko varētu radīt plānotās darbības – derīgo izrakteņu, t.sk. dolomītu ieguves īstenošana, TIAN noteikti pasākumu un risinājumu, definēti nosacījumi derīgo izrakteņu ieguvei, teritoriju izmantošanai un attīstībai, ierobežojumi darbībai īpašumos, kuros atrasti Eiropas nozīmes biotopi u.c. prasības.

LV normatīvo aktu noteiktajā kārtībā derīgo izrakteņu ieguve, atļauta tikai teritorijas plānojuma TIAN norādītajās funkcionālajās zonās – Rūpnieciskās apbūves teritorijās (R2), Lauksaimniecības teritorijās (L), Mežu teritorijās (M), Ūdeņu teritorijās (Ū). Potenciāli iespējama konfliktsituācijas izveidošanās ar blakus esošo zemju īpašniekiem, īpaši, ja to tuvumā atrodas dzīvojamās apbūves zona, tādēļ ļoti būtiski ievērot TIAN iekļautos nosacījumus derīgo izrakteņu ieguvei, tajā skaitā minimālo attālumu līdz lauku viensētai vai publiskam objektam lauku teritorijā.

Derīgo izrakteņu ieguvi drīkst veikt atbilstoši normatīvo aktu prasībām zemes dzīļu ieguves jomā, saskaņojot darbību ar kompetentajām valsts uzraudzības iestādēm un Pašvaldību.

Plānojot derīgo izrakteņu ieguvi vai citas darbības, pirms to uzsākšanas ir jāizvērtē, vai plānotās darbības neatbilst objektiem, kuriem atbilstoši Novērtējuma likuma 1.pielikumā noteiktajam ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk IVN) procedūra. Savukārt atbilstoši minētā likuma 2.pielikuma 1) punkta 1) apakšpunktā noteiktajai lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas kategorijas maiņa, ja šīs zemes platība ir lielāka par 50 hektāriem, 1) punkta 4) apakšpunktā noteiktajai apmežošanai un atmežošanai, ja zemes platība lielāka par 50 hektāriem, 2) punkta 1) apakšpunktā noteiktajam derīgo izrakteņu ieguvei 5 hektāru vai lielākā platībā, kūdras ieguvei 25 hektāru vai lielākā platībā, 3) punkta 8) apakšpunkta vēja elektrostaciju būvniecībai, kā arī citām darbībām, kas pārsniedz

Novērtējuma likuma 2.pielikumā noteiktos robežlielumus, attiecināms ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums.

Paredzētās darbības - derīgo izrakteņu ieguves ietekmes uz vidi novērtējums veicams normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos pēc iespējas agrākā derīgo izrakteņu ieguves plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā.

Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 22.panta otrā daļa nosaka, ka vietējā pašvaldība vispusīgi izvērtējot ziņojumu, sabiedrības viedokli un ievērojot kompetentās institūcijas atzinumu par ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu.

TIAN IEKĻAUTI IEROBEŽOJUMI

- ✓ Derīgo izrakteņu ieguve nav atļauta Bauskas pilsētas un ciemu teritorijās, kā arī tuvāk par 1 km no pilsētas vai ciema robežas un tuvāk par 10 m līdz blakus esošās zemes vienības robežai, izņemot, ja piegulošās zemes vienības īpašnieks ir rakstiski piekritis derīgo izrakteņu ieguvei un pārstrādei tuvāk par 10 m no savas zemes vienības robežas;
- ✓ Derīgo izrakteņu ieguve nav atļauta kultūras pieminekļu teritorijās, vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajās un dabas teritorijās (TIN4), ainaviski vērtīgajās teritorijās (TIN5). ĪADT derīgo izrakteņu ieguve kā izņēmums pieļaujama tikai tādā gadījumā, ja to pieļauj spēkā esošie ĪADT normatīvie akti un saņemts DAP saskaņojums, kultūras pieminekļu aizsardzības zonās - ja tiek saskaņots NKMP;
- ✓ Lai netiktu izmainīts ūdens līmenis un pārveidoti ūdensteču un ūdenstilpņu krasti, derīgo izrakteņu karjeru izstrāde nav atļauta tuvāk par 50 m no upju un ezeru krasta līnijas, bet atsevišķos gadījumos atļauta attāluma samazināšana. Veicot derīgo izrakteņu ieguves karjera izstrādi, novērtē tā potenciālo ietekmi uz ūdens līmeņa izmaiņām;
- ✓ Nav atļauta derīgo izrakteņu ieguve tuvāk par 300 m no kapsētu teritorijas (DA2 teritorijas) robežas;
- ✓ Plānojot jaunus derīgo izrakteņu ieguves karjerus, izstrādā transporta un energoapgādes shēmu, lai novērstu iespējamo negatīvo ietekmi uz apdzīvotajām vietām gar transportēšanas ceļiem, saskaņojot ar Pašvaldību;
- ✓ Derīgo izrakteņu karjera izstrādātājam jāuztur kārtībā derīgo izrakteņu transportēšanā izmantojamie ceļi, neatkarīgi no īpašuma piederības, kā arī jāvienojas par pašvaldības un privāto ceļu izmantošanu, to saskaņojot to ar pašvaldību. Stingri jāievēro drošības pasākumi un jāierobežo nepiederošu personu iekļūšanu teritorijā;
- ✓ Karjeru teritorijās nav atļauta atkritumu izgāšana;
- ✓ Lai novērstu draudus vides un apkārtējo iedzīvotāju dzīves kvalitātes pasliktināšanai, kā arī sekmētu ieguves vietas iekļaušanos ainavā, pēc derīgo izrakteņu karjera ekspluatācijas beigām, derīgo izrakteņu ieguvējam ir jāveic karjera teritorijas rekultivācija (viena gada laikā pēc derīgo izrakteņu ieguves pabeigšanas) saskaņā ar projektu, kā arī jāsakārto karjera izstrādes laikā bojātā infrastruktūra - piebraucamie ceļi u.c.. Lai novērstu plašu degradēto teritoriju veidošanos labi pārredzamā vietā, rekultivācijas darbi uzsākami derīgo izrakteņu ieguves laikā. Ja tiek ierīkotas lauksaimniecības zemes, auglīgās zemes slānim jāatbilst agrotehniskām prasībām. Ja zemes auglība neatbilst agrotehniskām prasībām, zemi jāapmežo. Pēc rekultivācijas zemes vienībai nosaka izmantošanu atbilstoši funkcionālo zonu "Lauksaimniecības teritorija (L)", "Ūdeņu teritorija (Ū)" vai "Mežu teritorija (M)" noteikumiem.

9.2.5. Nosacījumi un ierobežojumi meža teritoriju izmantošanai

Lai nodrošinātu apstākļus mežu ilgtspējīgai attīstībai un mežu galveno funkciju – saimniecisko (mežsaimnieciskas izmantošanas), ekoloģisko (“zaļās plaušas”) un sociālo funkciju (aktīvās un pasīvās atpūtas) īstenošanu, Teritorijas plānojumā noteiktas Mežu teritorijas (M, M1 – Likvertenu silā).

Mežsaimniecības teritoriju izmantošanu detalizē meža ierīcības un apsaimniekošanas plāni.

Meža zemes lietošanas veida maiņa veicama normatīvo aktu noteiktajā kārtībā. Ja zemes vienībā, tiek konstatētas aizsargājamās sugas vai biotopi jāsaņem eksperta atzinums un būvniecība realizējama ārpus aizsargājamo sugu atradnēm vai biotopiem.

Saimnieciskā darbība mežu teritorijās, kas atrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, veicama saskaņā ar šo teritoriju DAP apsaimniekošanas ieteikumiem, vispārējiem vai individuāliem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem.

TIAN IEKĻAUTIE NOSACĪJUMI:

- ✓ M, M1 teritorijās galvenais izmantošanas veids ir mežsaimnieciska izmantošana, mežs ĪADT un publiskā ārtelpa ar vai bez labiekārtojuma. Kā papildizmantošanas veids atļauta arī publiskā apbūve (tūrisma un atpūtas, tirdzniecības/pakalpojumu, sporta objektu apbūve), viensēta un derīgo izrakteņu ieguve (nav atļauta M1), veicot zemes lietošanas kategorijas maiņu. Minimāla jaunveidojamā zemes vienības platība – 2 ha, maksimālais apbūves blīvums 5%, minimālā, apbūves maksimālais augstums - 10 m;
- ✓ M1 funkcionālā apakšzona izdalīta, lai nodrošinātu apstākļus meža “Likvertenes sils” ilgtspējīgai attīstībai un mežu galveno funkciju - saimniecisko, ekoloģisko un sociālo funkciju īstenošanai. TIAN noteikts, ka M1 teritoriju primāri saglabā kā rekreācijas mežu – iedzīvotājiem pieejamu atpūtas teritoriju, kur atļautas arī ar tūrismu un rekreāciju saistītas būves un labiekārtojuma infrastruktūra. Priekšu mežu saglabā, lai nodrošinātu iedzīvotāju atpūtas un veselības uzlabošanai nepieciešamos apstākļus, kā arī kompensētu pilsētas urbānās teritorijas negatīvo ietekmi uz vidi. Kokus cērtot galvenajā cirtē, maksimālā cirsmas platība nedrīkst pārsniegt 2 ha. Teritorijā saglabājamās arī citu sugu audzes. “Likvertenes sils” meža apsaimniekošanas darbības notiek pamatojoties uz AS “Latvijas valsts meži” izstrādāto plānu konkrētam laika periodam, kas tiek saskaņots ar Pašvaldību;
- ✓ Bauskas pilsētas un ciemu teritorijās atļauta tikai mežu kopšanas cirte, ainavu un sanitārā cirte, kā arī cita cirte, ko izmanto meža infrastruktūras un robežstīgu izveidošanai un uzturēšanai, bīstamu koku novākšanai vai dabas vērtību saglabāšanai;
- ✓ Pilsētas un ciemu teritorijās esošos pašvaldības mežus jā saglabā kā mežparku - iedzīvotāju atpūtas un atpūtas teritoriju, neparedzot mežistrādi, izņemot kopšanas cirtes un apbūvi - izņemot teritorijas labiekārtošanas infrastruktūru un ar tūrismu un rekreāciju saistītas būves;
- ✓ M teritorijās atļauta vienas viensētas būvniecība, ja zemes vienības platība nav mazāka par 2 ha un aizsargoslas vai meža nozari regulējošajos normatīvajos aktos nav noteikta lielāka platība;
- ✓ Derīgo izrakteņu ieguve nav atļauta M teritorijās Bauskas pilsētas un ciemu teritorijās;
- ✓ Izstrādājot detalplānojumu meža zemēs, ir jāveic īpaši aizsargājamo augu sugu un īpaši aizsargājamo meža biotopu inventarizācija;
- ✓ Meža zemes vienības nav nožogojamas, izņemot atsevišķus gadījumus, kad tas nepieciešams savvaļas dzīvnieku dārzu ierīkošanai vai citu specifisku funkciju pildīšanai, to saskaņojot ar pašvaldību un Valsts meža dienesta kompetento virsmežniecību;
- ✓ M teritorijās atļauta šautuves ierīkošana, ja tiek izpildītas LV normatīvo aktu prasības un iespējams nodrošināt normatīvo aktu prasībām atbilstošu šautuves darbības drošības aizsardzības zonas teritoriju. Šautuves teritoriju nedrīkst ierīkot tuvāk par 2 km no pilsētas un ciemu teritoriju robežas. Šautuves ierīkošanas gadījumā ievēro TIN1 teritoriju noteikumus.

9.2.6. Nosacījumi un ierobežojumi lauksaimniecības teritoriju izmantošanai

Lauksaimniecības teritorijas (L, L1, L2) plānotas novada lauku teritorijā (L), lielo ciemu teritoriju perifērijas daļās un mazajos ciemos (L1) ar mērķi nodrošināt lauksaimniecības zemes kā resursa racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visu veidu lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem, bet ciemu teritorijās perspektīvē iespējama teritorijas kā apbūves zemes izmantošana, kuru galvenā izmantošana ir dzīvojamā viensētu tipa apbūve. Kā L3 teritorijas noteiktas esošās mazdārziņu teritorijas ciemos.

Nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijas noteiktas atbilstoši normatīvo aktu prasībām, iekļautas L zonā.

Lauksaimniecības teritorija (L1) ir noteikta pagastu ciemu Rītausmas, Bērzi, Ādžūni, Pastališķi, Mežotne, Jumprava, Strēlnieki, Ceplis, Glāznieki, Garoza, Jaunsaule, Vecsaule, Zvaigzne, Kūdra, Ozolaine, Guntas, Code, Dāliņi, Grenctāle, Budberga, Brunava, Ceraukste, Dāviņi, Lambārte, Uzvara, Mūsa (Gailīšu pagastā), Brunavišķi, Pāce, Pīrāgi teritorijās, kuras pašlaik ir retināta apbūve un/vai lauksaimnieciskā izmantošana, bet perspektīvē iespējama izmantošana kā blīvākas dzīvojamās apbūves zemes.

TIAN tiek definētas prasības galvenajai un papildus izmantošanai lauksaimniecības teritorijās, jaunu lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzēto ēku izvietojumam un esošo dzīvnieku turēšanas ēku vai būvju ekspluatācijai. Lauksaimniecības zemju lietošanas veida maiņa veicama atbilstoši LV normatīvo aktu prasībām.

TIAN IEKĻAUTIE NOSACĪJUMI:

- ✓ L un L1 teritorijās galvenais izmantošanas veids ir lauksaimnieciska izmantošana, t.sk. lauksaimnieciskās ražošanas uzņēmumu un viensētu apbūve. Kā papildizmantošanas veids atļauta arī publiskā apbūve (tūrisma un atpūtas, tirdzniecības/pakalpojumu, sporta u.c. objekti, vieglās rūpniecības un energoapgādes uzņēmumi), derīgo izrakteņu ieguve un mežsaimnieciska izmantošana, veicot zemes lietošanas kategorijas maiņu, atļauta tikai lauku teritorijā. Minimāla jaunveidojamā zemes vienības platība - 2 ha L teritorijās, nacionālās nozīmes lauksaimniecības teritorijās L - atbilstoši normatīvo aktu prasībām 10 ha, 2500 m² L1 teritorijās, maksimālais apbūves blīvums 30%, apbūves maksimālais augstums - 12 m L teritorijās, 10 m L teritorijās, 2 stāvi un mansarda izbūve. Mazdārziņu teritorijā (L2) atļautas tikai dārza mājas, siltumnīcas, darba rīku novietnes līdz 25 m² u.c., kas saistītas ar mazdārziņu teritoriju funkcionēšanu;
- ✓ Lauksaimniecības zemju apmežošana ir aizliegta nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijās, vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajās un dabas teritorijās (TIN4) un ainaviski vērtīgajās teritorijās (TIN5);
- ✓ Nav atļauta tāda publiskā apbūve un teritorijas izmantošana un aizliegts veikt tādu saimniecisko darbību, kas pasliktina vides situāciju apkaimē, rada traucējumus iedzīvotājiem un būtiski samazina apkārtējo nekustamo īpašumu vērtību;
- ✓ Pilsētas un ciemu teritorijās nav atļauti cūku un mājputnu intensīvās audzēšanas kompleksi, lopkopības fermas, vistu u.c. mājputnu fermas, gliemežu fermas u.c. dzīvu dzīvnieku fermas, audzētavas. No jauna būvējamo cūku vai mājputnu intensīvās audzēšanas kompleksu minimālais attālums līdz pilsētas vai ciema teritorijas robežai - 3 km, līdz dzīvojamajai mājai lauku teritorijā - 1 km, izņemot, ja saskaņots ar dzīvojamās mājas īpašnieku, kura īpašumu skar noteiktais attālums;
- ✓ Cūku šķidrmēslu un putnu mēslu izkliede uz lauksaimniecībā izmantojamām zemēm pieļaujama ne tuvāk kā 500 m no pilsētas vai ciema teritorijas robežas;
- ✓ Mājlopiem paredzētās ēkas un būves (kūtis) nav atļauts ierīkot Bauskas pilsētā. Ciemos mājlopiem paredzētās būves atļauts izvietot funkcionālajā zonās "Rūpnieciskās apbūves teritorija (R)", "Lauksaimniecības teritorija (L1)" un "Savrupmāju apbūves teritorijās (DzS, DzS2)", ievērojot veterinārās prasības un sanitāri higiēniskās normas.

9.2.7. Nosacījumi un ierobežojumi ūdeņu teritorijās un dabas un apstādījumu teritorijās

Teritorijas plānojumā lielākās ūdensteces Lielupe, Mūsa, Mēmele, Iecava u.c., kā arī ūdenstilpes ietilpst funkcionālajā zonā "Ūdens teritorija (Ū)". Lai izplānotu un nodrošinātu racionālu un ilgtspējīgu ūdeņu resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai, transportam, rekreācijai un vides aizsardzībai, Ū teritorijās galvenie izmantošanas veidi ir ūdenssaimnieciska izmantošana, publiskā ārtelpa ar un bez labiekārtojuma, ūdens telpas publiskā izmantošana.

Sabiedrībai pieejamās, ar augiem apaudzētas un koptās publisko apstādījumu teritorijas - parki, skvēri, labiekārtotas ūdeņu piekrastes ar atpūtas un peldēšanās vietām, gājēju un velosipēdistu ceļi dabas teritorijās, kā arī kapsētu teritorijas ietvertas funkcionālajā zonā "Dabas un apstādījumu teritorija (DA, DA1, DA2)". DA teritorijas noteiktas Bauskas pilsētā, ciemos un lauku teritorijā, lai nodrošinātu rekreācijas, sporta, tūrisma, kvalitatīvas dabas un kultūrvides u.tml. funkciju īstenošanu dabas vai daļēji pārveidotās dabas teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves. DA2 teritorijas ietver visas novada kapsētu teritorijas.

DA un DA1 (Bauskas pilsdrupu un viduslaiku pils parks, Mežotnes muižas parks un Jumpravmuižas parks) teritorijās galvenie izmantošanas veidi ir publiskā ārtelpa ar un bez labiekārtojuma. DA teritorijās atļauti arī sezonas rakstura tirdzniecības kioski, inventāra nomas punkti, estrāde u.tml.. DA2 teritorijās - kapsētas, ietverot apstādījumus un labiekārtojuma infrastruktūru, tai skaitā nedzīvojamās ēkas un būves - kapliņas, krematoriju ēkas u.c., kas saistītas ar kapsētas funkcionēšanu.

Kā DA3 teritorijas noteiktas esošās mazdārziņu teritorijas Bauskas pilsētā.

Grafiskās daļas kartēs attēlotas publiskās pieejas vietas pie ūdeņiem (TIN13) - Lielupe, Mūsa, Mēmele u.c., labiekārtotām atpūtas un/vai peldēšanās vietām pie u.c., kurām nodrošina piekļuvi.

Pašvaldība, izdodot saistošos noteikumus, nosaka publisko ūdenstilpju ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumus, kuros tiek paredzēta ūdenstilpnes apsaimniekošanas kārtība, attīstība un aizsardzība, nodrošinot atbilstošu ūdens kvalitāti un nosakot saimnieciskās darbības veicēju (īpašnieku un nomnieku) pieļaujamās darbības ūdenstilpē un krastmalas teritorijā.

TIAN IEKĻAUTIE NOSACĪJUMI:

- ✓ Dzīvojamā apbūve uz ūdens nav atļauta. Peldbūves pakalpojumu objektu ierīkošanai atļautas publiskajās upēs - Lielupē, Mūsā un Mēmelē (maksimāli - 1 stāvs un jānodrošina ar inženiertīkliem, kas nodrošina piesārņojuma nenonākšanu vidē). Peldbūvi piesaista pie konkrētas zemes vienības, kas ir publiski pieejama. Publiski pieejama pakalpojuma objekta izvietojumu, pamato ar ainavas analīzi;
- ✓ Aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādas mehāniskus šķēršļus Bauskas novada teritorijā uz Mūsas, Mēmeles, Lielupes un Iecavas;
- ✓ Virszemes ūdens objektu izmantošanai apbūvei (t.sk. dažādas būves teritorijas labiekārtojuma nodrošināšanai, organizētas peldvietas, glābšanas stacijas un citas ar sportu un rekreāciju saistītās būves), ja nodomātā izmantošana nav saistīta ar tauvas joslā atļautajām būvēm, obligāti izstrādājams detālpārplānojums vai būvniecības ieceres dokumentācija, veicot būvniecības ieceres publisko apspriešanu;
- ✓ Nodrošina gājēju un velosipēdistu piekļuvi pie publiskajiem ūdeņiem vismaz ik pēc diviem zemes īpašumiem (jaunveidojamajām zemes vienībām). Pašvaldības būvvalde izvirza nosacījumus publiskās piekļuves nodrošināšanai lokālplānojuma vai detālpārplānojuma darba uzdevumā, vai būvniecības ieceres dokumentācijas nosacījumos;
- ✓ Publiskās peldvietas norobežo ar bojām, motorizēto ūdens transportlīdzekļu izmantošana atļauta ūdeņos ārpus boju norobežotās teritorijas, ne tuvāk par 50 m no publiskās peldvietas, izņemot gadījumus, kad ūdenstransporta līdzeklis tiek nolaists ūdenī, izmantojot publiskās atpūtas vietas teritorijā speciāli tam izbūvētās vai iekārtotās vietas, ievērojot normatīvo aktu prasības;

- ✓ Krasta līnijai jābūt brīvi pieejamai, bez žogiem vai citiem norobežojumiem, nodrošinot piekrastes tauvas joslu 10 m platumā, bet gar privāto ūdeņu krastiem - 4 m;
- ✓ Ūdensteču un ūdenstilpju krastu līnijas drīkst nebūtiski izmainīt krastu nostiprināšanai, lai novērstu ūdensteču un ūdenstilpju krastu līniju tālāku eroziju, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izstrādājot būvprojektu krastu nostiprināšanai. Krastu nostiprināšanu drīkst veikt bez krasta līnijas izvirzīšanas, pārvietošanas ūdenstecei vai ūdenstilpei virzienā;
- ✓ Apbūves rādītāji DA, DA1 teritorijās nosakāmi labiekārtojuma un apstādījumu projektā vai detālplānojumā, vai būvniecības ieceres dokumentācijā. Maksimālais apbūves blīvums nedrīkst pārsniegt 10%, maksimālais apbūves augstums – 6 m, 1 stāvs. Ģimenes dārziņu teritorijās Bauskā (DA3) atļautas tikai dārza mājas, siltumnīcas, darba rīku novietnes līdz 25 m² u.c., kas saistītas ar mazdārziņu teritoriju funkcionēšanu;
- ✓ Pirms atpūtas un tūrisma objektu izveides izvērtē visus potenciālos kopto zaļumvietu ietekmējošos faktorus, lai neradītu paaugstinātu slodzi uz vidi. Publiski pieejamo pludmaļu teritorijās pieļaujama tikai tādu objektu būvniecība, kas paredzēti pludmales apkalpošanai (sanitārais mezgls, pārgērbšanās kabīnes, soliņi, atkritumu urnas u.tml.);
- ✓ Apstādījumu teritorijās un zaļajā zonā aizliegts braukt ar transporta līdzekļiem, bojāt apstādījumus un piegružot tos ar atkritumiem;
- ✓ Upju ieleju nogāzēs aizliegts veikt darbības, kas paātrina virszemes ūdeņu noteci un veicina nogāžu erozijas procesu attīstību;
- ✓ Aizliegts mainīt dabisko reljefu un hidroģeoloģiskos apstākļus (aizbērt gravas, grāvjus un karjerus, rakt dīķus, ierīkot drenāžu), veikt grunts nomaiņu, izņemot gadījumus, ja minētās darbības ir saskaņotas ar atbildīgajām institūcijām vai minēto pasākumu veikšanai izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija.

Teritorijas plānojumā Lielupes applūstošajās DA teritorijās pie Glāzniekiem un Cepļa plānota gājēju taka. Turpmākajā plānošanā jāizvērtē iespējami pasākumi (to nepieciešamība) valsts aizsardzības kultūras pieminekļa *Mežotnes centra senkapi* teritorijā, kā arī gājēju taka jāveido, ņemot vērā Aizsargjoslu likumā noteiktos aprobežojumus.

9.2.8. Ierobežojumi alternatīvo energoapgādes objektu izvietojumam

Teritorijas plānojamā nav paredzētas konkrētās zonas alternatīvo energoapgādes objektu izvietojumam.

TIAN IEKĻAUTIE NOSACĪJUMI:

- ✓ Vēja elektrostacijas ar maksimālo jaudu 20 kW un vairāk atļauts izvietot tikai novada lauku teritorijā "Rūpnieciskās apbūves teritorijā (R, R1)", "Tehniskās apbūves teritorijā (TA)" un "Lauksaimniecības teritorijā (L)";
- ✓ Vēja elektrostacijas ar jaudu virs 20 kW nav atļauts izvietot kultūras pieminekļu teritorijās un to aizsardzības zonās, īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās (turpmāk arī ĪADT), ja to nosaka spēkā esošie ĪADT normatīvie akti, vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajās un dabas teritorijās (TIN4) un ainaviski vērtīgajās teritorijās (TIN5). ĪADT, ja nav pretrunā ĪADT normatīvajiem aktiem, vēju elektrostacijas atļautas tikai saskaņojot ar DAP;
- ✓ Izbūvējot vēja elektrostacijas, ja būves augstums pārsniedz 20 m nepieciešams: 1) pirms paredzētās darbības uzsākšanas, veikt sākotnējo ietekmes uz vidi novērtējumu (SIVN), kas ietvertu ieceres ietekmes izvērtējumu arī no ornitoloģijas viedokļa, kā arī nepieciešamības gadījumā, pēc kompetento institūciju slēdziena, jāveic pilns ietekmes uz vidi novērtējums (IVN), 2) veikt ainavas izpēti un izvērtējumu mastu izvietojumam un krāsojumam, vizuāli veiksmīgi iekļaujot ainavā, ko veic sertificēts ainavu arhitekts, 3) īpašniekam pēc vēja elektrostacijas izbūves nodrošināt pastāvīgu ietekmes uz vidi monitoringu un uzstādīt putnu atbaidīšanas ierīces;

- ✓ Vēja elektrostacijas individuālās lietošanas vajadzībām (ražo elektroenerģiju pašpatēriņam, pārpalikumu var pārdot tīklā) ar maksimālo jaudu līdz 20 kW atļauts izvietot Bauskas pilsētā, ciemos un lauku teritorijā, ja; 1) saņemti VVD tehniskie noteikumi, 2) masta augstums nepārsniedz 10 m un ir saskaņots ar Pašvaldības būvvaldes arhitekti, 3) attālums no vēja elektrostacijas torņa līdz zemes vienības robežai ir vismaz 1,5 reizes lielāks nekā masta augstums, 4) blakus esošajos nekustamajos īpašumos prognozētais trokšņa līmenis nepārsniedz normatīvajos aktos pieļaujamo, 5) citam īpašniekam piederošai esošai dzīvojamajai vai publiskai apbūvei nav apēnojuma no vēja elektrostacijas rotora, 6) vēja elektrostacijas uzstādīšanai uz ēkas sienas vai jumta ir sertificēta būvinženiera pozitīvs slēdziens par būvkonstrukciju drošību un slodzes nestspēju;
- ✓ Stacionāro saules bateriju bloku (paneļu) un saules kolektoru ar virsmas laukumu lielāku par 20 m² izvietošana jā saskaņo ar Pašvaldības būvvaldi;
- ✓ Siltumsūkņu zemes kolektora ārējā kontūra jāizvieto ne tuvāk par 4 m no zemes vienības robežas, izņemot, ja ir rakstiski saskaņots ar blakus esošās zemes vienības īpašnieku;
- ✓ Bauskas pilsētā un ciemos nav atļauts izbūvēt tikai tādas koģenerācijas stacijas, kuru tehnoloģiskās darbības rezultātā nerodas smaku piesārņojums. Koģenerācijas stacijas izvieto "Tehniskās apbūves teritorijā (TA)" un "Rūpniecības apbūves teritorijās (R, R1, R2)", atbilstoši normatīvo aktu prasībām;
- ✓ Biogāzes koģenerācijas stacijas, kuru tehnoloģiskās darbības rezultātā rodas smaku piesārņojums, atļauts izbūvēt tikai lauku teritorijā. Minimālais attālums no Bauskas pilsētas vai ciemu robežas - 5 km. Plānojot koģenerācijas, stacijas izbūvi ņem vērā valdošo vēju virzienu un tās novietni saskaņo ar Pašvaldību.

10. IESPĒJAMO ALTERNATĪVU IZVĒLES PAMATOJUMS

Alternatīva vietējās pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentam - **Bauskas novada teritorijas plānojumam** ir „0” alternatīva, kad tiek saglabāts spēkā esošais Bauskas novada teritorijas plānojums un netiek plānota atļautā novada teritorijas izmantošana atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem teritorijas attīstības plānošanā - 30.04.2013. MK noteikumiem Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” un valsts informācijas sistēmai - **teritorijas attīstības plānošanas informācijas sistēmai** (turpmāk - TAPIS)⁵⁰.

„0” alternatīvas izvēle neatbilstu augstāka līmeņa nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa plānošanas dokumentu izvirzītajiem mērķiem, normatīvo aktu prasībām un vides interesēm. Neizstrādājot jaunu teritorijas plānojumu, netiktu aktualizēta novadam nozīmīgu nozaru - transporta, inženiertehniskās infrastruktūras, uzņēmējdarbības un ražošanas, pakalpojumu, dzīvojamo teritoriju attīstība, lauksaimniecības un mežsaimniecības teritoriju, dabas teritoriju ilgtspējīga izmantošana. Atbilstoši aktuālajai Bauskas novada iedzīvotāju skaita prognozei un pieprasījuma pēc dzīvojamās, publiskās, ražošanas u.c. apbūves, netiktu pārskatītas pilsētas un ciemu teritoriju robežas un statuss, tajās plānotās blīvas apbūves teritorijas. Netiktu aktualizētas nacionālas nozīmes lauksaimniecību zemju platības, pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskās un ainaviski vērtīgās teritorijas u.tml., prasības derīgo izrakteņu ieguvei, apmežošanai, transporta un tehniskajai infrastruktūrai, alternatīvajiem energoapgādes objektiem, vērtīgo ainavu un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai, apbūves veidošanai, degradēto teritoriju un objektu turpmākajai izmantošanai. Šādas „0” izvēles īstenošana aizkavētu arī vides un dabas aizsardzības pasākumu efektīvu īstenošanu. Teritorijas turpmākajā attīstībā tiktu veikti nepārdomāti pasākumi un nesistemātiskas darbības, kas kavētu saimnieciskās darbības un infrastruktūras attīstību, novestu pie vides problēmu saasināšanās un kultūrvēsturiskā un ainaviskā mantojuma vērtību degradācijas. Nebūtu ievērots pēctecības princips, izvērtēti un sasniegti attīstības mērķi, kas noteikti Bauskas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam.

Tomēr teritorijas plānojuma redakcijas 1.0 izstrādes laikā tika apspriesti un analizēti dažādi risinājumi - attīstības scenāriji jeb alternatīvas. Nozīmīgākās attīstības alternatīvas tika apskatītas Bauskas pilsētas un ciemu teritoriju robežām.

Pirmā alternatīva - saglabāt spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās Bauskas pilsētas un ciemu teritoriju robežas.

Pirmās alternatīvas īstenošana neatbilstu aktuālajai plānošanas situācijai un iespējams nākotnē negatīvi ietekmētu vides stāvokli. Netiktu izvērtēta pašreizējā apdzīvotuma situācija. Izvēloties šo alternatīvu netiktu izvērtētas pārskatītas blīvi apdzīvoto vietu – ciemu un Bauskas pilsētas robežas. Lauksaimniecības zemes un mežu teritorijas, neizslēdzot tās no ciemu teritorijām nākotnē varētu tikt apbūvētas un samazinātas dabas pamatnes teritorijas.

Otrā alternatīva - saglabāt spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās Bauskas pilsētas robežas, precizēt atbilstoši aktuālajai situācijai spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās ciemu teritoriju robežas, likvidēt ciema teritorijas statusu apdzīvotajām vietām, kurām praktiski nav blīvi apdzīvotas vietas (ciema) raksturīgo pazīmju (koncentrēta esoša un plānota apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota vai veidojas attiecīga infrastruktūra - ielu un ceļu tīkls, pieslēguma iespējas pie centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem u.c.).

Arī otrās alternatīvas īstenošanu neatbilstu labākajai teritorijas plānošanas praksei un nākotnē neveicinātu pašreizējo piepilsētas ciemu un Bauskas pilsētas kopīgas un vienotas vides infrastruktūras attīstību un līdz ar to vides stāvokļa uzlabošanu.

Trešā alternatīva - paplašināt Bauskas pilsētas teritorijas robežas, iekļaujot pilsētas teritorijā apdzīvotās vietas vai to daļas – Janeikas ciemu, Mūsas ciema daļu, Bērskalnu ciemu, Jauncodes ciemu un Elektriķu ciemu, kas jau telpiski ir vai gandrīz saplūdušas ar pilsētas teritoriju, tām ir izveidojusies vai veidojas vienota tehniskā infrastruktūra (ielu un ceļu tīkls, inženiertehniskā apgāde - pieslēgumi pie

⁵⁰ MK noteikumi Nr.392 "Teritorijas attīstības plānošanas sistēmas noteikumi" (08.07.2014.)

pilsētas centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, u.c. (perspektīvo Bauskas pilsētas robežu priekšlikumu un izvērtējumu detalizētāk *skatīt 8. attēlā un 1. pielikumā*). Precizēt atbilstoši aktuālajai situācijai spēkā esošajā teritorijas plānojumā noteiktās ciemu teritoriju robežas, likvidēt ciema teritorijas statusu apdzīvotajām vietām, kurām praktiski nav blīvi apdzīvotas vietas (ciema) raksturīgo pazīmju (koncentrēta esoša un plānota apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota vai veidojas attiecīga infrastruktūra - ielu un ceļu tīkls, pieslēguma iespējas pie centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem u.c.).

Teritorijas plānojuma redakcijas 1.0 izstrādes procesā, izvērtējot spēkā esošo normatīvo aktu prasības, aktuālo esošo zemes vienību struktūru, apbūves situāciju, apdzīvojuma un uzņēmējdarbības prognozes, transporta un inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājumu, potenciālo Rail Baltica staciju (kritērijs 10 000 iedzīvotāji) u.c. kritērijus, iespējamos ekonomiskos un emocionālos ieguvumus un zaudējumus pašvaldībai, iedzīvotājiem, t.sk. novada teritoriālā iedalījuma vienību izmaiņas, Bauskas novada pašvaldība dome nolēma Teritorijas plānojuma 1.0 redakcijā iekļaut un nodod sabiedrības vērtējumam (publiskajai apspriešanai) **trešo alternatīvu, ar priekšlikumu - paplašināt Bauskas pilsētas robežas. Arī no ietekmes uz vidi viedokļa, šīs alternatīvas izvēle ir vispozitīvākā. Īstenojot šo alternatīvu – pievienojot piepilsētas ciemus pilsētai, pašvaldība varēs nākotnē turpināt attīstīt vienotu tehnisko infrastruktūru, tajā skaitā kopīgu ūdenssaimniecību. Arī esošo ciemu teritoriju robežu pārskatīšanas, izslēdzot no to robežām plašās un neapbūvētās lauksaimniecības un meža zemju vienības, ilgtermiņā pozitīvi ietekmēs vidi.**

Teritorijas plānojumā identificētas Zemgales kultūrvēsturiskajam reģionam un Bauskas novadam raksturīgās ainaviskās, dabas un kultūrvēsturiskās vērtības. Bauskas novada teritorijā noteiktas un attēlotas 18 pašvaldības nozīmes aizsargājamās kultūrvēsturiskās un dabas teritorijas (TIN4 teritorijas), kā arī kultūrvēsturiskie un dabas objekti, 8 ainaviski vērtīgās teritorijas (TIN5 teritorijas), Bauskas vecpilsētas teritorija (TIN12), izvirzītas specifiskas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei šajās teritorijās. TIN13 teritorijas savukārt nodrošinās publisko piekļuvi pie atpūtas un peldēšanās vietām. Alternatīva bija nenoteikt TIN teritorijas un specifiskās prasības tajās.

Kā nozīmīga alternatīva minama arī iespēja teritorijas plānojumā nepārskatīt nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas un applūstošās teritorijas, atbilstoši aktuālajai situācijai un informācijai.

Teritorijas plānojuma risinājumos noteiktā atļautā izmantošana uzskatāma par pozitīvi vērtējamu kompromisa risinājumu, kur izstrādes laikā tika panākta vienošanās starp visām iesaistītajām pusēm - pašvaldību, iedzīvotājiem, uzņēmējiem, nekustamo īpašumu īpašniekiem un kompetentajām institūcijām (nosacījumu un atzinumu sniedzējiem). Nosakot šos risinājumus un izvēloties attīstības alternatīvu tika sabalansētas privātpersonu un sabiedrības intereses ar teritorijas ilgtspējīgas attīstības iespējām.

Vides pārskats tika sagatavots, analizējot teritorijas plānojuma sējumos iekļauto informāciju, tās atbilstību normatīvo aktu prasībām, iesaistīto institūciju sniegtajiem nosacījumiem, fizisko, juridisko personu un pašvaldības priekšlikumus.

11. IZSTRĀDES METODES

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums **Bauskas novada teritorijas plānojumam** sagatavots reizē ar plānošanas dokumenta projektu. Abu dokumentu vienlaicīga izstrāde sniedz iespēju izvērtēt plānoto pasākumu atbilstību vides un dabas aizsardzības normatīvo aktu prasībām. Sabiedrības iesaiste, sagatavojot Vides pārskatu, notiks teritorijas plānojuma 1.0 redakcijas un 2.0 redakcijas publiskās apspriešanas sanāksmēs.

Vides pārskata sagatavošanā tika izmantotas dažādas metodes:

- Datu ieguve izmantojot pieejamās datu bāzes/reģistrus, publikācijas u.c. informācijas avotus;
- Informācijas analīze – analizēts pašlaik spēkā esošais teritorijas plānojums un izmantots paskaidrojuma rakstā, sniedzot teritorijas pašreizējo izmantošanas aprakstu un teritorijas attīstības priekšnoteikumus, aprakstot teritorijas attīstības mērķi un virzienus, pašvaldības teritorijas plānojuma risinājumus un to pamatojumus. Kā arī kaimiņu pašvaldību teritorijas plānojumu informācijas analīze. Veikta iegūtās informācijas integrācija;
- Izstrādāto dabas aizsardzības plānu analīze, to izvirzīto mērķu un iekļauto apsaimniekošanas pasākumu salīdzināšana ar pašvaldības noteiktajām prioritātēm un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem;
- Lielupes upes sateces baseina apsaimniekošanas plāna un plūdu riska 2016.-2021.gadam analīze, tajos izvirzīto mērķu un rīcību salīdzināšana ar pašvaldības izvirzītajām prioritātēm un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem;
- Plānošanas dokumentā paredzēto izmaiņu un īstenošanas iespējamo tiešo un netiešo, īslaicīgo un ilglaicīgo, summāro ietekmju uz vides kvalitāti analīze un novērtējums.

12. KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI

Kompensēšanas pasākumi tiek veikti Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) tīklā iekļauto dabas teritoriju un objektu saglabāšanai, aizsardzībai un negatīvo ietekmju sabalansēšanai, kas rodas plānošanas dokumenta paredzēto darbību rezultātā.

Bauskas novada teritorijas plānojums ir izstrādāts atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Plānojumā netiek paredzētas darbības, kuru rezultātā tiktu negatīvi ietekmētas Natura 2000 teritoriju ekoloģiskās funkcijas un integritāte. Izstrādātais dokuments nenonāk pretrunās ar īpaši aizsargājamo teritoriju izveidošanas un aizsardzības mērķiem, kā arī neplāno rīcības, kas uzskaitītas likumā "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām", 43. panta sestajā, septītajā un astotajā daļā minētajos gadījumos.

Civilās vai juridiskās personas vainu par dabai vai dabas objektiem nodarītu kaitējumu nosaka Latvijas Republikā pastāvošā likumdošana. Likumi, kas aizsargā apkārtējo vidi – 02.11.2006. "Vides aizsardzības likums" un 02.03.1993. likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām", kā arī tiem pakārtotie Ministru Kabineta noteikumi - MK noteikumi Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (16.03.2010.), MK noteikumi Nr.118 "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti"(12.03.2002.), MK noteikumi Nr.858 "Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību" (19.10.2004.), MK noteikumi Nr.379 "Kārtība, kādā novēršama, ierobežojama un kontrolējama gaisu piesārņojošo vielu emisija no stacionāriem piesārņojuma avotiem" (20.08.2002.) u.c..

Kārtību, kādā privātas un juridiskas personas kompensē videi nodarīto kaitējumu, nosaka spēkā esošie normatīvie akti.

13. PLĀNOŠANAS DOKUMENTA ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Bauskas novada teritorija tieši robežojas ar Lietuvas Republikas teritoriju.

Teritorijas plānojumā netiek plānota lielu rūpnieciskās ražošanas vai energoapgādes uzņēmumu ar būtisku ietekmi uz vidi izvietošana novada teritorijā, kas radītu būtisku piesārņojumu un veicinātu pārrobežu piesārņojuma pārnēsi. Tomēr jāņem vērā, ka caur Bauskas novada teritoriju tek daudzas ūdensteces, kas ietek Lielupē un pa to tālāk Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā, kuru ekoloģisko stāvokli ietekmē tās piekrastē esošo valstu piesārņojums no lauksaimniecības, sadzīves notekūdeņiem, fosilā kurināmā, transporta u.c. darbībām.

Kā jau minēts, plānošanas dokumentā netiek paredzēta tādu ražošanas zonu izveide, kurās kā atļautā izmantošana minēta valstiski nozīmīgu, lielu rūpniecisku objektu būvniecība, kas varētu izraisīt arī pārrobežu piesārņojuma ietekmi. Gadījumā, ja teritorijas plānojuma darbības laikā tiks plānota nozīmīga rūpniecības komercsabiedrības būve, tad jāņem vērā, ka likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4. pielikumā ir norādītas darbības, kuriem ir jāveic ietekmes uz vidi izvērtējums un 5. pielikumā ir norādītas darbības, kurām nepieciešams veikt sākotnējo izvērtējumu. Saskaņā ar šo likumu tiks izvērtētas paredzētās darbības ietekmes uz apkārtējo vidi (paredzētās darbības izraisītas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē, kuras ietekmē vai var ietekmēt cilvēku, viņa veselību un drošību, kā arī floru, faunu, bioloģisko daudzveidību, augsni, gaisu, ūdeni, klimatu, ainavu, materiālās vērtības, kultūras un dabas mantojumu un visu minēto jomu mijiedarbību), kā arī uz blakus teritorijām. Ražošanas komercsabiedrības būvniecība, kuriem pēc ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras veikšanas tiks konstatēts, ka to darbība var radīt būtiskas pārrobežu ietekmes, visticamāk netiks realizēta. Līdz ar to arī nav paredzama šādu ražotņu iespējamā pārrobežu ietekme ar piesārņojošo vielu emisijām atmosfērā. Tas pats attiecināms arī uz šādu vielu emisijām ūdenstilpēs un ūdenstecēs.

Plānošanas dokumenta īstenošanas saistītās ietekmes uz vides kvalitāti un vides resursiem ārpus Latvijas Republikas teritorijas - nav sagaidāmas tiešas un būtiskas negatīvas ietekmes.

Kā netieša pārrobežu ietekme minama paredzēto ekonomisko aktivitāšu paaugstināšanās, kas netieši var ietekmēt Baltijas jūras vides stāvokli. Ietekme saistīta ar komunālo un rūpniecisko notekūdeņu, lauksaimnieciskās darbības radīto tiešo un difūzo piesārņojumu, kas no novada ūdenstecēm, tajā skaitā meliorācijas grāvjiem nokļūst Lielupē un no tās ekoloģiski jūtīgajā Rīgas jūras līcī un Baltijas jūrā.

14. ĪSTENOŠANAS MONITORINGS

Teritorijas plānojuma īstenošanas monitorings⁵¹ jāveic, lai noteiktu tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, kas nav bijusi paredzēta izstrādājot dokumentu, ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja (VPVB) atzinumu par Vides pārskatu.

Monitoringa izstrādei izmanto informāciju, kas iegūta izstrādājot Vides pārskatu, valsts statistikas datus un citu pašvaldībai pieejamo informāciju, salīdzinot vēsturiskos un aktuālos datus par Bauskas novada teritoriju.

Pašvaldība VPVB atzinumā par Vides pārskatu (25.03.2020., Nr. 4-03/7 "Par Bauskas novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu") norādītajā termiņā - 2026.gadā un 2032.gadā iesniegs birojam monitoringa ziņojumu (arī elektroniskā veidā). Par palīgīdzekli monitoringa ziņojuma formai var izmantot VPVB sagatavoto paraugu. Ziņojumā tiek apkopota pieejamā informācija par novada vides (dabas) faktoriem, ekonomiskajiem faktoriem un teritorijas plānojuma rezultatīvajiem rādītājiem. Monitoringa ziņojumu veikšanai var izmantot Bauskas novada teritorijas plānojumu, Vides pārskatu, valsts statistikas pārskatus, datubāzes u.c. informācijas avotus, pievēršot uzmanību atsevišķiem indikatoriem (skatīt 18.tabulā).

TABULA: 18 Īstenošanas monitoringa indikatori

INDIKATORU GRUPA	INDIKATORI	INFORMĀCIJAS AVOTI
Virszemes ūdeņu kvalitāte	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Virszemes ūdeņos novadīto notekūdeņu daudzums; ▪ paliekošais piesārņojums; ▪ ūdensobjektu ekoloģiskā un ķīmiskā kvalitāte; ▪ peldvietu ūdens kvalitāte 	<i>Jelgavas reģionālā vides pārvalde, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, Veselības inspekcija</i>
Gaisa kvalitāte	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Limitētās un faktiskās emisijas no katlu mājām rūpniecības u.c. uzņēmumu emisiju avotiem 	<i>Jelgavas reģionālā vides pārvalde, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs</i>
Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas, degradētās teritorijas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu, degradēto teritoriju skaits; ▪ nekultivētas, sakārtotas teritorijas 	<i>Bauskas novada pašvaldība, Nekustamo īpašumu īpašnieki</i>
Ūdensapgāde	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ūdeņu krājumu izmantošanas intensitāte; ▪ dzeramā ūdens analīžu rezultāti 	<i>Veselības inspekcija, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs</i>
Notekūdeņu apsaimniekošana	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Savākto un attīrīto notekūdeņu daudzums; ▪ piesaistīto fizisko un juridisko personu skaits, kuriem tiek nodrošināti centralizētās kanalizācijas pakalpojumi; ▪ attīrīto notekūdeņu kvalitātes atbilstība normatīvo aktu prasībām; ▪ virszemes ūdeņu kvalitāte, kuros tiek novadīti attīrītie notekūdeņi 	<i>Jelgavas reģionālā vides pārvalde, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs</i>
Atkritumu apsaimniekošana	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Šķiroto atkritumu daudzums; 	<i>Bauskas novada pašvaldība,</i>

⁵¹ Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (23.03.2004.).

INDIKATORU GRUPA	INDIKATORI	INFORMĀCIJAS AVOTI
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kopējais radītais un savāktais atkritumu daudzums 	<i>Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums SIA "VIDES SERVISS"</i>
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un kultūras pieminekļi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dabas aizsardzības plānu izstrāde; ▪ Individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu pieņemšana 	<i>Dabas aizsardzības pārvalde</i>
Pašvaldības aizsargājamās dabas un kultūrvēsturiskās teritorijas	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pašvaldības saistošo noteikumu izstrāde 	<i>Bauskas novada pašvaldība, Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde (NKMP)</i>

15. KOPSAVILKUMS

VIDES PĀRSKATS ir izstrādāts **BAUSKAS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMAM** (turpmāk arī Teritorijas plānojums). Stratēģiskās ietekmes uz vidi (turpmāk SIVN) izstrādes nepieciešamība noteikta likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējums", sastāvs un izstrādes kārtība - 23.03.2004. MK noteikumos Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums". Teritorijas plānojumam SIVN procedūra uzsākta saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk - VPVB) 18.10.2018. pieņemto lēmumu Nr.4-02/72 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu".

TERITORIJAS PLĀNOJUMS ir pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā definēti nosacījumi turpmākai Bauskas novada teritorijas izmantošanai un apbūves veidošanai. Plānošanas dokumentā tiek noteiktas funkcionālās zonas un apakšzonas, teritorijas ar īpašiem nosacījumiem (TIN), esošā un plānotā publiskā, transporta un maģistrālo inženiertīklu un objektu infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (TIAN), apgrūtinātās teritorijas un objekti u.c. atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

VIDES PĀRSKATU sagatavoja SIA "Reģionālie projekti", atbilstoši normatīvo aktu prasībām, konsultējoties ar Vides pārraudzības valsts biroju (VPVB), Dabas aizsardzības pārvaldes Zemgales reģionālo administrāciju, VVD Jelgavas reģionālo vides pārvaldi un Veselības inspekcijas Zemgales kontroles nodaļu. Sabiedrības informēšanai par plānošanas dokumentu un Vides pārskata izstrādi tiek organizēta publiskā apspriešana.

VIDES PĀRSKATA MĒRĶIS - novērtēt plānošanas dokumentā paredzēto darbību, plānotās teritorijas izmantošanas un apbūves radīto ietekmi uz vidi un ĪADT, izvērtējot Grafiskās daļas kartes un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus.

Vides stāvoklis Bauskas novadā vērtējams kā salīdzinoši labs, bet atsevišķās jomās, stāvoklis ir jāuzlabo. Jāpievērš uzmanība sabalansētai dzīvojamās, publiskās, ražošanas un tehniskās apbūves attīstībai, ietekmes uz vidi minimizēšanai esošajās un plānotajās derīgo izrakteņu ieguves vietās, zaļo (dabas) un zilo (ūdeņu) teritoriju labiekārtošanai un publiskās pieejamības paaugstināšanai, vērtīgo nacionālas nozīmes lauksaimniecības zemju saglabāšanai u.c.. Nozīmīga ir arī riska virszemes ūdensobjekta lecavas ūdens ar ļoti sliktu ūdens kvalitāti, kvalitātes uzlabošana, Lielupes baseina plānā noteiktās pasākumu programmas ūdensobjektu (Lielupe, lecava, Mūsa, Mēmele, Pitka ezers (Ozolaines dīķis)) kvalitātes uzlabošanai īstenošana, tehniskās infrastruktūras (ūdenssaimniecības, atkritumu saimniecības u.c.) efektivitātes paaugstināšana un jaunu pieslēgumu pie centralizētajām sistēmām veidošana, degradēto teritoriju sakārtošana, lai apkārtējā vidē nonāktu pēc iespējas mazāk piesārņojuma un iedzīvotāju dzīves kvalitāte paaugstinātos.

Teritorijas, kurās teritorijas plānojuma īstenošanas rezultātā var tikt pieļautas nozīmīgākas ietekmes, kā arī aktuālākie jautājumi ir:

- ✓ Blīvas apbūves teritorijas Bauskas pilsētā un ciemos. Teritorijas plānojumā noteikto buferzonu veidošana un ievērošana teritorijās, kur saskaras dzīvojamā un ražošanas funkcija;
- ✓ Esošo vasarnīcu un dārza māju apbūves teritoriju (DzS2) - Bauskas pilsētā (bijušā Janeiku ciema teritorijā), Likvertenu un Mežotnes ciemos tehniskā infrastruktūra. Nepieciešama infrastruktūras (inženiertehniskā apgāde, ielu/ceļu tīkls u.c.) nodrošināšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām (VAN 5.3. daļa). Jaunas pastāvīgas apbūves nepieļaušana, ja netiek izpildītas VAN un TIAN prasības, kā arī esošās apbūves kontrolēšana;
- ✓ Industriālās zonas - dzīvojamās apbūves un rūpnieciskās apbūves saskares zonas - Bauskas pilsētā pie Elejas un Īslīces ielas, Ziedoņu ielas, Mēmeles ielas, Rīgas šosejas, u.c. novadā (zaļo buferzonu veidošana). Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R1), kur atļauti smagās un pirmapstrādes rūpniecības uzņēmumi Bauskas pilsētā, bijušā lidlauka teritorijā, perspektīvajā Bauskas industriālajā un loģistikas parkā (lai tiktu ievērotas buferzonas, tehnoloģijas, netiktu pārsniegtas uzņēmumu piesārņojošo darbību atļaujās noteiktās pieļaujamās piesārņojuma emisijas vidē, troksnis u.c. ietekmes);

- ✓ Difūzais un cita veida piesārņojums vidē (amonjaka emisijas gaisā, slāpekļa un fosfora emisijā augsnē, virszemes un pazemes ūdeņos) no intensīvās lauksaimnieciskās darbības, tai skaitā putnkopības, cūkkopības un lopkopības kompleksi (dzīvnieku izcelsmes atkritumvielas) - SIA "Gaižēni", Skalderos, Īslīces pagastā (Kaucītes upīte, ciems Rītausmas ~1,7 km), SIA "Lielzeltiņi" Ceraukstes pagastā (pie Bauskas pilsētas A robežas), SIA "Uzvara-Strauti", Strautos, Gailīšu pagastā (cūkkopības kompleksa šķidrmēslu piesārņojums no meliorācijas novadgrāvja nonāk Žuku strautā, ~0,4 km no DzS teritorijām), u.c.;
- ✓ Esošās un plānotās derīgo izrakteņu ieguves vietas (R2). Iespējamās negatīvās ietekmes uz vidi un iedzīvotāju dzīves vides kvalitāti (putekļi, troksnis, hidroloģiskā režīma izmaiņas, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojums, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās, purvu ekosistēmu degradācija, degradēto kūdrāju veidošanās, ceļu infrastruktūras bojāšana u.c.). Iespējamo ietekmju uz vidi mazināšana, TIAN noteikumu, VVD izsniegto dabas resursu lietošanas atļauju ievērošana, stingra uzraudzība un pastāvīgs vides stāvokļa monitorings;
- ✓ Augstas vai labas ūdensobjekta ekoloģiskās kvalitātes sasniegšana novada ūdensobjektos. Difūzā piesārņojuma no intensīvās lauksaimnieciskās darbības ietekmes samazināšana;
- ✓ Ūdenssaimniecības attīstība un ar centralizētajiem ūdensapgādes, kanalizācijas un siltumapgādes pakalpojumiem nodrošināto blīvas apbūves teritoriju Bauskas pilsētā un ciemos paplašināšana. Centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu attīstība;
- ✓ Degradēto teritoriju un objektu sakārtošana un iesaistīšana ekonomiskajā aprītē, primāra izmantošana;
- ✓ Sabiedrības dažādu mērķauditoriju (pirmsskolas vecuma bērni, skolēni, jaunieši, pieaugušie, seniori) izglītošana par videi draudzīgu rīcību un ilgtspējīgu resursu apsaimniekošanu, energoefektivitātes pasākumiem, veselīgu dzīvesveidu u.c.. Zinātnietilpīgo nozaru attīstība, bezatkritumu tehnoloģiju un citu videi draudzīgu tehnoloģiju pielietošanas ražošanā, derīgo izrakteņu ieguvē, lauksaimniecībā u.c. popularizēšana un atbalstīšana.

Lai samazinātu plānoto darbību ietekmi uz apkārtējo vidi, tiek paredzēta vesela virkne dažādu pasākumu - aizsargjoslas (atbilstoši LV "Aizsargjoslu likumam"), nosacījumi dzīvojamās, publiskās un rūpnieciskās apbūves veidošanai, teritorijas ar īpašiem noteikumiem (TIN), nosacījumi derīgo izrakteņu (kūdra, smilts – grants, grants u.c.) ieguvei, nosacījumi centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas veidošanai, nosacījumi ūdeņu pieejamībai, lauksaimniecības zemju apmežošanai, dīķu rakšanai u.c., kas gan tieši, gan netieši samazinās antropogēno slodzi uz vidi un mazinās darbību negatīvo ietekmi.

Netiek paredzēts „0” variants, kad netiek izstrādāts vietējās pašvaldības teritorijas plānojums, jo tas ir pretrunā ar normatīvo aktu prasībām, kā arī teritorijas plānojumā netiek plānotas darbības, kas ietekmētu Natura 2000 teritorijas. Līdz ar to kompensēšanas pasākumi nav nepieciešami un netiek noteikti. Saistībā ar plānošanas dokumenta īstenošanu nav paredzamas pārrobežu ietekmes. Teritorijas plānojuma īstenošanas sekas, tiks novērtētas veicot plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringu VPVB norādītajos gados – 2026.gadā un 2032.gadā.

Kopumā jāsecina, ka izstrādātais Bauskas teritorijas plānojuma projekts nav pretrunā ar dabas aizsardzības normatīviem un to mērķi atbilst starptautiskajiem un nacionālajiem vides un dabas aizsardzības mērķiem. Ja tiks ievērotas vides aizsardzības normatīvu un kompetento institūciju izvirzītās prasības, plānošanas dokumenta īstenošana neatstās sliktāku ietekmi uz vides kvalitāti kā ir pašlaik.

Vides pārraudzības valsts birojs (VPVB) 25.03.2020. atzinumā Nr. 4-03/7 "Par Bauskas novada teritorijas plānojuma Vides pārskatu" konstatēja, ka Bauskas novada teritorijas plānojuma Vides pārskats kopumā atbilst normatīvo aktu prasībām un tas precizējams/papildināms, ievērtējot un ņemot vērā atzinumā ietvertos ieteikumus (Vides pārskats tika atbilstoši precizēts un papildināts).

1. pielikums. Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas Bauskas novadā⁵²

Nr. p.k.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares	Pilsēta/pagasts
1.	40015/1867	SIA "Alco" DUS	Potenciāli piesārņota vieta	DUS (GUS)	Bauskas pilsēta
2.	40015/1868	VAS "Centrālā reģiona ceļi", DUS	Potenciāli piesārņota vieta	DUS (GUS)	Bauskas pilsēta
3.	40015/4341	SIA PRO Oil, tehnisko eļļu ražotne	Potenciāli piesārņota vieta	Ķīmiskās un naftas rūpniecības objekti	Bauskas pilsēta
4.	40015/1866	Bauskas siltumtīklu katlu māja	Potenciāli piesārņota vieta	Katlu mājas, koģenerācijas stacijas	Bauskas pilsēta
5.	40015/4446	SIA "Bērzkalni", kokapstrādes ražotne	Potenciāli piesārņota vieta	Kokapstrādes rūpn.	Bauskas pilsēta
6.	40015/4916	SIA "LODINGA UZŅĒMUMS", Alus un bezalkoholisko dzērienu ražotne	Nav piesārņota vieta (Apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	Pārtikas rūpniecības objekti	Bauskas pilsēta
7.	40015/4936	AS "BAUSKAS PIENS" BAUSKAS PIENOTAVA	Nav piesārņota vieta (Apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	Pārtikas rūpniecības objekti	Bauskas pilsēta
8.	40015/4958	SIA "BAUSKAS KLĒTS", Maizes ceptuve un konditoreja	Nav piesārņota vieta (Apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	Pārtikas rūpniecības objekti	Bauskas pilsēta
9.	40468/1870	Rekultivēta atkritumu izgāztuve "Grantiņi"	Potenciāli piesārņota vieta	Vecas atkritumu izgāztuves	Brunavas pagasts
10.	40468/1871	Brunavas degvielas bāze	Potenciāli piesārņota vieta	Naftas bāzes	Brunavas pagasts
11.	40468/1869	Rekultivēta atkritumu izgāztuve "Lazdukalni"	Potenciāli piesārņota vieta	Vecas atkritumu izgāztuves	Brunavas pagasts
12.	40508/1873	Lopu kapsēta Liellaukos	Potenciāli piesārņota vieta	Lopu kapsētas	Ceraukstes pagasts
13.	40508/1876	Bijusī pesticīdu noliktava pie Ķīķerkalna	Potenciāli piesārņota vieta	Minerālmēslu un pesticīdu glabātavas	Ceraukstes pagasts
14.	40508/4225	SIA "Lielzeltiņi", putnu fabrika	Potenciāli piesārņota vieta	Fermas	Ceraukstes pagasts
15.	40528/1875	SIA "Lielzeltiņi", DUS	Potenciāli piesārņota vieta	Fermas	Ceraukstes pagasts
16.	40508/1877	SIA "Ceraukste Agro" mehāniskās darbnīcas	Potenciāli piesārņota vieta	Tirdzniecības objekti	Ceraukstes pagasts
17.	40508/1874	SIA "Ceraukstīte" mehāniskās darbnīcas	Potenciāli piesārņota vieta	Tirdzniecības objekti	Ceraukstes pagasts
18.	40508/1872	Lopu ferma Liellauki	Potenciāli piesārņota vieta	Fermas	Ceraukstes pagasts
19.	40508/4789	SIA "Latvija Statoil"	Potenciāli piesārņota vieta	DUS (GUS)	Ceraukstes pagasts
20.	40508/4878	SIA "Lielzeltiņi", Kombinētās lopbarības rūpnīca	Nav piesārņota vieta (Apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	Pārtikas rūpniecības objekti	Ceraukstes pagasts
21.	40528/1879	Līči minerālmēslu noliktava	Potenciāli piesārņota vieta	Minerālmēslu un pesticīdu glabātavas	Codes pagasts

⁵²Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs, VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs", www.meteo.lv

Nr. p.k.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares	Pilsēta/pagasts
22.	40528/1880	Lejas minerālmēslu glabātuve	Potenciāli piesārņota vieta	Vecas atkritumu izgāztuves	Codes pagasts
23.	40568/1885	Cepļi lopu kapsēta	Potenciāli piesārņota vieta	Lopu kapsētas	Dāviņu pagasts
24.	40568/1881	Lopu kapsēta pie Bitenieku purva	Potenciāli piesārņota vieta	Lopu kapsētas	Dāviņu pagasts
25.	40568/1883	Ezīši ķīmikāliju noliktava	Potenciāli piesārņota vieta	Minerālmēslu un pesticīdu glabātavas	Dāviņu pagasts
26.	40568/1884	Pelēķi ķīmikāliju noliktava	Potenciāli piesārņota vieta	Minerālmēslu un pesticīdu glabātavas	Dāviņu pagasts
27.	40568/1886	Atkritumu izgāztuve "Kalnstrauti"	Potenciāli piesārņota vieta	Vecas atkritumu izgāztuves	Dāviņu pagasts
28.	40568/1882	Degvielas glabātuve Lembārtē	Potenciāli piesārņota vieta	Naftas bāzes	Dāviņu pagasts
29.	40608/1890	Cūku komplekss "Uzvara-Strauti"	Potenciāli piesārņota vieta	Fermas	Gailīšu pagasts
30.	40608/1889	Atkritumu izgāztuve "Birzgāji"	Potenciāli piesārņota vieta	Vecas atkritumu izgāztuves	Gailīšu pagasts
31.	40608/1887	SIA "LRS Mūsa" DUS	Potenciāli piesārņota vieta	Pārtikas rūpniecības objekti	Gailīšu pagasts
32.	40608/1888	Agroķīmijas centrs "Agro Kamarde"	Potenciāli piesārņota vieta	Tirdzniecības objekti	Gailīšu pagasts
33.	40608/1891	Uzvara-lauks DUS "Dvaros"	Potenciāli piesārņota vieta	Agroķīmisko atlikumu glabātavas	Gailīšu pagasts
34.	40608/4942	SIA "LRS MŪSA" Kombinētās lopbarības ražošanas rūpnīca	Nav piesārņota vieta (Apzināta vai pilnībā attīrīta vieta)	Pārtikas rūpniecības objekti	Gailīšu pagasts
35.	40688/1979	Parka mežs-pesticīdu noliktava	Potenciāli piesārņota vieta	Minerālmēslu un pesticīdu glabātavas	Īslīces pagasts
36.	40688/1980	Ražība-minerālmēslu noliktava un pesticīdu noliktava	Potenciāli piesārņota vieta	Minerālmēslu un pesticīdu glabātavas	Īslīces pagasts
37.	40688/1984	Kvietes pesticīdu noliktava	Potenciāli piesārņota vieta	Minerālmēslu un pesticīdu glabātavas	Īslīces pagasts
38.	40688/1986	Minerālmēslu noliktava "Zevas"	Potenciāli piesārņota vieta	Minerālmēslu un pesticīdu glabātavas	Īslīces pagasts
39.	40688/1978	Lopu komplekss Purenes un Initas	Potenciāli piesārņota vieta	Fermas	Īslīces pagasts
40.	40688/1976	Skalderi, lopu komplekss	Potenciāli piesārņota vieta	Fermas	Īslīces pagasts
41.	40688/1977	Lopu komplekss Veiksmes un Jaunās Airītes	Potenciāli piesārņota vieta	Fermas	Īslīces pagasts
42.	40688/1981	Kvietes DUS	Potenciāli piesārņota vieta	DUS (GUS)	Īslīces pagasts
43.	40688/1983	Kalves DUS	Potenciāli piesārņota vieta	DUS (GUS)	Īslīces pagasts

Nr. p.k.	Reģistrācijas numurs	Vietas nosaukums	Vietas kategorija	Darbības nozares	Pilsēta/pagasts
44.	40688/1985	Mežlauki	Potenciāli piesārņota vieta	DUS (GUS)	Īslīces pagasts
45.	40688/1982	Tiltiņi DUS	Potenciāli piesārņota vieta	DUS (GUS)	Īslīces pagasts
46.	40688/2002	DUS SIA Bērskalni	Potenciāli piesārņota vieta	DUS (GUS)	Īslīces pagasts
47.	40728/2004	Jumpravas minerālmēslu noliktava	Potenciāli piesārņota vieta	Minerālmēslu un pesticīdu glabātavas	Mežotnes pagasts
48.	40728/2008	SIA "Lielmežotne" minerālmēslu noliktava	Potenciāli piesārņota vieta	Minerālmēslu un pesticīdu glabātavas	Mežotnes pagasts
49.	40728/2005	Medņi, ķimikāliju noliktava	Potenciāli piesārņota vieta	Minerālmēslu un pesticīdu glabātavas	Mežotnes pagasts
50.	40728/2006	Zalktiši, šķidro minerālmēslu novietne	Potenciāli piesārņota vieta	Minerālmēslu un pesticīdu glabātavas	Mežotnes pagasts
51.	40728/2007	SIA "Lielmežotne" kodinātava	Potenciāli piesārņota vieta	Fermas	Mežotnes pagasts
52.	40728/2003	Bundžas DUS	Potenciāli piesārņota vieta	DUS (GUS)	Mežotnes pagasts
53.	40728/2010	K/s "Strēlnieka Arājs" DUS	Potenciāli piesārņota vieta	DUS (GUS)	Mežotnes pagasts
54.	40728/2009	SIA "Lielmežotne" degvielas bāze	Potenciāli piesārņota vieta	Naftas bāzes	Mežotnes pagasts
55.	40728/4692	Mežotnes internātvidusskola, katlu māja	Potenciāli piesārņota vieta	Katlu mājas, koģenerācijas stacijas	Mežotnes pagasts
56.	40928/3627	Jaunsaules darbnīcās	Potenciāli piesārņota vieta	Tirdzniecības objekti	Vecsaules pagasts
57.	40928/3626	Degvielas bāze Zvaigznes centrā	Potenciāli piesārņota vieta	Naftas bāzes	Vecsaules pagasts
58.	40929/3623	Atkritumu izgāztuve "Teivēni"	Potenciāli piesārņota vieta	Vecas atkritumu izgāztuves	Vecsaules pagasts
59.	40928/3624	Ozolaines degvielas bāze	Potenciāli piesārņota vieta	Naftas bāzes	Vecsaules pagasts
60.	40928/3625	Degvielas bāze, Vecsaules ciems	Potenciāli piesārņota vieta	Naftas bāzes	Vecsaules pagasts

2. pielikums. Esošie un potenciālie (plānotie) valsts nozīmes dižkoki Bauskas novadā⁵³

Nr. p.k.	ID	Vērtību kategorija	Sugas epitets latv.	Ģints latv.	Nosaukums	Apraksts	Atrašanās vietas apraksts
1.	106885	valsts nozīmes	Baltā	robīnija			Atrodas pagalmā pie iebraucamā ceļa blakus ir elektrolīnija uz māju
2.	134125	potenciāls (plānots)	parastā	liepa	Pļaviņu liepa		Koku rindā ap viensētu
3.	134126	valsts nozīmes	parastā	liepa	Pētermuižas liepa		Koku rinda ceļa malā blakus Pētermuižas parkam
4.	196281	valsts nozīmes	parastā	liepa	Vecsaules parka 2. liepa		Vecsaules parka (ĪADT) A malā, tuvu DA stūrim
5.	196282	valsts nozīmes	Trauslais	vītols	Kulšēnu vītols		Ozolaine, pa ceļam uz Kulšēnu avotu, pretī Līvu mājām, starp tīrumiem
6.	196685	potenciāls (plānots)	citas	papele	Vecsaules parka papele		Vecsaules parka (ĪADT) dienvidu malā
7.	196686	valsts nozīmes	parastā	liepa	Vecsaules parka 1. liepa		Vecsaules parka (ĪADT) DA stūris, 7 m no ceļa
8.	303494	potenciāls (plānots)	parastais	ozols	Uzvaras ozols		Pie pagastmājas ieejas
9.	309670	valsts nozīmes	parastā	liepa	Kļaviņu liepa		pie mājas, viensētas
10.	395732	valsts nozīmes	parastā	kļava		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.44039	“Pamūšas muiža”, Pamūša, Gailīšu pag., Bauskas nov., LV-3931 Zemes vien. kad. apz. Nr. 40600010073
11.	395733	valsts nozīmes	parastais	ozols		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.44058.	
12.	396530	valsts nozīmes	parastais	ozols		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.44044.	“Pamūšas muiža”, Pamūša, Gailīšu pag., Bauskas nov., LV-3931 Zemes vien. kad. apz. Nr. 40600010073

⁵³ atbilstoši aktuālajai informācijai no dabas datu pārvaldības sistēmas “Ozols” (20. 03.2020.).

Nr. p.k.	ID	Vērtību kategorija	Sugas epitets latv.	Ģints latv.	Nosaukums	Apraksts	Atrašanās vietas apraksts
13.	409323	valsts nozīmes	parastais	ozols			AS "LVM" Bauskas meža iecirknī, 509. kvartālu apgabalā, 134. kvartālā, 33. nogabalā
14.	409324	valsts nozīmes	parastais	ozols			AS "LVM" Bauskas meža iecirknī, 509. kvartālu apgabalā, 134. kvartālā, 33. nogabalā
15.	409325	valsts nozīmes	parastais	ozols			AS "LVM" Bauskas meža iecirknī, 509. kvartālu apgabalā, 134. kvartālā, 33. nogabalā
16.	420127	valsts nozīmes	parastais	ozols		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.44045.	"Pamūšas muiža", Pamūša, Gailīšu pag., Bauskas nov., LV-3931 Zemes vien. kad. apz. Nr. 40600010073
17.	420527	valsts nozīmes	Melnā	priede		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.44053.	
18.	420528	valsts nozīmes	Melnā	priede		Koks dabā, tabulā un plānā ar Nr.44051.	"Kalnastrauti", Pamūša, Gailīšu pag., Bauskas nov., LV-3931 Zemes vien. kad. apz. Nr. 40600010037
19.	423772	potenciāls (plānots)	Melnā	priede		Koks Nr. 44032	
20.	423773	potenciāls (plānots)	Melnā	priede		Koks nr. 44049	
21.	423774	potenciāls (plānots)	Melnā	priede		Koks nr. 44048	
22.	489626	valsts nozīmes	parastā	kļava			
23.	489689	valsts nozīmes	parastā	liepa			
24.	489980	potenciāls (plānots)	parastais	ozols			
25.	489981	potenciāls (plānots)	parastais	ozols			

Nr. p.k.	ID	Vērtību kategorija	Sugas epitets latv.	Ģints latv.	Nosaukums	Apraksts	Atrašanās vietas apraksts
26.	615309	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Šābļu 1, ozols		
27.	615310	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Šābļu 2, ozols		
28.	615311	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Šābļu 3, ozols		
29.	615313	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Lejenieku ozols		
30.	615314	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Vārpu ozols		
31.	615315	valsts nozīmes	Parastā	vīksna	Stieņu vīksna		
32.	615316	valsts nozīmes	Parastā	goba	Stieņu goba		
33.	627994	valsts nozīmes	Meža	ābele	Kamardas mežābele		
34.	627995	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Pograničas parka 1, ozols		
35.	627996	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Pograničas parka 2, ozols		
36.	627997	valsts nozīmes	Parastā	liepa	Pograničas parka liepa		
37.	627998	potenciāls (plānots)		riekstkoks	Pograničas parka riekstkoks		
38.	627999	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Kapenieku (Zāles) kapu ozols		
39.	628000	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Kadaru ozols		
40.	628001	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Vāceļu 1, ozols		
41.	628002	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Vāceļu 2, ozols		
42.	628003	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Vāceļu 3, ozols		
43.	628004	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Vāceļu 4, ozols		
44.	628005	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Vāceļu 5, ozols		
45.	628006	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Gailīšu ozols		
46.	628007	valsts nozīmes	Trauslais	vītols	Uzvaras vītols		

Nr. p.k.	ID	Vērtību kategorija	Sugas epitets latv.	Ģints latv.	Nosaukums	Apraksts	Atrašanās vietas apraksts
47.	634808	valsts nozīmes	parastā	liepa	Jumpravmuižas parka 1, liepa		
48.	634809	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Jumpravmuižas parka 1, ozols		
49.	634810	valsts nozīmes	Baltā	robīnija	Jumpravmuižas parka 1, robīnija		
50.	634811	valsts nozīmes	Baltā	robīnija	Jumpravmuižas parka 2, robīnija		
51.	635600	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Jumpravmuižas parka 2, ozols		
52.	635601	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Jumpravmuižas parka 3, ozols		
53.	635602	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Jumpravmuižas parka 4, ozols		
54.	635603	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Jumpravmuižas parka 5, ozols		
55.	636001	valsts nozīmes	Parastā	liepa	Bērzmuižas parka liepa	Atrodas pie muižas ēkas stūra	
56.	636002	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Bērzmuižas parka ozols		
57.	636006	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Piķu 1, ozols		
58.	636007	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Piķu 2, ozols		
59.	636008	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Slieķu 1, ozols		
60.	636009	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Slieķu 2, ozols		
61.	636010	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Slieķu 3, ozols		
62.	636011	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Meža Gudžu ozols		

Nr. p.k.	ID	Vērtību kategorija	Sugas epitets latv.	Ģints latv.	Nosaukums	Apraksts	Atrašanās vietas apraksts
63.	636402	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Kalna Bullēnu ozols		
64.	636403	valsts nozīmes	Parastā	liepa	Lāču liepa		
65.	636404	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Vecskolas ozols		
66.	636405	valsts nozīmes	Parastā	vīksna	Gausiņu vīksna		
67.	636406	valsts nozīmes	Parastā	liepa	Kaupēnu liepa		
68.	636408	valsts nozīmes	Baltais	vītols	Dundagu vītols 1		
69.	636409	valsts nozīmes	Baltais	vītols	Dundagu vītols 2		
70.	636410	potenciāls (plānots)	Parastā	vīksna	Dundagu vīksna		
71.	636411	valsts nozīmes		vītols	Bemberu vītols		
72.	636412	valsts nozīmes	Parastā	liepa	Mežotnes pils liepa		
73.	636413	potenciāls (plānots)		papele	Mežotnes pils papele		
74.	636414	valsts nozīmes	Parastais	ozols			
75.	636415	valsts nozīmes	Parastais	ozols			
76.	636416	valsts nozīmes	Parastais	ozols			
77.	636417	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Lapsu 1, ozols		
78.	636418	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Vēsmiņu ozols		
79.	636419	valsts nozīmes	Baltā	robīnija			
80.	636420	valsts nozīmes	Baltā	robīnija			
81.	636421	valsts nozīmes	Baltā	robīnija			
82.	636422	valsts nozīmes	Parastais	ozols			
83.	636423	potenciāls (plānots)	Parastā	zirgkastaņa	Vecsaules parka 1, zirgkastaņa		

Nr. p.k.	ID	Vērtību kategorija	Sugas epitets latv.	Ģints latv.	Nosaukums	Apraksts	Atrašanās vietas apraksts
84.	636424	potenciāls (plānots)	Parastā	zirgkastaņa	Vecsaules parka 2 zirgkastaņa		
85.	636425	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Vecsaules parka ozols		
86.	636800	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Vaidelošu ozols		
87.	636801	valsts nozīmes	Parastā	ieva	Vaidelošu ieva		
88.	636802	valsts nozīmes		vītols	Vaidelošu vītols	Pagalma malā pie dīķa	
89.	636803	valsts nozīmes		vītols	Vaidelošu 2, vītols		
90.	636804	valsts nozīmes	Trauslais	vītols	Vaidelošu 3, vītols		
91.	636805	valsts nozīmes	Melnā	priede	Dubes priede		
92.	636806	potenciāls (plānots)	Parastā	liepa	Jumpravmuižas parka 2, liepa		
93.	636807	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Jumpravmuižas parka 6, ozols		
94.	636808	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Jumpravmuižas parka 7 ozols		
95.	636809	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Jumpravmuižas parka 8 ozols		
96.	636810	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Jumpravmuižas parka 9, ozols	Atrodas pie stāvlaukuma	
97.	636811	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Jumpravas kapu ozols		
98.	636812	valsts nozīmes	Parastais	osis	Garozas muižas parka osis		
99.	636813	valsts nozīmes	Parastā	liepa	Garozas muižas parka liepa		
100.	636814	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Garozas muižas parka 1, ozols		

Nr. p.k.	ID	Vērtību kategorija	Sugas epitets latv.	Ģints latv.	Nosaukums	Apraksts	Atrašanās vietas apraksts
101.	636815	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Garozas muižas parka 2, ozols		
102.	636816	valsts nozīmes	Parastā	vīksna	Bērzmuižas parka vīksna		
103.	636833	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Lapsu 2, ozols		
104.	636836	valsts nozīmes	Parastā	kļava	Vecsaules parka kļava		
105.	638401	valsts nozīmes	Baltā	robīnija	Mežtehniķu robīnija 1		
106.	638402	valsts nozīmes	Baltā	robīnija	Mežtehniķu robīnija 2		
107.	638403	potenciāls (plānots)	Parastā	kļava	Mežtehniķu kļava		
108.	638404	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Mežtehniķu ozols		
109.	638405	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Krastmaļu ozols 1		
110.	638407	valsts nozīmes	Parastā	vīksna	Veldru vīksna 1		
111.	638408	valsts nozīmes	Parastā	vīksna	Veldru vīksna 2		
112.	638409	valsts nozīmes	Baltā	robīnija			
113.	638410	valsts nozīmes	Baltā	robīnija			
114.	638411	valsts nozīmes	Baltā	robīnija			
115.	639601	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Krastmaļu ozols 2		
116.	640001	potenciāls (plānots)	Parastais	osis			
117.	640002	potenciāls (plānots)	Parastais	osis	Luterāņu baznīcas osis		
118.	641204	valsts nozīmes	Parastais	ozols	Veckalniņu ozols		
119.	641205	potenciāls (plānots)	Parastā	priede	Ērgļu parka 1, priede	Atrodas parkā aiz estrādes, blakus volejbola laukums	

Nr. p.k.	ID	Vērtību kategorija	Sugas epitets latv.	Ģints latv.	Nosaukums	Apraksts	Atrašanās vietas apraksts
120.	641206	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Ērgļu parka 1, ozols		
121.	641207	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Ērgļu parka 2, ozols		
122.	641208	valsts nozīmes	Parastais	ozols			
123.	641209	potenciāls (plānots)	Parastā	liepa	Pagastmājas liepa		
124.	641210	valsts nozīmes	Parastā	liepa			
125.	641211	valsts nozīmes	Parastā	liepa	Ērgļu alejas liepa 1		
126.	641212	potenciāls (plānots)	Parastā	liepa	Ērgļu alejas liepa 2		
127.	641213	potenciāls (plānots)	parastā	liepa	Ērgļu alejas liepa 3		
128.	641214	valsts nozīmes	parastā	liepa	Ērgļu alejas liepa 4		
129.	641215	potenciāls (plānots)	Parastā	liepa	Ērgļu parka liepa 5		
130.	641216	valsts nozīmes	Parastā	liepa	Ērgļu alejas liepa 6		
131.	641217	valsts nozīmes	parastā	liepa	Brunavas muižas liepa		
132.	641218	potenciāls (plānots)	parastā	zirgkastaņa	Brunavas muižas zirgkastaņa		
133.	641219	potenciāls (plānots)	Parastais	ozols	Ārces ozols		
134.	645208	potenciāls (plānots)	parastā	zirgkastaņa	Vecskolas zirgkastaņa		
135.	649612	valsts nozīmes	parastais	ozols	Korfa dārza ozols		
136.	649613	valsts nozīmes	parastais	ozols			
137.	649614	valsts nozīmes	baltā	robīnija			
138.	650408	potenciāls (plānots)	parastā	liepa	Korfa dārza liepa		
139.	650808	valsts nozīmes	baltā	robīnija			
140.	650809	valsts nozīmes	baltā	robīnija			
141.	650810	potenciāls (plānots)	baltā	robīnija			

Nr. p.k.	ID	Vērtību kategorija	Sugas epitets latv.	Ģints latv.	Nosaukums	Apraksts	Atrašanās vietas apraksts
142.	650811	potenciāls (plānots)	parastā	zirgkastaņa			
143.	653208	valsts nozīmes	parastais	ozols	Mazodiņu ozols		
144.	653608	potenciāls (plānots)	parastais	ozols	Līvu ozols 2		
145.	653609	valsts nozīmes	parastais	ozols	Līvu ozols 1		
146.	653610	valsts nozīmes	parastā	liepa	Ozolaines baznīcas liepa		

Nr.p.k.	Aizs. Nr.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta
MEŽOTNES PAGASTS				
1	8558	Mākslīgās pilsdrupas, 18.gs. beigas	Arhitektūra	Jumpravmuižas parkā
2	8556	Jumpravmuižas parks ar parka arhitektūru, 18., 19.gs.	Arhitektūra	
3	6177	Parks, 1797.-19.gs.	Arhitektūra	Mežotnes muižā
4	6176	Saimniecības ēkas (2), 1797.-19.gs.	Arhitektūra	Mežotnes muižā
5	6175	Pils, 1798.-1802.	Arhitektūra	Mežotnes muižā
6	6174	Mežotnes muižas apbūve, 18./19.gs.	Arhitektūra	Mežotnes muižā
7	3021	Interjera apdare (4 telpās), 19.gs., 20.gs. 70.g.	Māksla	Mežotnes muižas pilī
9	348	Kugrēnu apmetne un senkapi	Arheoloģija	Pie Kugrēniem
8	344	Biezo senkapi un apmetne	Arheoloģija	Pie Bieziem
10	343	Mežotnes centra senkapi	Arheoloģija	Mežotnes centrā
11	341	Plūdoņu apmetne	Arheoloģija	Jumpravmuižas kapsētas teritorijā
GAILĪŠU PAGASTS				
12	329	Podiņu senkapi	Arheoloģija	Pie Podiņu kapsētas
13	328	Kapenieku senkapi	Arheoloģija	Pie Kapenieku kapsētas
CODES PAGASTS				
14	6171	Codes muižas dzīvojamā ēka, 18.gs. 2p., 1870	Arhitektūra	Codes muižā
15	6170	Codes luterāņu baznīca, 1680	Arhitektūra	Code
16	3011	Interjera dekoratīvā apdare, 18.gs.	Māksla	Codes muižā
17	3010	Durvju komplekts, 18.gs.	Māksla	Codes muižā
18	3007	Kancele 17.gs. IIIC	Māksla	Codes luterāņu baznīcā
19	3006	Altāris, 17.gs., 20.gs. 20.g.	Māksla	Codes luterāņu baznīcā
20	321	Čunkānu – Dreņģeru senkapi	Arheoloģija	Pie Dreņģeriem
DĀVIŅU PAGASTS				
21	3012	Altāris, 17.gs. IIIc.	Māksla	Janču katoļu baznīcā
22	325	Lielbruknas dzirnavu senkapi (Mucenieku dzirnavu kalns)	Arheoloģija	Pie Burknām, bij. Burknu muižā
BAUSKAS PILSĒTA				
23	7425	Bauskas pilsētas vēsturiskais centrs, 15.-19.gs.	Pilsētbūvniecība	Bauskas centrs
24	6169	Rātsnams, 17.-20.gs	Arhitektūra	Rātslaukums 1
25	6168	Dreņģeru iebraucamā sēta, 19.gs. IIp	Arhitektūra	Plūdoņa iela 26, k-1
26	6167	Sv. Gara luterāņu baznīca ar kapliču un žogu, 1591.-1594., 1623.	Arhitektūra	Plūdoņa iela 13a
27	6166	Bauskas pilsdrupas ar parku, 15.gs. v., 1590.-1599.	Arhitektūra	Mēmeles un Mūsas satekā

⁵⁴ <https://is.mantojums.lv/>

Nr.p.k.	Aizs. Nr.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta
28	3001	Torņa smailes noslēgums, 17.gs.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
29	2988	Kapa plāksne O. Un F. Grothusiem, 1579.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
30	2987	Kapa plāksne N. Klotam, 1598.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
31	2986	Kapa plāksne J. Šulcam, 1593.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
32	2985	Kapa plāksne G. Tīzenhauzenam, 17.gs.s.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
33	2984	Kapa plāksne G. Šmola dzimtai, 17.gs. Ilc.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
34	2983	Kapa plāksne E. Šrēderei, 16.gs. Ilc.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
35	2982	Kapa plāksne D. Grothusam, 1599.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
36	2981	Kancele, 1762.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
37	2973	Ērģeles, 1891.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
38	2971	Ērģeļu prospekts, 1766.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
39	2970	Baznīcēnu solu gali (2), 1640.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
40	2969	Baznīcēnu soli, 18.gs.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
41	2968	Altāris ar kokgriezumiem, 1699. 1861.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
42	311	Bauskas viduslaiku pils	Arheoloģija	Mēmeles un Mūsas satekā
VECSAULES PAGASTS				
43	372	Vecsaules viduslaiku kapsēta (Baznīckalns)	Arheoloģija	Pie Teikām
44	371	Siliņu senkapi	Arheoloģija	Pie Siliņu sulu ceha
45	368	Grigaļu senkapi	Arheoloģija	Pie Grigajiem un Bāriem
46	367	Čapāņu senkapi	Arheoloģija	Pie Čapāniem, Mēmeles labajā krastā
ĪSLĪCES PAGASTS				
47	340	Spradžu apmetne un senkapi	Arheoloģija	Starp Spradžiem un Pluktiem
48	339	Ružu viduslaiku kapsēta	Arheoloģija	Pie Ružiem
49	338	Bajāru-Jaunzemju senkapi	Arheoloģija	Pie Bajāriem
CERAUKSTES PAGASTS				
50	320	Ķivuļu apmetne	Arheoloģija	Starp Ķivuļiem un Vējiem
51	317	Mucenieku dobumakmens	Arheoloģija	Pie Muceniekiem
52	316	Aužeļu pilskalns ar apmetni	Arheoloģija	Pie Aužējiem
53	8	Dzejnieka V.Plūdoņa dzimtās mājas, 1874	Vēsture	Lejnīkos
BRUNAVAS PAGASTS				
54	3004	Altāri (3), 18.gs. Ilc.	Māksla	Brunavas katoļu baznīcā
55	315	Upenieku senkapi	Arheoloģija	Pie Upeniekiem
56	312	Žluktenes senkapi	Arheoloģija	Pie Birzniekiem un Ievlejām

4.pielikums. Vietējās nozīmes kultūrvēsturiskie objekti⁵⁵

Nr.p.k.	Aizs. Nr.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta
MEŽOTNES PAGASTS				
1	8559	Kapela, 19.gs. beigas	Arhitektūra	Jumpravmuižas parkā
2	8557	Parka paviljons, 19.gs. sāk., 19.gs. beigas	Arhitektūra	Jumpravmuižas parkā
3	349	Svēderu viduslaiku kapsēta	Arheoloģija	Pie Upīšiem
4	347	Krauču apmetne	Arheoloģija	Pie Kraučiem
5	346	Ļūdēnu apmetne	Arheoloģija	Pie Ļūdēniem
6	345	Diduļu viduslaiku kapsēta	Arheoloģija	Pie Diduļiem
7	342	Jumpravas apmetne	Arheoloģija	Jumpravmuižas parkā
GAILIŠU PAGASTS				
8	327	Kamardes pilskalns	Arheoloģija	Mūsas kreisajā krastā uz Z no Paliepām un Alejniekiem
CODES PAGASTS				
9	8647	Torņa smailes noslēgums, 17.gs. beigas	Māksla	Codes luterāņu baznīcā
10	8646	Ērģeles, 1924	Māksla	Codes luterāņu baznīcā
11	8645	Sienu gleznojumi (2), 20.gs.sāk.	Māksla	Codes luterāņu baznīcā
12	323	Velna kalns	Arheoloģija	Pie Žagarkalnu kapsētas
13	322	Ragaucku apmetne	Arheoloģija	Pie Ragauckiem
DĀVIŅU PAGASTS				
14	9100	Janču katoļu baznīca, 1931.	Arhitektūra	“Janču baznīcā”
15	8604	Brukņas muižas klēts (3), 19.gs.vidus	Arhitektūra	Māj. “Bruņenieki”, Brukņas muižā
16	8603	Brukņas muižas kunga māja, 18.gs. vidus 19.gs.vidus	Arhitektūra	Brukņas muižā
17	8602	Brukņas muižas apbūve, 18.gs. vidus - 19.gs.vidus	Arhitektūra	Māj. “Bruņenieki”, Brukņas muižā
18	326	Lielauziņu viduslaiku kapsēta	Arheoloģija	Pie Lielauziņiem
19	324	Brukņas pilskalns	Arheoloģija	Pie Burknām, bij. Burknu muižā
BAUSKAS PILSĒTA				
20	9172	Mācītājmāja, 19.gs. I p.	Arhitektūra	Rīgas iela 13
21	9171	Bauskas Sv. Georgija pareizticīgo baznīca, 1881.	Arhitektūra	Uzvaras iela 5
22	8693	Dzīvojamā un veikalu ēka, 19.gs. otrā puse, 1906.g.	Arhitektūra	Rīgas iela 41
23	8659	Zirgu pasts, 19.gs. 1.puse	Arhitektūra	Rīgas iela 22a
24	8644	Durvju komplekts, 19.gs.	Māksla	Rīgas iela 13

⁵⁵ <https://is.mantojums.lv/>

Nr.p.k.	Aizs. Nr.	Nosaukums, datējums	Pieminekļa veids	Atrašanās vieta
25	8643	Portāls, 19.gs. 2.puse	Māksla	Plūdoņa iela 26, k-1
26	8642	Durvju komplekts, 19.gs. 2. puse	Māksla	Plūdoņa iela 26, k-1
27	8639	Kapa plāksne G. Fikem, 17.gs.	Māksla	Plūdoņa iela 13a, Sv.Gara Luterāņu baznīcā
28	8586	Kinoteatris, 1954.	Arhitektūra	Kalna iela 5
VECSAULES PAGASTS				
29	9101	Ozolaines katoļu baznīca, 1861.-1864.	Arhitektūra	“Ozolītes”
30	8701	Jaunsaules luterāņu baznīca, 1827.-1829.	Arhitektūra	Jaunsaule
31	373	Stanišķenu viduslaiku kapsēta	Arheoloģija	Starp Stanišķeniem un Krivackiem
32	370	Kandratēnu Mēra kalns – viduslaiku kapsēta	Arheoloģija	Pie Kandratēniem un Briežiem
33	369	Likvertenes apmetne	Arheoloģija	Pie Jaunspārņiem un Pārupēm pie Likvertenes strauta
BRUNAVAS PAGASTS				
34	8918	Baznīcas iekārta, 19.gs. 60.g.	Māksla	Budberga, Budbergas Sv. Pāvila luterāņu baznīca
35	8914	Budbergas Sv. Pāvila luterāņu baznīca, 1865.-1866.	Arheoloģija	Budberga
36	314	Sviļu kalns – viduslaiku nocietinājums	Arheoloģija	Pie Sviļiem un Būkām
37	313	Dzirnavu senkapi	Arheoloģija	Pie Dzirnavām
CERAUKSTES PAGASTS				
38	319	Ķīķerkalns – viduslaiku kapsēta	Arheoloģija	Pie Žigļu kapsētas
39	318	Vēju senkapi	Arheoloģija	Pie Vējiem

BAUSKAS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMA **VIDES PĀRSKATS**

Izstrādātājs SIA „Reģionālie Projekti”

Kontakti: Rūpniecības iela 32b – 501, Rīga, LV – 1045, Latvija.

Tel.: +371 67 32 08 09

www.rp.lv